	Sēdes video translācija	26.09.2019	9.00	11.00	13.30	15.40	FRA

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2010
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=a46dd6c0-cc8d-4e43-b6de-b9590c18a733

26.09.2019. 13.Saeima ceturtā sēde-rudens sesija *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*
2019.gada 26. septembra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 16:07, sēdes ilgums- 7 h 07 minūtes / 4 h 53 min -darbs sēdē

PIEBILDE: 26. septembrī notiek viena sēde: nr.4 -četras daļas (rudens sesija). *Frakciju viedokļi radio 30. septembrī*
LABOT KĻŪDU: nav ievietota saite stenogrammā, uz sēdes video translāciju e-arhīvā *Norakstā pievienota*

Latvijas Republikas 13. Saeimas rudens sesijas ceturtā sēde 2019. gada 26. septembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Frakciju viedokļi

Sēdes vadītāja. Labrīt, godātie deputāti!
Aicinu ieņemt vietas Sēžu zālē, lai varam sākt Saeimas 2019. gada 26. septembra sēdi.

Vispirms - iesniegtās izmaiņas Saeimas Prezidija apstiprinātajā darba kārtībā.

Juridiskā komisija lūdz izdarīt izmaiņas sēdes darba kārtībā un iekļaut tajā likumprojektu **"Par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām - valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Nacionālās drošības komisija lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu"** un to izskatīt pēc likumprojektu nodošanas komisijām. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Juridiskā komisija lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par tiesneses Aijas Orniņas atcelšanu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Juridiskā komisija lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību""** un iekļaut to sēdes darba kārtībā pirms darba kārtības 14. punkta "Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā". Vai deputātiem ir iebildumi pret šo darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Deputāti Pavļuts, Skride, Voika, Bondars un Bluķe lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut likumprojektu **"Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret darba kārtības grozījumu? Iebildumu nav. Darba kārtība grozīta.

Saeimas Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem likumprojektiem.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem""** nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Starptautiskās palīdzības likumā"** nodot Ārlietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Ločmeles-Luņovas, Dombrovska, Kucina, Švecovas un Agešina iesniegto likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu""** nodot Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteikusies runāt deputāte Regīna Ločmele-Luņova.

R. Ločmele-Luņova (SASKAŅA).

Labrīt, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Labrīt, kolēģi! Vakardien es uzrakstīju runu šodienas sēdei. Šorīt nolēmu no tās vispār atteikties, jo līdz pēdējam brīdim sēdēju un gaidīju Ramonas Petravičas atbildes uz frakcijas SASKAŅA jautājumiem sakarā ar valdības lēmumu un viņas atbalstīto plānu samazināt bezdarbnieku pabalsta apmēru un izmaksas termiņu.

Sēdēju un gaidīju, lai izdrukātu, jo cerēju saņemt apjomīgus materiālus, jo kopumā mēs uzdevām septiņus jautājumus. Manā praksē bija gadījumi, kad atbildes uz pieprasījumiem, uz deputātu jautājumiem bija tik apjomīgas, ka nebija iespējams to ielikt datorā un man Dokumentu nodaļā tika izsniegtas, vot, tādas astoņas mapes.

Šeit man arī bija tādas domas, ka tik sāpīga tēma - bezdarbs... Pilns ar statistiku, pētījumiem... jo tieši par pētījumiem mēs arī jautājām, lai saprastu. Varbūt tomēr ir tā argumentācija, kur varētu saprast, kāpēc tas tiek darīts, kāpēc termiņš tiek samazināts uz vienu mēnesi, apmērs - tur uz tādu summu.

Jautājumi bija ļoti konkrēti, bet, ziniet, es saņēmu divarpus lapaspusītes - divarpus lapaspusītes! - atbilžu uz septiņiem jautājumiem. Un vēl papildu lapiņa par to, ka Petravičas kundze (kura šorīt, paldies Dievam, šeit sēž, tā kā viņa ir deputāte) šovakar nevarēs ierasties, lai es varētu papildus uzdot jums jautājumus. Izlasot jūsu interviju "Latvijas Avīzē" (protams, es nezinu, vai jūs klātienē bijāt vai elektroniski sūtījāt)... Pat intervija "Latvijas Avīzei" bija daudz apjomīgāka un pilnīgāka ar statistiku nekā atbildes Saeimas deputātiem.

Tāpēc es jums varētu teikt, ka jūsu atbildes ir pirmām kārtām demagoģijas piemērs un liecina par absolūtu loģikas trūkumu. Ja to rakstītu students, es noteikti liktu pārrakstīt. Tas ir darbs, kuram nav nekāda zinātniska pamatojuma.

Par loģiku es varētu... tikai vienu. Jautājums bija: "Vai jūs pildāt kādu *OECD* rekomendāciju, pārskatot bezdarbnieku pabalstu apmēru un izmaksas termiņus? Kādu konkrēti?"

Atbilde: "*OECD* pētījumā "Cilvēku sasaiste ar darbavietām: Latvija" tika novērtēta arī bezdarbnieka pabalsta aprēķināšanas metode un tā izmaksas ilgums. Tika secināts, ka bezdarbnieka pabalsta izmaksātās summas Latvijā var svārstīties ārkārtīgi plaši. Saskaņā ar

OECD datiem, Latvijas bezdarbnieka pabalsta apmērs 2016. gadā svārstījās no 9 līdz 269 procentiem no vidējās algas *(Starpsauciens.)* un tas var svārstīties no 25 līdz 767 procentiem no minimālās algas. Šie diapazoni bija lielākie no visām *OECD* valstīm, par kurām bija pieejami dati (izņemot, iespējams, Somiju, kur nebija augšējās robežas)." Turpinās secinājums: "Šie konstatējumi liecina, ka dažkārt pabalsta summa var būt pārāk zema, lai nodrošinātu efektīvu apdrošināšanu pret bezdarbu, savukārt citkārt tā var būt pārāk augsta, lai saglabātu stimulus darba meklēšanai."

Ziniet, ar tādiem secinājumiem varētu piedāvāt Labklājības ministrijai un valdībai kopumā vispār atcelt bezdarbnieka pabalstu. Priekš kam? Lai motivācija augtu, lai tā būtu pilnīga, it īpaši tāpēc, ka uz jautājumu: "Vai uzdevums samazināt bezdarbnieka pabalstu ir atrodams A. K. Kariņa valdības deklarācijā?" deputāte un ministre atbild: "Panāksim, ka visi Latvijas darbspējīgie iedzīvotāji ir motivēti strādāt." Ja tāda loģika pastāv ministrijā un valdībā, nu tad tiešām atceļam! It īpaši tāpēc, ka pat vienkāršie iedzīvotāji... proti, vajag aprēķinus, un man atsūta aprēķinu, ka, maksājot... 12 mēnešus valsts vēl iedzīvojas... 660 eiro pāri, ja cilvēks saņem minimālo algu.

Lūk, tādai... tādiem aprēķiniem, tādai loģikai vajadzēja būt jūsu atbildēs, nevis tukšām runām...

Sēdes vadītāja. Paldies, runas laiks ir beidzies.

"Pret" pieteikusies runāt deputāte Ramona Petraviča.

R. Ločmele-Luņova. Lūdzu balsot par likumprojektu...

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteikusies... jums runas laiks ir beidzies, jums ir izslēgts mikrofons.

"Pret" pieteikusies runāt deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (KPV LV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Pirmām kārtām šis ir nodokļu pārskatīšanas jautājums, kurš tiks skatīts 2021. gadā. Tā kā mēs esam solījuši, nodokļi tiks pārskatīti 2021. gadā, nevis katru gadu vai pusgadu, raustot nodokļus uz vienu vai uz otru pusi.

Priekšlikums samazināt valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi nav atbalstāms, jo esošās likmes ietvaros - bez papildu finansējuma speciālajā budžetā - savulaik ir ieviesti tādi sociālās apdrošināšanas pabalsti kā vecāku pabalsts, paternitātes pabalsts, pārdzīvojušā laulātā pabalsts, kā arī dāsnāka kļuvusi pensiju indeksācija, kas kopumā prasa ļoti lielus finanšu resursus ar iespaidīgu ilgtermiņa efektu. Piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām ilgu periodu tika finansētas no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta bez finansiālā seguma. Praktiski piemaksas pie pensijas bija jāfinansē no pamatbudžeta.

Lai nodrošinātu vismaz minimālo pensiju tiem, kuri valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas veic speciālajos režīmos (autoratlīdzību saņēmēji, pašnodarbinātie, kuri ir apdrošināti... tikai pensiju... un maksā piecus procentus, mikrouzņēmumu darbinieki, saimnieciskās darbības veicēji, kuri maksā patentmaksu), ir nepieciešamas papildu finanses speciālajā budžetā. Lai sociālās apdrošināšanas speciālais budžets būtu finansiāli stabils gan pret ekonomisko un finanšu krīžu ietekmēm, gan demogrāfiskajiem, novecošanās izaicinājumiem un nodrošinātu finanšu saistības arī pret nākotnes pensionāriem, svarīgākais priekšnoteikums ir pietiekams finanšu uzkrājums jeb rezerves fonda veidošana speciālajā budžetā.

Par bezdarbnieku pabalstiem. Darbaspēka nepietiekamību var risināt divējādi - izmantojot darbaspēka rezervi, tātad bezdarbniekus un darba meklētājus, vai piesaistot ārvalstu darbaspēku, kas ir pārsvarā no trešām valstīm. Un viens no instrumentiem darbaspēka aktivizācijai un motivācijai atgriezties darba tirgū ir arī bezdarbnieku pabalsta sistēma, kas ir atkarīga no atsevišķiem nosacījumiem, kuri var būt vairāk vai mazāk motivējoši.

Tāpēc lūdzu neatbalstīt.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"" nodošanu Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 33, pret - 48, atturas - nav. Likumprojekts komisijai nav nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Liepiņas, Stepaņenko, Šmita, Gobzema un Sprūdes iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā"** nodot Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteikusies runāt deputāte Jūlija Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Jums bija nedēļa laika, lai sagatavotos šim balsojumam un vēlreiz pārdomātu to, kāpēc jūs šeit atrodaties un kādu piemēru rādāt sabiedrībai. Varbūt kādā brīdī padomājāt arī par saviem kolēģiem. Es gribēju minēt jums par piemēru Staķa kungu, kurš pagājušajā sēdē nobalsoja šķietami "par" šī likumprojekta nodošanu komisijai un iekļaušanu darba kārtībā, bet diemžēl es redzu, ka Staķa kungs ir uzrakstījis iesniegumu, ka viņš vienkārši ir kļūdījies balsojumā. Diemžēl.

Jūs varētu arī padomāt, vai jūs gribētu līdzināties tādiem deputātiem, kuriem patīk kažoka apmešana... Var būt, ka jūs negribētu līdzināties tādiem deputātiem. Kaimiņa kungs iepriekšējā Saeimā - 12. Saeimā - kopā ar Sudrabas kundzi rosināja līdzīgu likumprojektu, nedaudz maigāku gan, jāsaka, - ka tikai viena piemaksa būtu atstājama Saeimas deputātiem klāt pie amata algas. Es personīgi tam nepiekrītu, jo tad ir vēl lielāka konkurence un vēl asāka cīņa. Tad visās komisijās būs nevis darbs, bet vienkārši cīkstēšanās. Bet tas labi. To mēs atstāsim. Un... jā, Bondara kungs, piedodiet, bet arī 12. Saeimā jūs balsojāt "par" šo likumprojektu. Es droši vien jau... nevajag vēlreiz pieminēt to, ka jūs esat apmetis kažoku, bet... var būt, ka tiešām jūs pa šo nedēļu esat pārdomājuši un pa šo nedēļu esat aizdomājušies arī par to, ka patiesībā, manuprāt, koalīcijas līgums jums neliedz atbalstīt šo priekšlikumu, jo tās ir tikai deputātu piemaksas. Tās neskar tautsaimniecības attīstību, tās neskar kaut kādus lielos budžeta jautājumus, un - tieši otrādi - šis ir labākais laiks, kad par to runāt, jo mums ir ļoti daudzas sociālās grupas, mums ir daudz darbinieku, kuriem šis budžets neatnesīs nekādu prieku. Turpretī Saeimas deputātiem šis prieks ir garantēts likumā un arī piemaksu prieks ir garantēts likumā. Kā Liepiņas kundze iepriekšējā Saeimas sēdē teica - jūsu piemaksas un alga vēl tikai arī celsies.

Līdz ar to, godātie kolēģi, es aicinu jūs tiešām atbalstīt šo likumprojektu, jo, ja jūs to neatbalstīsiet, mēs tāpat turpināsim diskusijas, ticiet mums!

Es ļoti gribētu, lai mēs ar jums kopā ieviestu tradīciju - to, ka darbs komisijās un konkurence par komisiju vadību izpaužas nevis tajā, kuram gribētos vai kuram pienāktos lielāka piemaksa, bet tajā, kuram ir tiešām lielāka kompetence. Tad būtu sacensība, kurš labāk var izprast lietu, kurš

labāk šos procesus pārzina, kurš labāk var vadīt komisiju. Jo Pieprasījumu komisijas stāsts mums ir pierādījis, ka Saeimā ir ieviesusies kāda ļoti... tiešām neglīta tradīcija *(Starpsauciens.)*, kur ir nevis kompetence, bet nepagurstoša cīņa par to, ka kādam pienāktos amats, jo kādam šis amats kaut kā paslīd garām visu laiku.

Visbeidzot - kā opozīcijas deputāte... kā pie frakcijām nepiederošie deputāti, kuriem nav konsultantu, kuriem varbūt nemaz tik... nav tik draudzīgas attiecības ar Saeimas Administrāciju, mēs tomēr lūdzām informāciju par to, cik tad mēs beigās ietaupīsim, cik tūkstošus vai desmitiem tūkstošu, vai simtiem tūkstošu katru gadu varētu ietaupīt, ja mēs atceltu šīs piemaksas.

Man jāsaka, ka šo informāciju mums pagaidām ir lieguši. Tā ir tikai matemātiski aprēķināma informācija, bet šo informāciju Saeimas Administrācija mums pagaidām ir liegusi. Nedēļas laikā nav varējusi to apstiprināt. Bet tad, kad šī informācija mums būs, mēs vēlreiz nāksim klajā ar anotāciju.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? *(Dep. D. Pavļuts: "Jā!")* Tātad mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā" nodošanu Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 51, atturas - nav. Likumprojekts komisijai nav nodots.

Godātie kolēģi! Desmit deputāti ir lūguši nolasīt katra deputāta balsojumu. Vai deputātiem ir iebildumi? *(Dep. M. Bondars: "Jā!")*

Tātad mums arī par šo priekšlikumu ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai tiktu nolasīts katra deputāta balsojums par likumprojektu "Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 54, atturas - nav. Līdz ar to lēmums pieņemts. Balsošanas rezultāts netiek nolasīts.

Bet divi deputāti ir lūguši vārdu ziņojumam par balsošanas motīviem.

Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labrīt, dārgie kolēģi! Manuprāt, ir jāatceļ visas kompensācijas deputātiem par papildu ieņemamajiem amatiem, tajā skaitā par darbu Prezidijā, komisiju un arī frakciju vadību.

Ieņemamajam amatam papildus deputātu pamatdarbam ir jābūt kā norādei uz konkrētā deputāta spēju uzņemties papildu pienākumus. Un ir jābeidz ņirgāties par vēlētājiem, amatos apstiprinot vājus, nekompetentus un viegli manipulējamus cilvēkus. Ir jāpieliek punkts tam, ka ilgstoši ir koalīcijas izredzētie, no kuriem lielākā daļa šeit atrodas, pat knapi savākuši vēlētāju balsis.

Kaimiņa kungs, iespējams, jums ir taisnība, ka būtu jāpaceļ deputātu algas. Bet - ne tādas kvalitātes parlamentam, kāds tas ir šobrīd! Ir deputāti, kuri būtu pelnījuši pārtikt no sēnēm un ogām, kā jūs to sarkastiski minējāt pagājušajā nedēļā. Manuprāt, šis sarkasms bija nevietā.

Manuprāt, Saeimas komisiju vadību būtu nepieciešams rotēt starp dažādām frakcijām, lai izvairītos no kādai konkrētai partijai vēlamu likumprojektu lobēšanas vai turpretim kādas sabiedrībai nepieciešamas iniciatīvas noslēpšanas atvilktnē.

Tāda, lūk, ir mana motivācija atbalstīt likumprojekta "Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā" tālāko virzību.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei ziņojumam par balsošanas motīviem.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labrīt, cienījamā priekšsēdētājas kundze! Labrīt, kolēģi! 13. Saeimas deputātes Karinas Sprūdes ziņojums par balsošanas motīviem par likumprojektu "Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā" (turpmāk tekstā - likumprojekts).

Papildus jau likumprojekta anotācijā minētajam Karina Sprūde norāda, ka pilnībā atbalsta Saeimas deputātu piemaksu atcelšanu, pildot darbu kādā no likumā norādītajiem amatiem. Kā viena no likumprojekta iesniedzējiem Karina Sprūde vērš uzmanību uz to, ka sagatavotajā likumprojektā ietvertā atteikšanās no piemaksām veicinās brīvprātīgu, uz pašiniciatīvu balstītu profesionālo darbu.

Kā piemēru vēlos minēt pirms gada izveidotās Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas Pašvaldību sistēmas pilnveidošanas apakškomisijas vadītāja darbu. Viņš visa gada garumā ir pacenties sasaukt vien divas sēdes: vienu - 2019. gada janvārī, otru - 2019. gada septembrī. Nemaz nerunājot par kādu jautājumu izskatīšanu vai minētās apakškomisijas darba rezultātu. Taču likumā noteiktās piemaksas par it kā vadītu komisiju saņem.

Daudz efektīvāk būtu, ja ne tikai šajā konkrētajā gadījumā, bet arī citos amatus pildītu patiešām darbā un darba rezultātos ieinteresētas personas, kuru vienīgā motivācija nebūtu piemaksas pie algas vai politiskās konjunktūras nepieciešamība ieņemt konkrētu amatu.

Tāpat, pievēršot uzmanību un diskutējot par minētajiem likuma grozījumiem, būtu iespējams aktualizēt jautājumu un pārskatīt piemaksu sistēmu un tās lietderību arī pašvaldību amatpersonām un darbiniekiem, sevišķi laikā, kad tiek izstrādāta administratīvi teritoriālā reforma, kas ir aktuāls jautājums gan esošajām pašvaldībām, gan iedzīvotājiem, kurus skar šī reforma.

Esmu pārliecināta, ka šī likumprojekta izskatīšanas un pieņemšanas gaitā gan no koalīcijas, gan no opozīcijas deputātu loka radīsies konstruktīvi priekšlikumi, lai izskaustu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku neadekvātās un nesamērīgās piemaksas.

Kā jau šī likumprojekta anotācijā un manas kolēģes, neatkarīgās deputātes, uzrunā ir minēts, šī likumprojekta pieņemšana varētu būt sākums amatu dalīšanas un amatu tirgošanas ēras beigām.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Karina Sprūde kā viena no likumprojekta iesniedzējiem ir balsojusi "par" šī likumprojekta iesniegšanu Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai, cerot uz diskusiju, kā arī cerot uz priekšlikumu šī jautājuma sakārtošanai un galu galā - tautas interesēm atbilstošu rezultātu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Turpinām ar likumprojektu nodošanu komisijām.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Krauzes, Reiznieces-Ozolas, Jalinskas, Auguļa un Valaiņa iesniegto likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu""** nodot Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteicies runāt deputāts Uldis Augulis.

U. Augulis (ZZS).

Augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Cienītie kolēģi! Lai atbalstītu jaunos vecākus un ļautu tiem ātrāk atgriezties darba tirgū, Zaļo un Zemnieku savienības Saeimas frakcijas deputāti ir sagatavojuši grozījumus likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu".

Patlaban likumā ir noteikts, ka vecāku pabalsts strādājošajiem vecākiem ir 30 procentu apmērā no piešķirtā pabalsta apmēra. Mēs piedāvājam noteikt, ka uz pusslodzi vai mazāk strādājošajiem vecākiem ar bērnu pēc trīs mēnešu vecuma pabalsts tiek saglabāts pilnā apmērā, bet vecākiem, kuri nodarbināti uz pilnu slodzi, ar bērniem līdz trīs mēnešu vecumam pabalsts tiek izmaksāts 30 procentu apmērā.

Uzskatām, ka šādas izmaiņas likumā būs ne tikai atbalsts jaunajām ģimenēm, bet arī sekmēs aktivitāti darba tirgū un līdz ar to tautsaimniecības izaugsmi, jo vecāki, nezaudējot pabalstu, varēs ātrāk atsākt darba gaitas.

Līdzīgu priekšlikumu iepriekšējā sēdē bija iesnieguši kolēģi no frakcijas "Attīstībai/Par!", bet atsauca savus parakstus, acīmredzot nobaidoties no koalīcijas disciplīnas. Tāpat es aicinu arī Nacionālo apvienību atbalstīt šo priekšlikumu, kas... sevi ir... jo Nacionālā apvienība sevi ir definējuši kā ģimeņu un demogrāfijas veicinātāji un atbalstītāji. Tā ka, kolēģi, būsim atbildīgi un saprotoši attiecībā uz jaunajām ģimenēm!

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteikusies runāt deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (KPV LV)

Kolēģi! Ministru kabineta šā gada 17. septembra sēdē ir akceptēta vecāku pabalstu izmaksa strādājošajiem, proti, 75 procenti no piešķirtā vecāku pabalsta. Jautājums iekļauts 2020. gada budžeta likumprojekta paketē. Priekšlikums maksāt vecāku pabalstu simtprocentīgā apmērā uz pusslodzi vai mazāk strādājošajiem vecākiem nav atbalstāms, jo Darba likumā nav definēts jēdziens "pusslodzes darbs". *(Starpsauciens: "Ak Dievs!")* Turklāt katram darbiniekam pusslodze varētu būt atšķirīga un valsts rīcībā nav pilnas informācijas par darbinieka nostrādāto laiku kalendāra mēnesī. Līdz ar to šādu normu vispār nav iespējams administrēt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, mums ir jābalso. Lūdzu zvanu!

Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"" nodošanu Sociālo un darba lietu komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 50, atturas - 2. Likumprojekts komisijai nav nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Dzintara, Šnores, Kola, Iesalnieka un Indriksones virzīto likumprojektu **"Grozījums Vispārējās izglītības likumā"** nodot Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteicies runāt deputāts Raivis Dzintars.

R. Dzintars (NA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! 12. Saeimas sasaukuma laikā pirmo reizi kopš 2004. gada tiks sperts nozīmīgs solis izglītības iestāžu pārejā uz mācībām valsts valodā. Panāktās izmaiņas noteica, ka līdz 2021./2022. mācību gadam tiek nodrošināta visu vidusskolu pāreja uz mācībām tikai latviski, kā arī, ka valodas proporcija 7.-9. klasei tiek noteikta 80 pret 20 un 1.-6. klasei - 50 pret 50.

Lai arī šīs Saeimas vairākuma un Ministru kabineta rīcība noteikti būtu nosaucama par izlēmīgu, tomēr nebija skaidra lēmuma par būtiskāko. Proti, ka, lai arī nozīmīgs, šis ir tikai solis uz pilnīgu izglītības pāreju valsts valodā no pirmsskolas izglītības iestādes līdz pat vidusskolai. Jaunajai Saeimai, jaunajai valdībai un katrai Saeimā pārstāvētajai partijai ir jāsniedz atbilde uz šo neatbildēto jautājumu - vai valodas proporciju palielinājums bija galamērķis vai tikai solis uz normālu stāvokli, kur valstij ar vienu valsts valodu ir vienota, nevis nošķirta, diskriminējoša izglītības sistēma.

Godātie kolēģi! Piedāvātā likuma grozījuma mērķis ir tuvoties izglītībai valsts valodā. Apzinoties, ka šādu lēmumu pieņemšanai un īstenošanai parasti ir nepieciešams laiks, mēs piedāvājam spert vēl vienu starpsoli, lai risinātu problēmu tieši pirmsskolas izglītības sektorā, kur, mūsu ieskatā, problēmas ir visakūtākās.

Jau 2016. gadā Rīgas domes atbildīgā komiteja opozīcijas deputātu spiediena dēļ bija spiesta atzīt, ka rindas uz latviešu bērnudārziem ir ievērojami lielākas nekā rindas uz mazākumtautību. Uz latviešu bērnudārziem vai grupām pieteikti 1725 bērni, kamēr uz krievu - tikai 784.

Lai arī pa šiem gadiem rinda uz bērnudārziem sarukusi līdz apmēram 1200 bērniem, proporcionāli pieprasījums pēc vietām latviešu grupiņās ir pieaudzis. Trīsdesmit astoņi no Rīgas bērnudārziem ir tīri mazākumtautību bērnudārzi, bez latviešu grupiņām, un daļa no tiem - ar brīvām vietām.

Situācija ir tāda, ka vecāki, kuri vēlas sūtīt bērnu latviešu dārziņā, ir spiesti izvēlēties - vai nu maksāt privāta pakalpojuma sniedzējam, vai, iespējams, sūtīt bērnu krievu grupiņā.

Godātie kolēģi, tāda situācija nav normāla! Piedāvātie grozījumi abos likumos nosaka pašvaldībai pienākumu katrā tās pirmsskolas izglītības iestādē nodrošināt iespēju saņemt pakalpojumu valsts valodā. Šie grozījumi vēl nenozīmē, ka nevar būt arī grupiņas krievu valodā, bet tie novērstu diskriminējošo stāvokli, kādā atrodas ģimenes, kas bērnus vēlas sūtīt uz dārziņiem... valsts valodā.

Šovasar Rīgas domes opozīcija mēģināja panākt attiecīga lēmuma pieņemšanu pašvaldības līmenī. Diemžēl valdošais vairākums bija noraidošs.

Tāpēc, kolēģi, es aicinu atbalstīt šī likumprojekta virzību. Acīmredzot Rīgas domes valdošā vara nespēj apjaust, ka okupācijas laiks ir beidzies. Un bērni nav pelnījuši, ka viņus tur pagātnes rēga gūstā. Ja pašvaldība nespēj rīkoties valstiski, tad valsts pienākums ir iejaukties.

Aicinu balsot "par".

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteicies runāt deputāts Vjačeslavs Dombrovskis.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Kas tad īsti ir noticis? Nu, mums te jau pastāstīja, ka, visticamāk, sekojošais. Protams, Rīgā tika atklāti atsevišķi gadījumi, kad latviešu bērns rindu dēļ nespēja tikt latviešu bērnudārzā blakus savai mājai. Bet izrādījās, ka blakus esošajā krievu bērnudārzā brīvas vietas bija. Vai tas ir slikti? Jā, tas tiešām ir ļoti slikti, ka ir problēmas ar bērnudārzu pieejamību... pastāv gan latviešu bērniem, gan krievvalodīgo bērniem. Tātad šie atsevišķie gadījumi ir kļuvuši par apspriešanas tēmu pirmdienas koalīcijas padomes sēdē. Tas pats par sevi ir ļoti labi. Tiešām!

Es tikai ceru, ka koalīcijas padomē tāpat apspriež jautājumus par veselības aprūpes pieejamību un skolotāju trūkumu. Nu, darba kārtībā tas nav redzams, bet iespējams, ka tos risina sadaļā "Dažādi".

Vai tās problēmas ir jārisina? Noteikti! Vai tās jārisina, nostādot dažādu tautību vecākus nevienlīdzīgā situācijā? Vai koalīcija drīz piedāvās arī tāpat risināt rindu jautājumu veselības aprūpē? Ka pirmām kārtām - pacientiem ar pareizu tautību... atbilstoši Satversmes preambulai... Bet, kolēģi, tā bilde taču ir lielāka, vai ne? Jo mums ir nākamā gada budžeta pieņemšanas laiks. Vai visi klātesošie deputāti nav nobalsojuši par 120 miljoniem eiro mediķiem? Pildīsiet likumu? Un visu laiku lielākajā budžetā, kurā nodokļu ieņēmumi ir par 510 miljoniem eiro lielāki, nevar atrast 120 miljonus, lai pildītu šo solījumu? *(JK frakcija: ""Rīgas satiksmi" vajag subsidēt!")*

Un kā ar "*3 × 500"*? Kā iet ar OIK likvidāciju? Jūs vismaz vienu savu solījumu pildīsiet? Un kas jādara šajā situācijā? *(Dep. E. Zālīte-Grosa: "Ej mājās!")* Tātad vajag uz viens, divi, trīs!

Nacionālā apvienība! Nacionālā apvienība, nāciet, nāciet šurp! Jāceļ augšā etniskais jautājums. Nu, Nacionālajai apvienībai taču arī vajag kaut kā novērst savu vēlētāju uzmanību no tā, kā viņi rūpēsies par demogrāfiju nākamajā gadā, jo budžets... budžeta projekts taču ir pilns ar demogrāfijas risinājumiem un jaundzimušo skaits valstī jau otro gadu pēc kārtas ir nu... jūs saprotat, pilns veiksmes stāsts. Nu Nacionālā apvienība, protams, ir uzdevumu augstumos - sāk ar bērnudārzu pieejamību atbilstoši Satversmes preambulai, beidz ar lēmumu likvidēt jebkādu izglītību krievu valodā. Nu ko tur vairs par sīkumiem!

Koalīcija, protams, ir sajūsmā. Jaunā VIENOTĪBA ar premjeru Kariņu priekšgalā jau gavilē par taisnīguma triumfu, kad Latvijas nodokļu maksātāju nauda tagad pilnīgi taisnīgi tiks tērēta tikai izglītībai valsts valodā. Protams, krievvalodīgos nodokļu maksātājus Kariņa valdība par cilvēkiem neuzskata.

Bet arī valdības vadītājam taču īsti nav, ko pārmest. Viņš īsteno savu pirms vairākiem gadiem izteikto sapni intervijā žurnālam *Playboy*. Es nolasīšu (citēju): "Mums vajag, lai tie krievi, kas šeit aug, uzaug par latviešiem. [..] Mums vajag saprast, ka integrācija ved uz asimilāciju, un tam ir jābūt mūsu mērķim - asimilēt viņu bērnus." Nu un ko lai te saka? Katram ir savs sapnis. Viens sapņo par savas tautas labklājību, otrs sapņo par citas tautas asimilāciju.

Augsti godātie kolēģi! Es jums varētu vēlreiz stāstīt par bērnu interesēm, par izglītības kvalitāti, par Satversmē nostiprinātajām minoritāšu tiesībām, par starptautiskajām saistībām, par morāles zelta likumu, par kristīgajām vērtībām, par Eiropas vērtībām... Par to jums SASKAŅAS deputāti jau stāstījuši gadiem ilgi. Un tas viss jums ir tukša... tukša skaņa!

Augsti godātie kolēģi! Es gribētu vērsties arī pie saviem SASKAŅAS kolēģiem. Mums taču ir labi zināms, kāds ir mūsu vēlētāju viedoklis par šo izglītības reformu. Tikai 9 procenti mūsu vēlētāju to atbalsta, 18 procenti uzskata, ka jārīko skaļas protesta akcijas, 65 procenti neatbalsta, bet uzskata, ka jāmēģina rast kompromisus, un tikai 5 procenti saka, ka neko nevajag darīt. Mums beidzot ir jāsaka savam vēlētājam skarbā patiesība, ka šeit neviens nekādus kompromisus ar mums meklēt negrasās. Līdz ar to paliek vienīgais ceļš, kā cīnīties par savām un mūsu bērnu interesēm.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Mums ir jābalso par likumprojekta nodošanu komisijai.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Vispārējās izglītības likumā" nodošanu Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 66, pret - 23, atturas - nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Dzintara, Šnores, Kola, Iesalnieka un Indriksones iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Izglītības likumā"** (Nr. 408/Lp13) nodot Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Pret" pieteicies runāt deputāts Valērijs Agešins.

V. Agešins (SASKAŅA).

Godātie kolēģi! Nacionālā apvienība ir sagatavojusi grozījumus arī Izglītības likumā, kas nosaka pašvaldībām pienākumu nodrošināt izglītības programmu apguvi valsts valodā ikvienā pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē, tajā skaitā mazākumtautību bērnudārzos, ja to pieprasa bērna vecāki.

Mēs atbalstām nostādni, ka izglītības sistēmai ir jāveicina latviešu valodas kvalitatīva apguve visos izglītības līmeņos, tomēr vienlaikus mēs nepiekrītam, ka šo mērķi var sasniegt, liedzot pie mazākumtautībām piederīgajām personām mācīties dzimtajā valodā, nu jau attiecinot šo ierobežojumu uz bērnudārzu mazuļiem.

Diemžēl šie grozījumi skatāmi kontekstā ar šīsnedēļas koalīcijas padomes sēdi un skaļiem paziņojumiem par pilnīgu pāreju - visos izglītības līmeņos! - uz mācībām valsts valodā. Starp citu, šo paziņojumu atsevišķi koalīcijas partneri kautrīgi izvēlējās nekomentēt.

Bet, runājot par likumprojektu, - likumprojektam ir vairākas vājās vietas un ļoti plašas interpretācijas iespējas. Likumprojekts "Grozījumi Izglītības likumā" neparedz saglabāt mazākumtautību programmas pirmsskolas izglītības iestādēs un principā negarantē bērniem iespēju apgūt pirmsskolas izglītību dzimtajā valodā. Mēs uzskatām, ka šis likumprojekts rada sabiedrībā nevajadzīgu sociālo spriedzi, vienlaikus ir juridisks brāķis un neizpildāms uzdevums vairākām pašvaldībām. Turklāt likumprojektā paredzētie grozījumi prasa budžeta izdevumus.

Es vēlos atgādināt likumprojekta autoriem, ka nodokļus mūsu valstī maksā ne tikai latvieši, bet vairāku tautību pārstāvji - Latvijas pilsoņi un iedzīvotāji. Un, īstenojot jebkādas izmaiņas

mazākumtautību izglītības jomā, nav pieļaujams ignorēt Satversmē nostiprinātās mazākumtautību personu tiesības saglabāt un attīstīt savu valodu, etnisko un kultūras savdabību. Vienlaikus mums visiem jāatceras un jāsaprot, ka Latvijas sabiedrība bija, ir un būs etniski daudzveidīga. Tā vienmēr ir bijis. Un, šādi pārejot uz mazākumtautībām piederīgu bērnu mācībām latviešu valodā, valsts ignorē savas starptautiskās saistības.

Es atgādināšu tikai par diviem faktiem.

Vispārējā konvencija par nacionālo minoritāšu aizsardzību, ko Latvija parakstīja un ratificēja, paredz: ja ir pietiekams pieprasījums, mazākumtautībām piederīgām personām jābūt pienācīgām iespējām iegūt izglītību mazākumtautības valodā teritorijā, kuru viņi apdzīvo vēsturiski vai lielā skaitā.

Arī Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas rekomendācijas ieteic, ka bērnudārzā mācībām jānotiek bērna pamatvalodā un ka skolā mācību programmu vai lielu daļu mācību priekšmetu satura vislabāk būtu pasniegt mazākumtautību valodā.

Tāpēc es aicinu nešķelt Latvijas iedzīvotājus un balsot "pret" šo likumprojektu.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. "Par" pieteicies runāt deputāts Jānis Iesalnieks.

J. Iesalnieks (NA).

Labrīt, kolēģi! Padomju vara 50 gadus centās rusificēt Latviju. Vēl joprojām Latvijā ir pagasti, kuros nav neviena bērnudārza latviešu valodā latviešu bērniem. *(No frakcijas SASKAŅA: "Tur vispār bērnu nav!")* Šobrīd šīs padomju varas mantinieki sēž šeit, zālē, kreisajā flangā, un cenšas atrast katru ieganstu, lai Latvija nevarētu atgriezties pie normāla stāvokļa, kad valstsnācijai ir tiesības uz izglītību dzimtajā valodā jebkurā Latvijas vietā. Bet viņu skaits mazinās ar katru gadu.

Kolēģi, mūsu skaits vairojas. Jūsu laiks ir pagājis, Interfronte! *(Dep. A. Kaimiņš: "Tas ir mans teksts!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Izglītības likumā" nodošanu Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 63, pret - 23, atturas - nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu **"Preču zīmju likums"** nodot Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Vai deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta nodošanu komisijai? Iebildumu nav. Likumprojekts komisijai nodots.

Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Pavļuta, Skrides, Voikas, Bondara un Bluķes iesniegto likumprojektu **"Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā"** nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija.

"Par" pieteicies runāt deputāts Daniels Pavļuts.

D. Pavļuts (AP!).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģes! Kolēģi! Labrīt! Ziniet, nu man ir tā... atkal jāsaka, tā situācija, ka man ir jāaicina šī Saeima veikt kļūdu labojumu. Līdzīgi kā mēs pavasara pusē grozījām Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, lai beidzot arī uz pašvaldībām attiecinātu pārvaldības prasības, kuras, visticamāk, būtu novērsušas "Rīgas satiksmes" nedienas...

Tāpat arī atkritumu apsaimniekošanas jomā. Šo likumu savulaik pieņēma 9. Saeima 2010. gadā. Pēc tam ir bijuši grozījumi, ir bijuši centieni kaut ko uzlabot, bet neveiksmīgi, jo iepriekšējos Saeimas sastāvos šo kļūdu labojumu nebija iespējams veikt.

Ja šos grozījumus, ko mēs šodien piedāvājam... ja tādi likumā būtu bijuši agrāk, tad "Tīrīgas" 20 gadu monopola nebūtu. Tas vienkārši nebūtu iespējams. Jo "Tīrīgas" monopola priekšlikumu Rīgas dome ir varējusi piedāvāt tikai tāpēc, ka Atkritumu apsaimniekošanas likums to nav novērsis.

Mēs solījām... Kad visa šī atkritumu sāga un drāma Rīgā attīstījās, mēs solījām, ka šos grozījumus iesniegsim. Pirms pāris nedēļām mēs šo solījumu izteicām - gan es, gan Juris Pūce, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs -, un te tie ir.

Īsumā par būtību. Mēs tātad piedāvājam grozīt publiskās un privātās partnerības procedūras maksimālo termiņu līdz 10 gadiem, kā, starp citu, tika piedāvāts sākotnēji 2009. gadā, man liekas, vēl Ministru kabinetā... Pēc tam šeit, Saeimā, Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, iegrozīja 20 gadus.

Mēs piedāvājam skaidri un nepārprotami ierakstīt likumā, ka Rīgā nevar būt mazāk par trim atkritumu apsaimniekošanas zonām. Nevis viena, kā šobrīd ir izdarīts, jo likums neaizliedz. Trīs! Vismaz trīs komersanti, kuri nav viens tirgus dalībnieks. Pašvaldībās, kas ir lielākas par 50 000 iedzīvotāju, un es ceru, ka pēc administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanas šādu pašvaldību būs vairāk, - vismaz divas zonas, vismaz divi komersanti. Kā Liepājā, piemēram, šobrīd. Ne visas pilsētas rīkojas kā Rīga. *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)* Ko, lūdzu? *(Dep. S. Riekstiņa starpsauciens.)* Par to mēs varēsim komisijā diskutēt.

Labi, es laikam nedrīkstu sarunāties ar zāli, bet, par citiem priekšlikumiem runājot *(Starpsaucieni.)*... Mēs atjaunosim likumā arī priekšlikumu, kurš savulaik tika svītrots... par kuru... es vēl valdībā iebildu pret šī punkta svītrošanu, kad tas tika skatīts, proti, atļaut videi draudzīgiem komersantiem, piemēram, lielveikaliem vai ražošanas uzņēmumiem, pašiem tirgū izvēlēties atkritumu kompāniju.

Īsumā šie priekšlikumi ir koncentrāts no tiem iebildumiem un priekšlikumiem, ko Konkurences padome 10 gadu garumā ir sūtījusi Saeimai un valdībai. Pēc būtības uztveriet tos kā Konkurences padomes priekšlikumus.

Līdz ar ko aicinu šodien atbalstīt... diskutēt Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā. Tiešām priecāšos, ja jūs palīdzēsiet novērst nākotnē tādu atkritumu krīzi, kāda Rīgā bija izveidojusies pirms pāris nedēļām.

Paldies.

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteicies runāt deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Šis likumprojekts... pirmām kārtām jau būtu bijis vispareizāk, ja šis likumprojekts būtu izgājis vismaz kaut kādā redzējumā arī caur valdības koridoriem, lai visas iesaistītās puses tiktu uzklausītas, bet tagad tālāk šis izaicinājums nonāks Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā.

Kas man personīgi nepatīk šajā likumprojektā, un kur es redzu bažas?

Viens jau ir tas, ka šis tiek risināts šajā... nu, teiksim, kā ir, Rīgas bardaka fonā, kad atkritumu saimniecība nu nav tā ideālākā šobrīd galvaspilsētā... Tās problēmas, kas radušās galvaspilsētas dēļ un kuras var nākties segt visai Latvijas sabiedrībai, ir diezgan būtiskas, un tur kaut kāds risinājums... Agrāk vai vēlāk mēs visi kopā būsim spiesti meklēt šos risinājumus. Jo... bet tāda situācija... Es negribētu teikt, ka tāda situācija ir pārējā Latvijā. Un ir izveidotas kaut kāda veida sistēmas. Iepriekšējā ceturtdienā pārstāvji no Nacionālās apvienības minēja kā labo piemēru ZAAO, Vidzemes... apsaimniekotāju. Un rodas jautājums: kā šis likumprojekts ietekmēs tādus lielus spēlētājus, kuri jau šobrīd tirgū piedalās, apkalpo veselus reģionus un ļoti veiksmīgi strādā un kurus mēs varam ņemt par piemēru?

Manuprāt, tas būs ļoti... ietekme būs ļoti liela. Ja runājam par konkurenci, - viss ir pareizi. Konkurenci vajag. Mums vajag sasniegt arī klimata mērķus un atrisināt arī citus jautājumus. Tomēr, es domāju, tās būs tādas praktiskas sarunas jau komisijā, cik tas ir iespējams esošajā situācijā un kur tas ir iespējams esošajā situācijā. Jo līgumi jau arī ir noslēgti... arī pa visu pārējo reģionu... Tomēr tas, kas man šeit liekas tas viszīmīgākais, ir tieši šī piebilde par uzņēmējiem, tirdzniecības ķēdēm, kas tad varētu slēgt līgumus pa taisno, izvēloties sev vēlamo piegādātāju...

Saprotiet, tas ir līdzīgi kā ar sabiedrisko transportu. Ja mēs šodien uzliksim uz brīvā tirgus apstākļiem maršrutu Rīga-Daugavpils, tur būs brīvā konkurence, tur cilvēki brauks, un tā cena kļūs... tiešām tā, visticamāk, kļūs zemāka. Bet kas šos cilvēkus vadās pa reģioniem - tas jautājums paliek neatbildēts. Kurš tad apkalpos nerentablos maršrutus?

Tāpat ir ar atkritumiem. Ja jūs atdosiet vienkārši tai peļņas daļai... tai... nu, tas, ko... Protams, jebkurš ir gatavs paņemt kaut šodien, ļoti elementāru biznesu paņemt, tieši to pelnošo daļu... A kurš ņems to nepelnošo daļu? Un kur tie atkritumi paliks? Kas to subsidēs tādā gadījumā?

Šobrīd, jāatzīst, tas notiek caur kaut kāda veida šķērssubsīdijām. Vai tā ir pareizākā sistēma? Nu, varbūt var labāk, bet šis piedāvājums, kas šeit ir iekļauts iekšā, noteikti padarīs atkritumu apsaimniekošanas tarifus augstākus, tas kalpo atsevišķu, ļoti konkrētu uzņēmēju interesēm un lobē lielveikalu ķēžu sen lolotu ideju.

Es šādu likumprojektu neatbalstu. Es domāju, turpmākajā likumprojekta gaitā iesniegšu priekšlikumus arī no savas puses.

Paldies. Aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā" nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka tā ir atbildīgā komisija! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 78, pret - nav, atturas - 8. Likumprojekts komisijai nodots.

Darba kārtībā - lēmumu projektu izskatīšana.

Lēmuma projekts **“Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu”**.

Nacionālās drošības komisijas vārdā - deputāte Inese Lībiņa-Egnere.

I. Lībiņa-Egnere (JV).

Cienījamās kolēģes! Godātie kolēģi! Nacionālās drošības koncepcija ir uz Valsts apdraudējuma analīzes pamata sagatavots dokuments, kurā vispusīgi iezīmēta Latvijas nacionālās drošības situācija un noteikti valsts apdraudējuma novēršanas stratēģiskie pamatprincipi un prioritātes, kas vēlāk jāņem vērā, izstrādājot jaunus politikas plānošanas dokumentus, tiesību aktus un rīcības plānus nacionālās drošības jomā.

Atbilstoši Nacionālās drošības likuma 27. pantam Nacionālās drošības koncepciju sagatavo Ministru kabinets, izskata Nacionālās drošības padome un apstiprina Saeima ne retāk kā reizi katrā sasaukumā līdz sava pirmā darbības gada 1. oktobrim.

Un, sekojot parlamentārajai tradīcijai, ar Nacionālās drošības koncepciju iepazīstas un to apspriež arī katra sasaukuma Nacionālās drošības komisija.

Mūsu, 13. Saeimas, sasaukuma Nacionālās drošības komisija šā gada 18. septembra slēgtajā sēdē ir izskatījusi iekšlietu ministra Sanda Ģirģena komisijā iesniegto Ministru kabineta sagatavoto Nacionālās drošības koncepcijas projektu. Komisijā mēs detalizēti pārrunājām projektā ietvertos jautājumus, uzklausījām gan par koncepcijas tapšanu un virzību atbildīgo iekšlietu ministru, gan citu ministriju pārstāvjus, gan arī valsts drošības iestāžu komentārus.

Komisija, izskatot koncepcijas projektu, vienbalsīgi lēma konceptuāli atbalstīt Ministru kabineta sagatavotā Nacionālās drošības koncepcijas projekta aktuālo redakciju un komisijas sēdē apspriestos iespējamos grozījumus un pēc šādas koncepcijas redakcijas apstiprināšanas Ministru kabinetā bez atkārtotas izskatīšanas komisijā iesniegt to apstiprināšanai Saeimai šā gada 26. septembra sēdē.

Mēs arī esam lēmuši, ka, neskatoties uz to, ka slēgtajā sēdē izskatītos jautājumus publiski var komentēt tikai komisijas vadītājs vai vietnieks viņa uzdevumā, procedūru, kā tas tika izskatīts, var publiski komentēt visi sēdē klāt bijušie Nacionālās drošības komisijas locekļi, un viņi arī to dara.

Vēlos uzsvērt, ka Nacionālās drošības koncepcija ir publisks politikas plānošanas dokuments, līdz ar to tajā ietvertie formulējumi ir visaptveroši, taču tikai tādā detalizācijas pakāpē, kādu to nacionālās drošības jomā pieļauj publiski pieejams dokuments. Koncepcijai ir nozīmīga loma citu tālāku politikas iniciatīvu izstrādē, un viens no šādiem dokumentiem ir Nacionālās drošības plāns. Tas būs klasificēts dokuments, kurā atšķirībā no šīs koncepcijas būs ietverti gan konkrēti valsts apdraudējuma neitralizācijas un novēršanas pasākumi, gan līdzekļi.

Jaunā Nacionālās drošības koncepcija ir tapusi ilgākā laika posmā. To izstrādājis Valsts drošības dienests sadarbībā ar pārējām valsts drošības iestādēm, Satversmes aizsardzības biroju un Militārās izlūkošanas un drošības dienestu, kā arī Aizsardzības, Ārlietu, Iekšlietu, Kultūras, Ekonomikas un Satiksmes ministrijām. Atšķirībā no iepriekšējām koncepcijām šajā Nacionālās drošības koncepcijā apdraudējuma jomas ir aplūkotas daudz detalizētāk, arī izvērstāk atspoguļojot prioritāros virzienus to novēršanai. Īpaši tas attiecināms uz sadaļām, kas veltītas kibertelpai un informatīvai telpai.

Nacionālās drošības koncepcija ir plašs dokuments. Mums ikvienam ir bijusi iespēja ar to iepazīties, un šodien debatēs arī ir klāt trīs no koncepcijas sagatavošanā iesaistītajiem ministriem - aizsardzības ministrs, iekšlietu ministrs un kultūras ministrs.

Kopš 2015. gada, kad Saeimā tika apstiprināta iepriekšējā Nacionālās drošības koncepcija, starptautiskā drošības vide diemžēl nav uzlabojusies. Domājot par mūsu valsts nacionālo drošību, papildus esošajiem konfliktiem un nesaskaņām mums jārēķinās un jābūt gataviem stāties pretī aizvien jauniem riskiem un apdraudējumiem. Tādēļ ir ļoti svarīgi, ka arī mūsu nacionālās drošības plānošanas dokumentos ietverti ne vien tradicionālie apdraudējuma veidi, bet arī tālredzīgi ir vērsta uzmanība uz jaunām nākotnes apdraudējuma tendencēm, ar kurām mums jārēķinās un kuru novēršanai jābūt gataviem jau šodien.

Viens no šādiem globālajiem riskiem, kuru nedrīkstam izlikties neredzam un kurš pieminēts arī jaunajā nacionālās drošības plānošanas dokumentā, ir klimata pārmaiņu starptautiskā drošības dimensija. Klimata pārmaiņas - tā nav modes lieta, tās jau šobrīd Eiropas Savienības dalībvalstīm, tostarp Latvijai, ir radījušas sociāli ekonomiskus zaudējumus, taču nākotnē tos papildinās arī jauni drošības izaicinājumi.

Tāpat ne vairs jauns, taču laikā, kad mūsu valsts un sabiedrības pilnvērtīga funkcionēšana ir aizvien vairāk atkarīga no informācijas un komunikāciju tehnoloģijām, mūsu darba kārtībā aizvien augstāk esošs uzdevums ir kiberapdraudējumu novēršana. Šajā jomā jāuzteic Latvijas valsts drošības iestādes un Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija *CERT.LV*, kuras spējas identificēt un novērst ārvalstu specdienestu, kā arī citu kibertelpas subjektu veiktus kiberuzbrukumus ir ievērojami pieaugušas. Jaunajā koncepcijā ietverta virkne prioritāšu kiberapdraudējumu identificēšanai un novēršanai. Ir ļoti svarīgi šo attīstību turpināt un kāpināt savas aizsargspējas, vienlaikus palielinot arī sabiedrības, tostarp komersantu, izpratni un informētību par labas kiberhigiēnas ievērošanu.

Latvijas ģeopolitiskajā situācijā... un pati situācija un fakts, ka atrodamies Krievijas ārpolitikas interešu un ietekmes zonā, lielā mērā noteic arī mūsu valsts militārās un nemilitārās drošības riskus un apdraudējumus, kas ietver gan militāru, gan kiberapdraudējumu, gan Krievijas centienus ietekmēt iekšpolitiskos procesus un arīdzan sabiedrisko domu.

Tādēļ ļoti svarīgi, ka šajā dokumentā līdz ar tādām Latvijas nacionālās aizsardzības prioritātēm kā nacionālo aizsardzības spēju tālākattīstība un stiprināšana, visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešana, NBS vienību kaujas gatavības celšana un sabiedroto spēku klātbūtnes nodrošināšana *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* ir domāts arī par mūsu valsts iekšējās drošības stiprināšanu.

Koncepcijā uzsvērts, ka saliedēta un spēcīga pilsoniskā sabiedrība, kurā pastāv vienota izpratne par pamatvērtībām un valsts ģeopolitisko orientāciju, ir viens no galvenajiem iekšējās drošības elementiem. Mēs zinām, ka patiesi spēcīga un saliedēta var būt tikai tāda sabiedrība, kurā ikviens iedzīvotājs jūtas sociāli un tiesiski drošs un pasargāts, tic savai valstij, uzticas tās pārvaldei un pieņem lēmumus, balstoties uz informāciju, ko nodrošina uzticami un daudzveidīgi mediji.

Tādēļ ārkārtīgi svarīgi, ka koncepcijā īpaša un izvērsta uzmanība veltīta saliedētas sabiedrības veidošanai, informatīvās telpas aizsardzības pasākumiem, kā arī valsts stratēģiskās komunikācijas spēju attīstīšanai.

Viens no Nacionālās drošības koncepcijas pamatuzdevumiem ir vienotas izpratnes veidošana valsts pārvaldes institūcijās par pašreizējiem Latvijas nacionālās drošības apdraudējumiem un to pārvarēšanas iespējām. Koncepcijā uzsvērts, ka nacionālās drošības apdraudējumu pārvarēšanā ir

jāiesaistās visai valsts pārvaldei, definējot precīzus pasākumus savu spēju stiprināšanai. Vienlaikus nacionālās drošības nodrošināšana nav iespējama bez sabiedrības iesaistes, tādēļ līdzās valsts institūciju centralizēti vadītām darbībām ir būtiska ikviena Latvijas iedzīvotāja atbildīga, atbalstoša un izprotoša attieksme pret valsti un tās drošību.

Šīs koncepcijas visaptverošais raksturs un plašais nosaukto apdraudējumu pārvarēšanas un novēršanas prioritāšu loks liek mums apzināties, ka mūsu valsts nacionālo drošību veido ne vien viņi - mūsu bruņotie spēki, iekšlietu un valsts drošības iestādes, mūsu sabiedrotie NATO un Eiropas Savienībā -, bet arī mēs dažādos valsts varas un pārvaldes atzaros... jautājumos, kuri attiecas uz mūsu valsts drošību, ārpolitiku un valsts stratēģiskajām interesēm, runājot saskaņoti un koordinēti, vienā valodā, nododot skaidru un nepārprotamu vēstījumu pasaulei, Eiropai un galvenokārt mūsu, Latvijas, sabiedrībai. Tāpat mēs kā sabiedrība - būdami vienoti, zinoši, ieinteresēti, spējīgi atpazīt un novērst riskus savai un valsts drošībai.

Kolēģi! Jaunā Nacionālās drošības koncepcija ir pārdomāts, izsvērts un nozīmīgs nacionālās drošības politikas plānošanas dokuments, kurā ietvertās prioritātes ir visaptverošas, līdzsvarotas un atbilst mūsu nacionālās drošības interesēm un šābrīža apdraudējumiem.

Tādēļ Nacionālās drošības komisijas vārdā lūdzu deputātus atbalstīt Ministru kabineta sagatavoto Nacionālās drošības koncepciju.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds iekšlietu ministram Sandim Ģirģenam.

S. Ģirģens (iekšlietu ministrs).

Augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Nacionālās drošības koncepcijas kontekstā vēlos vērst jūsu uzmanību uz saikni starp valsts drošību un valsts attīstību.

Kāda tad ir saikne starp valsts attīstību un drošību? Ir pamats uzskatīt, ka cilvēku drošība ir svarīga cilvēku labklājības daļa, un tāpēc drošībai ir jābūt valsts, Latvijas, vienam no galvenajiem attīstības mērķiem.

Drošības trūkums ietekmē valsts ekonomisko izaugsmi, katra iedzīvotāja personisko labklājību un samazina valsts tagadnes un nākotnes iespējas.

Fragmentāra politika nespēj saskatīt kopsakarības un cēloņsakarības, nepamatotas prioritātes bez efektivitātes novērtējuma, neskaidru un noapaļotu mērķi. Finanšu līdzekļu manuāla pārdale, pilnvērtīgi nestiprinot valsts iekšējo drošību, cēloniski noved pie fiziska cilvēku drošības trūkuma, bremzē valsts ekonomisko izaugsmi, potenciālu. Tas likumsakarīgi noved arī pie iedzīvotāju nevienlīdzības, sociālās noslāņošanās, spriedzes, fiziskas valsts pamešanas un rada augsni potenciāliem konfliktiem, kas attiecīgi ir risks visaptverošai drošībai un valsts suverenitātei. Nacionālās drošības koncepcija satur risku izvērstu analīzi - kā burtiski tik tikko faktiski atreferēja kolēģe no Nacionālās drošības komisijas.

Kāda tad ir pierādītā saikne starp valsts attīstību un drošību? *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)* Nacionālās drošības koncepcija satur pareizu formulu. Valsts drošības pamatā ir pienākums stiprināt valsts iekšējo un ārējo drošību ar saliedētu, lojālu sabiedrību, ar katra indivīda izpratni un brīvu gribu aizstāvēt savu valsti - dzimteni Latviju.

Sabiedrības neuzticēšanās valsts institūcijām un amatpersonām rada drošības riskus, tāpēc būtu svarīgi veidot dialogu ar sabiedrību un strādāt valsts sabiedrības interesēs. Es tiešām esmu pārliecināts, ka valsts ārējā un iekšējā drošība ir neatraujama daļa no valsts attīstības procesiem. Šāda saikne rodama un lasāma arī Nacionālās drošības koncepcijā.

Manuāla valsts budžeta līdzekļu pārdale pēc politisko partiju prioritātēm atkarībā no tā, kāda ministrija ir nonākusi kāda politiskā spēka paspārnē, bez dziļākas izpratnes un ekonomisko ieguvumu analīzes neveicina ilgtermiņā stabilu, pieaugošu valsts attīstību un progresu. Un mēs šobrīd mainām šo izpratni par valsts attīstību un drošības konceptu.

Valstij ir pilnvērtīgi jāizmanto savs potenciāls. Budžeta plānošanas periodos jāspēj pilnvērtīgi apmierināt visas valsts funkcijas, kas cēloniski vairo iedzīvotāju labklājību un drošību. Tātad mēs atkal nonākam pie pamatnaratīva - atrast likumsakarības, kuras ģenerē valsts attīstības procesus, un kāpēc mēs pilnvērtīgi nenovērtējam valsts iekšējās drošības potenciālu kā Latvijas attīstības stūrakmeni (es teiktu, valsts brendu starptautiskajā arēnā)... visas pasaules un Eiropas drošības risku fonā... un šo realitāti. Mēs redzam, ka drošības riski pieaug. Drošības riski pasaulē un Eiropas Savienībā tiešām pieaug. Terorisms, kiberdrošība, organizētā noziedzība...

Kapitāls vienmēr meklē drošu un tiesisku, ekonomiski pievilcīgu telpu. Un tai, manuprāt, ir jābūt Latvijai. Es tiešām ticu, ka drošība ir Latvijas *iPhone* vai *Skype*.

Visbeidzot - kas tad ir cilvēka drošība tās plašākajā izpratnē? Cilvēktiesības, efektīva un tiesiska valsts pārvalde, piekļuve kvalitatīvai izglītībai, veselības aprūpei. Bet kā tad to visu ir iespējams nodrošināt, ja likumsakarīgi neveltām pietiekamus resursus šo risku novēršanai, kas liedz justies cilvēkiem droši un dzīvot pilnvērtīgu un cienīgu dzīvi? Ēnu ekonomika, korupcija, finanšu noziegumi, krāpšanās ar nodokļiem, organizētā noziedzība, kura pastāvīgi meklē ceļus, kādā veidā iesakņoties un nostiprināties valsts pārvaldē, politikā, tiesībsargājošajās iestādēs un tiesu sistēmā. Ja visi šie riski netiek būtiski samazināti un tam netiek veltīti pienācīgi resursi, mēs nevaram pilnvērtīgi runāt par valsts visaptverošu attīstību, drošību un nākotnes attīstības perspektīvām.

Tāpēc, godātie kolēģi, es tomēr lūgtu akceptēt Nacionālās drošības koncepciju. Mēs noteikti strādāsim pie Nacionālā drošības plāna, kurā paredzēsim precīzus rīkus, kādā veidā novērst šos riskus, kādā veidā mēs potenciāli plānveidīgi un ar zināmām likumsakarībām attīstīsim šo valsti un cilvēku labklājību.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies iekšlietu ministram.

Vārds kultūras ministram Naurim Puntulim.

N. Puntulis (kultūras ministrs).

Ļoti cienītā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Cienītās deputātes! Godātie deputāti! Šī Nacionālās drošības koncepcija ir valsts pastāvēšanai un valsts drošībai ļoti nozīmīgs dokuments, uz kā bāzes tad tiks izstrādāts Nacionālās drošības plāns un jau precīzi tā rīcības virzieni, tajā skaitā jomās, kuras atrodas Kultūras ministrijas pārraudzībā, tajā skaitā jomās, kurās Kultūras ministrija jau ir iesniegusi savus priekšlikumus un līdzdarbojusies šī dokumenta tapšanas gaitā. Priekšlikumi ir iekļauti šinī Nacionālās drošības koncepcijā.

Kultūras ministrija ir gatava turpināt darbu arī pie Nacionālās drošības plāna un precīziem tā rīcības virzieniem kultūrpolitikā, mediju telpas stiprināšanā un medijpratībā, protams, arī saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības veidošanā. Nacionālās drošības koncepcija apstiprina to, ka valsts pastāvēšanas princips ir ne tikai politiķu, bet ikviena sabiedrības locekļa kopēja atbildība.

Nacionālās drošības koncepcija ļaus precīzāk traktēt rīcības virzienus kultūrpolitikas jomās kā nacionālās drošības jautājumus.

Es aicinu Saeimu atbalstīt Nacionālās drošības koncepciju.

Sēdes vadītāja. Vārds aizsardzības ministram Artim Pabrikam.

A. Pabriks (aizsardzības ministrs).

Godātā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Deputāti! Pozīcija! Opozīcija! *(Starpsauciens.)* Šodien ir, manuprāt, svarīgs balsojums, un, manuprāt, šī diskusija par Nacionālās drošības koncepciju ir ļoti būtiska. Jo pēdējos gados drošības situācija Baltijas reģionā, Baltijas jūras reģionā, Ziemeļeiropā un pasaulē kopumā ir mainījusies.

Pēc Ukrainas kara sākuma 2014. gadā ir saasinājušās attiecības starp Eiropu, Eiropas Savienības dalībvalstīm, NATO dalībvalstīm, no vienas puses, un Krieviju, no otras puses; ir tikusi pārkāpta virkne starptautisko līgumu un norunu. Un pats galvenais - ir zudusi savstarpējā uzticība. Vienmēr, kad runājam par starptautiskajām attiecībām, par drošību, tad ļoti būtiski ir, lai pastāvētu uzticība starp valstīm un starp cilvēkiem. Jo citādi... var slēgt, kādus līgumus grib, bet tiem ir tikai papīra vērtība, ja valstis un cilvēki nav gatavi pie šiem līgumiem un norunām turēties. Pašreiz mēs esam šādā situācijā.

Skatoties uz Latvijas un Baltijas ģeopolitiku, redzam - mūsu valsts diemžēl nekad nav bijusi tāda valsts vai ģeogrāfiskā vieta, kas nevienu neinteresētu. Savā ziņā tas pat ir labi, tāpēc ka tad, kad ir miera laiks, mēs, protams, varam zelt un plaukt, jo šeit brauc, ar mums grib tirgoties, ar mums grib sadarboties, šeit grib investēt. Bet, ja pienāk kara apstākļi vai krīzes apstākļi, tad bieži mēs esam pirmie, kas cieš. Par to liecina kaut vai mūsu demogrāfija. 1913. gadā Latvijas teritorijā dzīvoja apmēram 2,6 miljoni iedzīvotāju, Somijā tajā laikā bija apmēram 3 miljoni. Turpretim pašreiz Latvijā ir 2 miljoni, bet Somijā virs - 5 miljoniem. Tie ir divi pasaules kari, tas ir komunistu režīms, tā ir padomju okupācija, tā ir mūsu pilsoņu emigrācija un visas pārējās sekas kopumā, par ko mēs maksājam.

Mēs esam apņēmības pilni nekad vairs šādas krīzes nepieļaut un būt tām gatavi. Līdz ar to, kā Nacionālās drošības koncepcijā minēts, ir vajadzīga visaptveroša sabiedrības atbilde. Tas nozīmē, ka pirmām kārtām mums ir jāmaina sabiedrības domāšana un sabiedrības kultūra attiecībā uz drošības jautājumiem. Aizsardzības ministrijā mēs esam veikuši virkni pasākumu, lai veicinātu šīs attieksmes un domāšanas maiņu Latvijas sabiedrībā. Mēs redzam, ka mums ir jādarbojas pretī ļoti spēcīgai propagandas mašīnai, kas nāk caur citu valstu kontrolētiem masu saziņas līdzekļiem, kas cenšas sašķelt un fragmentēt Eiropas Savienību, kas cenšas sašķelt un fragmentēt NATO un vispār Rietumu sabiedrību, un arī mūsu valsti.

Mēs redzam, ka pastāvīgi notiek kiberuzbrukumi. Protams, mēs nesēžam, rokas klēpī salikuši. Mēs esam nostiprinājuši savu kiberaizsardzību Latvijā, esam labā līmenī šeit.

Mēs esam atvēruši NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centru, kas pēdējos gados ir guvis pasaulē lielu atzinību.

Mēs domājam arī par tā sauktās visaptverošās valsts aizsardzības ieviešanu Latvijā. Ko tas nozīmē? Iepriekš par to būtu runājuši kā vienkārši totālu valsts aizsardzību. Mēs šeit pārņemam pieredzi no tādām kaimiņvalstīm, kurās šī lieta ir bijusi jau iesakņojusies, tādām kā, piemēram, Somija, Zviedrija, Norvēģija. Un tas nozīmē, ka mēs savā aizsardzībā un drošībā nākotnē vēlamies stāvēt uz divām kājām, nevis tikai uz vienas. Tā viena ir NATO un NATO iekšējā solidaritāte, ko garantē mūsu sabiedrotie arī šodien ar savu klātbūtni Latvijas teritorijā, kur uzturas vairāk nekā deviņu dalībvalstu pārstāvji, bet mēs vēlamies, lai arī Latvijas sabiedrība izdarītu maksimāli daudz, kas nozīmē Latvijas valsts institūciju ciešu sadarbību ar pašvaldībām, uzņēmējiem un arī sabiedrību. Sabiedrībai un ģimenēm ir jābūt gatavām krīzes situācijai un jāzina, ko tās varēs darīt pirmās 72 stundas, ja šāda krīze pienāks.

Mēs plānojam arī Latvijas izglītības sistēmā ieviest aizsardzības mācību - vienu dienu mēnesī, kas sagatavos mūsu jauniešus dažādām krīzes situācijām, veicinās savstarpējo uzticēšanos un solidaritāti un neliks mums tikt pārsteigtiem, ja gadījumā mēs, nedod Dievs, nonākam, krīzes situācijā.

Sēdes vadītāja. Ministra kungs, debašu laiks beidzies!

A. Pabriks. Mēs arī esam... Es tūlīt beigšu... Mēs arī esam plānojuši Latvijā atvērt pirmo kadetu skolu, kas sagatavos mūsu jauno virsniecības paaudzi.

Sēdes vadītāja. Ministra kungs, jūs varat lūgt vēl papildu debašu laiku - divas minūtes. Ja nepieciešams.

A. Pabriks. Es lūdzu... aicināt... Es domāju, ka es beigšu tūlīt šo runu... *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītāja. Debašu laiks ir beidzies.

Vai deputātiem ir iebildumi pret papildu laika...? *(Starpsaucieni: "Jā!"; "Nav!")* Nav iebildumu.

Tātad vēl papildus divas minūtes.

A. Pabriks. Paldies par papildu laiku. Es negribu vilkt pārāk garumā savu uzrunu. Es gribu teikt, ka ir daudz darāmā, un es gribu pateikt paldies Iekšlietu ministrijai un Valsts drošības dienestam par to, ka Nacionālās drošības koncepcija ir sagatavota. Mēs, no Aizsardzības ministrijas puses, no Nacionālo bruņoto spēku puses, arī esam pielikuši savu artavu, lai šī koncepcija taptu. Es domāju, ka mēs varēsim par šo jautājumu turpināt diskutēt arī nākamā gada sākumā, kad runāsim par ārlietām... kad būs gadskārtējā diskusija par ārpolitiku, arī šeit mēs, no Iekšlietu un Aizsardzības ministrijas struktūrām, piedalīsimies.

Šajā konkrētajā gadījumā Nacionālās drošības koncepcija ļoti reālistiski ataino situāciju mūsu reģionā un parāda to, ka ar katru gadu mēs paliekam arvien nobriedušāki un gatavāki dažādām krīzēm (kuras, cerams, nekad nepienāks), jo mēs veicinām noturību. Ja mūsu potenciālais oponents, es pat negribētu teikt - ienaidnieks, saprot, ka mēs esam gatavi šādām krīzēm, tad viņam būs ļoti maza apetīte kaut ko uzsākt.

Novēlu veiksmi mums visiem, un lai mums nekad nebūtu par maz drošības! Paldies, un aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Paldies iekšlietu, kultūras un aizsardzības ministriem par debatēm Saeimas sēdē.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Mārtiņam Bondaram.

M. Bondars (AP!).

Cienītā priekšsēdētājas kundze! Cienītās kolēģes! Godātie kolēģi! Kopš 2001. gada 11. septembra katra nopietna valsts savā Nacionālās drošības koncepcijā ir ietvērusi finanšu nozari.

Man prieks, ka beidzot 2019. gada septembrī arī Latvija savā Nacionālās drošības koncepcijā ir ietvērusi finanšu nozari, jo tajā koncepcijā, kuru apstiprinājām 2015. gada 26. novembrī, par finanšu nozari nebija ne vārda.

Man prieks, ka šajā laikā valsts institūcijās un privātajā sektorā ir izveido... *(Starpsauciens.)* ir izveidojusies gan izpratne, gan koordinācija, gan komunikācija. Tas, protams, padara Latviju par nopietnāku finanšu nozares spēlētāju pasaulē. Nākotnē, protams, ierakstot... Nākotnē, protams, ierakstot, ka mums ir jāpilnveido finanšu nozares uzraudzība. Es to varbūt vēlētos definēt mazliet citādāk - ka Latvijai pilnvērtīgāk ir jāiekļaujas globālajā pasaules finanšu industrijā. Tas nozīmē - gan privātajā sektorā, gan publiskā sektora sadarbībā un uzraudzībā. Un tas ir nopietns izaicinājums. *(Dep. J. Ādamsons: "Tas nozīmē - tev nebūs zagt!")*

Kas ir tie nākamie soļi? Tie nākamie soļi mums ir ļoti vienkārši. Tie nākamie soļi mums ir nākamajiem četriem vai pieciem gadiem izvēlēties tās amatpersonas, kuras vadīs Finanšu un kapitāla tirgus komisiju un Latvijas Banku. Un tas ir ļoti nopietni, jo, lai kā mums gribētos, ka visu nosaka institūcijas, likumi, noteikumi, mums ir ļoti svarīgi arī tie indivīdi, kuri vada šīs institūcijas, uzliek šos akcentus, kuri šīm institūcijām ir svarīgi. Tas padara Latviju vai nu stiprāku, vai vājāku pasaules finanšu industrijā.

Tāpēc, kolēģi, tie nākamie soļi ir ļoti skaidri. Ilgtermiņā jeb četros gados iekļaušanās pasaules finanšu industrijā te ir būtiska - būtiska! - sastāvdaļa.

Un *post scriptum* jeb *P. S.* Es ceru, ka šajos četros gados mums acis ir atvērušās, ka ne visi tie finanšu industrijas spēlētāji (un tās nav tikai bankas), kuri nāk no ārzemēm, ir uzticami un droši sadarbības partneri. Tā ka vērtēsim visus un sapratīsim, no kura kādi riski nāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Valērijam Agešinam.

V. Agešins (SASKAŅA).

Godātie kolēģi! Pēc Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanas tiks uzsākts darbs pie Nacionālās drošības plāna izstrādes, tajā ietverot konkrētus valsts institūcijām saistošus pasākumus, kuri īstenojami ar valsts drošību saistīto apdraudējumu mazināšanai. Tāpēc es vēlos pievērst autoru, arī Ministru kabineta, uzmanību atsevišķām jomām un detaļām, izteikt savu viedokli par pamatprincipiem un prioritātēm, ko, es ceru, valdība ņems vērā. Katrā gadījumā pie atsevišķām tēzēm es piestrādātu cītīgāk un atsevišķām novitātēm pievērstu vairāk uzmanības.

Nacionālās drošības koncepcijā ir uzsvērts, ka iekšējā drošība ir saistīta ar Latvijas iedzīvotāju drošības sajūtu ikdienā, sociālekonomisko situāciju valstī. Un viens no galvenajiem iekšējās drošības elementiem ir saliedēta sabiedrība. Jāņem vērā tas, ka sabiedrības vienotību, attīstību un saskaņu ietekmē iedzīvotāju dažādā vēsturiskā pieredze un vērtīborientācija un atšķirīgā vēsturiskā atmiņa. "Vienlaikus Latvijas sabiedrībā pieaug sociālā nevienlīdzība, bet daļa iedzīvotāju nejūtas droši par savu materiālo stāvokli un finansiālajām iespējām nākotnē." Vai tad

var būt citādāk mūsu valstī? Domāju, ka vismaz pagaidām - ne. Jo Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, piemēram, vērtē, ka 2020. gada budžets ir sociāli atbildīgs, bet vienlaikus viņa valdības ministri... piemēram, veselības ministre Ilze Viņķele pauž, ka pieviltas daudzu veselības nozarē strādājošo cerības. Arī kultūras ministrs Nauris Puntulis spriež, ka nākamgad paredzētais algu palielinājums kultūras nozarē ir vien ugunsgrēka dzēšana.

Es uzskatu, ka pēdējos gados, arī šogad, veidojot valsts budžetu, iezīmējas jauna un diezgan nepatīkama tendence - nepildīt solīto, pat to, kas ierakstīts nozaru likumos (es domāju, tas attiecas gan uz augstākās izglītības finansējumu, gan līdzekļiem mediķu atalgojumam, gan citām jomām). Tāpēc nav brīnums, ka "iekšējās drošības vidi negatīvi ietekmē sabiedrības zemā uzticība valsts pārvaldei un politiskajām partijām, kas biedru skaita ziņā ir mazskaitlīgas [..] un saskaras ar grūtībām nodrošināt stabilu darbību ilgtermiņā".

Nacionālās drošības koncepcijā vairākkārt ir uzsvērts, ka viena no prioritātēm iekšējai drošībai un konstitucionālajai iekārtai radīto apdraudējumu novēršanai ir saliedētas sabiedrības veidošana. Un koncepcijā šoreiz iestrādātas principiāli jaunas tēzes un pieejas.

Autori uzskata, ka "saliedētu sabiedrību veido arī Latvijā dzīvojošās mazākumtautības, tāpēc valstij ir jāīsteno iekļaujoša mazākumtautību politika, iesaistot tās sabiedriski politiskajos procesos un lēmumu pieņemšanā". Un burtiski tur teikts, ka "svarīgi ir veicināt mazākumtautību pārstāvju aktīvu iesaistīšanos pašvaldību un valsts pārvaldes darbā". Rodas vairāki jautājumi koncepcijas autoriem - kādi varētu būt praktiskie soļi, kā tas izskatīsies reālajā dzīvē, un vai šinī gadījumā ir runa par pozitīvu diskrimināciju, par kvotām valsts pārvaldē vai par kaut ko citu.

Vēl viens Nacionālās drošības koncepcijas autoru ieteikums: "sabiedriskajiem medijiem, ir jāuzrunā dažādas mērķauditorijas". Viena no Latvijas sabiedrisko mediju specifiskajām mērķauditorijām ir Latvijas mazākumtautības. Sabiedriskajiem medijiem "šai mērķauditorijai ir jārāda un jāpiedāvā kvalitatīva un saprotama alternatīva Krievijas informatīvo telpu pārstāvošajiem informācijas avotiem, nodrošinot izvēles iespējas". Bet es neesmu pārliecināts, ka, piemēram, Latvijas sabiedriskā televīzija tiek galā un tiks galā ar šo uzdevumu.

Diemžēl problēmu un neatbildētu jautājumu ir ļoti daudz, un es nezinu, vai Ministru kabinets... vai iekšlietu ministrs un citi klātesošie ministri varēs uz šiem jautājumiem atbildēt. Katrā gadījumā es būšu priecīgs, ja atbildēsiet.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Tēraudas kundze, vai jums pietiks ar divām minūtēm? Nu jau vienu. Tad acīmredzot debates turpināsim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Godātie kolēģi, šodien dzimšanas dienu svin Saeimas deputāts Nikolajs Kabanovs, un mēs viņu sveicam! *(Aplausi.)*

Vārds Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu paziņošanai, kolīdz tie sagatavoti.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Ilmārs Dūrītis, Kaspars Ģirģens, Inese Ikstena, Māris Kučinskis, Janīna Kursīte... Dūrītis ir, Janīna Kursīte, Anita Muižniece, Artūrs Toms Plešs, Ēriks Pucens... Ēriks Pucens ir, Mārtiņš Staķis, Inese Voika... ir.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā ir lēmuma projekts "Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu".

Turpinām debates. *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Vārds deputātei Vitai Andai Tēraudai.

V. A. Tērauda (AP!).

Labrīt, Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Valsts aizsardzība, neatkarības un demokrātijas nosargāšana prasa darbu daudzās frontēs, ne tikai klasiskajā militārajā frontē.

"[..] valsts aizsardzība tikai ar militāriem līdzekļiem vairs nav pietiekama, jo neaptver visas hibrīddraudu šķautnes." (Citāts no koncepcijas, kas mums ir priekšā šodien.) Šodien es gribētu runāt par vienu no šīm šķautnēm. Tā ir informācijas telpas aizsardzība. Mēs katrs redzam un jūtam, ka citas valstis spēj ietekmēt mūsu sabiedrību nevis tikai militāri, bet manipulējot ar pašas mūsu sabiedrības viedokli, vājinot spēju pieņemt demokrātiskai sabiedrībai atbilstošus, labi informētus lēmumus, vājinot spēju sabiedrībai pašai sevi aizstāvēt.

Koncepcija norāda tieši uz mūsu mediju vides vājumu. Tie ir strukturālie izaicinājumi komercmediju ilgtspējai, ilgstoši neadekvāts finansējuma apjoms sabiedriskajiem medijiem un maiņas mediju vidē globāli, kas liek visiem medijiem meklēt modernus, mūsdienu auditorijas paradumiem piemērotus ceļus līdz lasītājiem, klausītājiem vai skatītājiem. Šo mediju vides vājumu kaimiņvalstis izmanto, lai mērķtiecīgi īstenotu savu informatīvo politiku, kura vērsta uz mūsu sabiedriskās domas ietekmēšanu jeb izkropļošanu.

Nacionālās drošības koncepcija uzrunā... šos jautājumus un piedāvā arī ceļus, kādi ir jāiet, lai šo apdraudējumu mazinātu vai novērstu.

Saeimas darba kārtībā šobrīd ir vairākas iniciatīvas, kas atbild uz šiem izaicinājumiem. Aktīvā apspriešanā ir jauns sabiedrisko mediju likums ar mērķi radīt kvalitatīvu pārvaldību, kā arī adekvātu finansējumu mūsu sabiedriskajiem medijiem.

Saeimas darba kārtībā ir arī jautājums par atbalstu komercmedijiem. Tas ir ne tikai Mediju atbalsta fonds, kas būs budžeta projektā, bet arī priekšlikums Saeimai likvidēt būtisku šķērsli neatkarīgu reģionālu mediju ilgtspējai. Tie... konkurenci kropļojoši, ar nodokļu maksātāju naudu subsidēti pašvaldību izdevumi.

Bet galvenais Saeimas uzdevums šobrīd ir apzināties drošības apdraudējumu visā tā daudzveidībā. Ir jāapzinās, un šai apziņai ir jāseko arī rīcībai.

Pirms daudziem gadiem Latvija nolēma, ka drošība Latvijai ir meklējama NATO ietvaros. Apzinājāmies, nolēmām un iestājāmies NATO. Latvija arī nolēma, ka, būdama NATO dalībvalsts, tā stāda sev mērķi vairāku gadu garumā rīkoties... atbilstoši... lai sasniegtu NATO noteiktos divus procentus IKP valsts aizsardzībai.

Šodien Nacionālās drošības koncepcija iezīmē jaunus izaicinājumus un, manuprāt, ir jāstāda atkal sev mērķi informācijas telpas aizsardzībā. Tie nebūs NATO divi procenti, bet aicinu, ka tie varētu būt 0,2 procenti. Mazie divi procenti, vairāku gadu garumā sasniegti, dotu būtisku ieguldījumu informācijas vides stiprināšanā... Lai šie mazie divi būtu tikpat būtiski nākotnē, kā lielie divi ir bijuši NATO ietvaros. Mūsu drošība to prasa.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrim Kazinovskim.

A. Kazinovskis (JK).

Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie, godātie kolēģi! Es, protams, balsošu "par" Nacionālās drošības koncepciju, bet ir viena tāda sadaļa jeb jautājums, kas nav līdz galam izklāstīts šajā koncepcijā. Es ceru uz to, ka šie priekšlikumi, ko es pateikšu, varbūt būs atspoguļoti plānā.

Pirmais. Pierobežas teritorija. Jūs zināt, Eiropas Savienības ārējā robežā... Pierobežas teritorija ir ļoti svarīga, lai tur būtu iedzīvotāji, lai tur nebūtu trūkumu, kas saistās ar infrastruktūras sliktu attīstību, uzņēmējdarbību. Tam visam ir jābūt plānā, jo tad, kad iedzīvotājs jūtas droši, kad viņam ir darba vieta, kad viņam ir garantijas uz normālu, līdzvērtīgu dzīvi, kā tas ir citā Latvijas teritorijā, pārējā Latvijas teritorijā, tad tā drošība ir daudz lielāka.

Viens piemērs. Savulaik - jau kopš 1996. gada - pašvaldības iniciēja vienu ceļu projektu, perimetra projektu gar valsts austrumu robežu. Tas saucās ceļu projekts "Austrumu stīga". Es arī biju viens no tiem iniciatoriem. Dažādu valdību, teiksim, lēmumu rezultātā šis projekts ir realizēts tikai daļēji. Tas vēl nav pabeigts, bet tur, kur ceļi sakārtoti ir šī projekta ietvaros, tur notiek uzņēmējdarbība, tur operatīvajiem dienestiem - robežsargiem, policijai - ir daudz vieglāk pārvietoties, daudz efektīvāk var pildīt savus uzdevumus.

Es vēlētos, lai šajā plānā būtu iekļauts arī šis ceļu projekts "Austrumu stīga". Lūdzu tos deputātus, kas darbosies ar šo plānu, ņemt to vērā.

Otrais. Savulaik reformu rezultātā Iekšlietu ministrijā tika veiktas pārmaiņas. Būtībā tas skāra lauku teritorijas, arī pierobežas teritoriju. Tika samazināts policistu skaits, notika optimizācija, reģionalizācija. Rezultātā es varu minēt, ka, piemēram, bijušajos Krāslavas un Balvu centros uz pusi ir samazinājies policistu skaits. Situācija ir tāda, ka, piemēram, Krāslavā, Balvos ir problemātiski ar nakts dežūrām. Tātad nav policijas, dežūrpolicijas, kam iedzīvotāji varētu lūgt palīdzību nakts stundās. Protams, savulaik strādājot, mēs atradām zināmu risinājumu - tur šīs funkcijas uzņēmās pašvaldības policija kopā ar Valsts policiju. Balvos tas daļēji ir atrisināts, bet uz pašvaldības finansējuma un resursu rēķina. Vai tas ir pareizi? Arī šis jautājums būtu tomēr jāizskata. Vai šī drošība iedzīvotājiem arī nakts stundās nebūtu jāatspoguļo plānā kā risinājums?

Trešais. Es ar lielām cerībām gaidīju, kad tiks pozitīvi atrisināts jautājums par to, ka Zemkopības ministrija... "Latvijas valsts meži" iegādāsies mežu īpašumus, zemes īpašumus, kad viena ārzemju, skandināvu, firma vēlējās tos pārdot. Jūs zināt, ka, piemēram, bijušā Ludzas rajona teritorijā šobrīd ir tā, ka gandrīz viena trešdaļa teritorijas nepieder mūsu valsts pilsoņiem. Bet diemžēl šis jautājums turpinās. Es uzskatu, ka likumā... vismaz pierobežas, Austrumu pierobežas, teritorijā būtu jābūt valsts akciju sabiedrībai vai valstij pašai priekšrocībām jeb prioritātei iegādāties nekustamo īpašumu, kas ir viens no galvenajiem mūsu resursiem - nacionālajiem resursiem. Un tas faktiski ir satraucošs jautājums visā valstī - jautājums par nekustamā īpašuma piederību mūsu pilsoņiem.

Nobeigumā es gribētu pateikt, ka lielas cerības tomēr mēs cenšamies likt uz administratīvi teritoriālo reformu...

Sēdes vadītāja. Kazinovska kungs, man jāsaka, runas laiks ir beidzies.

A. Kazinovskis. Sapratu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Mārtiņam Šteinam.

M. Šteins (AP!).

Es gribētu apvienot abus debašu laikus.

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

M. Šteins. Labdien, cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātais ministra kungs! Kolēģi! Klātesošie! Nozīmīga loma Nacionālās drošības koncepcijā veltīta saliedētas un spēcīgas pilsoniskās sabiedrības veidošanai, sabiedrības līdzdalības veicināšanai sabiedriski politiskajos procesos. Mums jāstrādā aktīvāk pie tā, lai jaunieši kļūtu aktīvāki, lai jaunieši kļūtu par līderiem jaunatnes organizācijās un citās, un būtiski jāstiprina nevalstiskais sektors. Ceru, ka, izstrādājot detalizēto plānu, daži mani akcenti tiks ņemti vērā.

Latvija ir tik stipra, cik stipra ir tās pilsoniskā sabiedrība, ko veido ikviens Latvijas iedzīvotājs. Svarīga ir sabiedrības uzticēšanās valsts pārvaldei.

Kopš 2017. gada rudens ir pieaudzis to Latvijas pilsoņu īpatsvars, kuri ir norādījuši, ka uzticas Latvijas valdībai (no 27 procentiem uz 31 procentu) un Latvijas Saeimai (no 20 uz 21 procentu). Latvijā ir zema uzticēšanās politiskajām partijām. Tikai 10 procenti iedzīvotāju tām uzticas. Kā to mainīt? Valsts prezidents ir ieteicis savus priekšlikumus. Vienam no tiem ļoti pievienojos. Partijām jākļūst vēl atvērtākām jauniešiem, jārespektē jaunieši; nedrīkst būt vienaldzīga attieksme pret jauniešiem, īpaši Saeimā. Jo tās organizētajā notikumā "Jauniešu Saeima" deputātu apmeklētība nav aktīva. Tāpēc es aicinu mūs to uzlabot un pavasarī, kad sanāks 10. Jauniešu Saeima, būt aktīviem.

Redzot, kas notiek pasaulē, jāsecina, ka jauniešu spēks tikai pieaug. Piemērs ir vides aktīviste Grēta Tūnberga, kas iestājas par aktīvu rīcību klimata jautājumos. Aizvadītajā piektdienā arī Latvijā notika gājiens, un tajā piedalījās vairāk nekā 300 jauniešu. Arī Latvijā netrūkst jauniešu un jaunu cilvēku, kas iedvesmo ar savu rīcību. Šajās dienās ANO Klimata pārmaiņu konferencē piedalās Latvijas pirmā ANO jauniešu delegāte Kristiāna Plāte, kas aizstāv jauniešu intereses. Portālā *tuesi.lv* ir vairāk nekā 100 dažādu jaunu cilvēku stāstu, kā viņi dara labas lietas Latvijā. Ikdienā jauniešu līderi strādā pašvaldībās un jaunatnes organizācijās kā jaunatnes lietu speciālisti un jaunatnes darbinieki. Viņu kapacitāti ir nepieciešams stiprināt. Tikko Eirobarometra aptauja liecina, ka lielo aktivitāti Eiropas Parlamenta vēlēšanās (augstākais rādītājs kopš 1994. gada) nodrošināja tieši jauniešu aktivitātes pieaugums.

Nacionālās drošības koncepcijā ir uzsvērts, ka skolās... un jaunatnes politikas īstenošanā... īstenošanai ir jābūt īpaši orientētai uz jauniešu sabiedriskās aktivitātes veicināšanu, pagasta, novada un valsts mēroga vēstures notikumu izpēti, iesaisti lēmumu pieņemšanā, tā attīstot gan lokālpatriotismu, gan piederību Latvijas valstij.

To būtiski uzlabot var stipras jaunatnes organizācijas un nevalstiskās organizācijas, kas strādā ar bērniem un jauniešiem. Tāpēc mums ir īpaši jāstiprina atbalsts jaunatnes organizācijām, un to

mēs varam darīt ar jaunatnes politikas valsts programmu, ko valdība ir apņēmusies uzlabot... un to dara... Jo tas ir nozīmīgi - ieguldīt jauniešos jau šodien, lai viņi būtu aktīvi arī rīt.

Saliedētas sabiedrības veidošana ir vairāku valsts institūciju atbildība. Atbildīgo institūciju darbībām ir jābūt koordinētām, izstrādājot un īstenojot vienotu sabiedrības saliedētības politiku. Nevajag gaidīt ikgadējo tiesībsarga ziņojumu Saeimā... kur vairākkārt tiek norādīts, ka valsts iestādes un pašvaldības iestādes savā starpā nespēj sadarboties. Mums ir jārada mehānismi, jāizvērtē riski jau pirms tam un jāspēj ieviest metodes, kas veicina efektīvu sadarbību.

Sabiedrības līdzdalības veicināšanai sabiedriski politiskajos procesos ir jāveicina sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesos, un to sekmē nevalstiskās organizācijas. Tāpēc valstij ir sistemātiski jāsniedz atbalsts nevalstiskajām organizācijām. Tas jādara arī pašvaldībās. Protams, tas jādara godīgos konkursos, ar skaidriem, godīgiem deleģēšanas līgumiem.

2015. gadā izveidotais nacionālais NVO fonds ir lielisks rīks, kā atbalstīt pilsoniskās sabiedrības iniciatīvas. NVO fonds nav pietiekoši finansiāli ietilpīgs. Šī valdība palielināja šo fonda apmēru, bet tas jādara arī turpmāk. Mums ir svarīgi nodrošināt nacionālo finansējumu šādam fondam, lai nav būtiski jāpaļaujas uz ārējo finansējumu. Mēs varētu būtiski stiprināt nacionālo NVO fondu, pārceļot uz to neefektīvi apsaimniekoto finansējumu no ministrijām un pašvaldībām, par kurām Valsts kontrole savās revīzijās ir norādījusi uz nesaimnieciskumu, nelietderību un aizdomām par nelikumībām.

Organizācijām ir jādod instrumenti un lielāks atbalsts, lai tās straujāk attīstītos. Mums ir organizācijas, kuras darbojas nacionālā mērogā un palīdz arī valstij realizēt nozīmīgus uzdevumus. Arī tādus, kas var stiprināt nacionālo drošību.

Nesen tikos ar *ManaBalss.lv* pārstāvjiem, un viņi minēja, ka efektīviem un kvalitatīviem risinājumiem diemžēl nepietiek ar 5 vai 15 tūkstošu lieliem grantiem, kas sadalīti atklātos konkursos. Ir nepieciešams iegūt arī lielāku finansējumu. Pieļauju, ka *ManaBalss.lv* nozīme nav jāskaidro šeit, Saeimā. *ManaBalss.lv* ir tikai viens no piemēriem.

Tāpat kopīga valoda ir viens no galvenajiem aspektiem, kas stiprina piederības izjūtu nacionālajai kultūras telpai un mazina etnisko sašķeltību. Pētījumi rāda, ka pieaug latviešu valodas lietotāju īpatsvars mazākumtautību pārstāvju vidū, un visizteiksmīgāk tas redzams jaunākajās vecuma grupās. 2015. gadā tikai 21 procents mazākumtautību pārstāvju etniskās attiecības Latvijā vērtēja kā labas vai ļoti labas, 2017. gadā - jau 48 procenti.

Sīkāk nepieskāros, bet priecājos, ka Nacionālās drošības koncepcijā ir arī tādas nozīmīgas aktivitātes kā diasporas politikas attīstība, medijpratība, kritiskās domāšanas attīstība. Šis ir vērtīgs un kvalitatīvs dokuments. Es vēlos pateikt paldies tā izstrādātājiem.

Nobeigumā vēlos izteikt aicinājumu: izvairīsimies un nešķelsim sabiedrību ar nepārdomātām politiskām iniciatīvām, kas nes īslaicīgus ieguvumus bez pienācīgas komunikācijas, izraisa sabiedrības bažas...

Sēdes vadītāja. Šteina kungs, debašu laiks jau ir beidzies.

M. Šteins. ... kas netiek pamanīti un cienīti. Esam par Latviju, kur ir iespēja visiem.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Dacei Rukšānei-Ščipčinskai.

D. Rukšāne-Ščipčinska (AP!).

Labdien, kolēģi! Uzmanīgi klausījos ekspertu un kolēģu domas par draudiem, kas tieši vai pastarpināti ietekmē Latvijas nacionālo drošību. Nenoliedzami, mūsu nacionālā drošība ir saistīta ar situācijas attīstību starptautiskajā drošības vidē. Mēs dzīvojam globalizētā pasaulē, kur notikumi vienā valstī var negaidīti ietekmēt citas valstis.

Es atzinīgi vērtēju, ka daudz tiek plānots, lai novērstu terorismu un militāros uzbrukumus, kā arī lai sekmētu valsts kiberdrošību, taču uzskatu, ka būtu jāpievērš vēl lielāka uzmanība valsts iekšējās drošības stiprināšanai. Proti, lai mūsu iedzīvotāji justos droši Latvijā un zinātu, ka valsts viņus aizsargās arī ārzemēs.

Šajā sakarā es aicinu iekļaut Nacionālās drošības koncepcijā kā prioritāti cilvēku tirdzniecības izskaušanu. Ar nožēlu jākonstatē, ka cilvēku tirdzniecības ķēdē Latvija ir gan donorvalsts, gan tranzītvalsts, gan arī galamērķis. Arvien biežāk mūsu pilsoņi tiek iedragāti cilvēku tirdzniecības shēmās Latvijā un ārzemēs, un ne vienmēr mēs kā valsts spējam palīdzēt mūsu pilsoņiem.

Aizsardzības ministrs strādā pie visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas. Tas ir ļoti pareizs solis, jo tikai koordinētu un pārdomātu pasākumu kopums spēj sniegt rezultātus. Uzskatu, ka līdzīgai - sistēmiskai un visaptverošai - pieejai jābūt cilvēku tirdzniecības izskaušanai. Pašlaik vairākas institūcijas savas kapacitātes ietvaros strādā pie cilvēku tirdzniecības prevencijas un apkarošanas, bet diemžēl bieži šie centieni ir nekoordinēti. Tas ir nepieņemami, ka 21. gadsimtā mūsu cilvēki kļūst par cilvēku tirdzniecības upuriem, tiek ekspluatēti un pazemoti.

Pirmdien kopā ar Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju rīkojām konferenci "Ceļā uz nacionālā plāna izveidi cilvēku tirdzniecības izskaušanai". Tur konstatējām, ka par cilvēku tirdzniecības upuri var kļūt pilnīgi ikviens. Bieži atbildīgās institūcijas neprot atpazīt upurus un laikus sniegt tiem palīdzību.

Jāteic, ka ar cilvēku tirdzniecības problēmu es esmu saskārusies ne tikai kā deputāte, bet arī kā rakstniece. Aptuveni pirms pusgada savu stāstu man uzticēja viena cilvēku tirdzniecības izdzīvotāja no Latvijas. Es biju pārsteigta, šokēta un, varētu pat teikt, traumēta, uzzinot, ko viņai nācās pārciest un ar ko sastapties. Kā rakstniece es varu no tā uztaisīt stāstu vai romānu, lai informētu un apbruņotu citus, taču kā deputāte es varu - un mēs visi kopā varam! - izdarīt daudz vairāk.

Vēlreiz gribu uzsvērt, ka, manuprāt, būtu nepieciešams iekļaut cilvēku tirdzniecības izskaušanu kā atsevišķu prioritāti Nacionālās drošības koncepcijā, jo cilvēka tiesību un brīvības aizsardzība ir viens no iekšējās drošības garantiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

Vai ir iebildumi pret debašu laika apvienošanu? *(Starpsauciens: "Nav!")* Iebildumu nav.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! Drošības koncepcijas projekts man atgādina studentu laikus. Tad, gatavojot kursa darbus, īpaši viltīgie biedri izņēma no skapja vecos kursa darbus un pievienoja klāt tur jaunus datus, un faktiski... un dabūja sev atzīmi - četri.

Tomēr man liekas, ka šajā dokumentā ir ļoti daudz vispārēju frāžu. Proti, man liekas, ka ļoti "klibo" enerģētikas sadaļa.

Vakar, kā zināms, Ministru prezidents Arturs Krišjānis Kariņš tikās ar Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas deputātiem, un tur viņš minēja to, ka Latvija joprojām saglabā energosistēmas savienojumu ar Krieviju un saņem no Krievijas elektroenerģiju, un to paredzēts darīt arī turpmāk. Šajā koncepcijā nav nemaz pieminēts par to, kāda būs mūsu elektroenerģijas tālākā attīstība, kāda ir mūsu attieksme pret Astravjecas atomelektrostaciju Baltkrievijā, kas ir būtisks faktors visā reģionā. Tā vietā tur ir daudz... tukšas frāzes par informācijas karu un tā tālāk.

Gribu jums atzīmēt, ka izcilais Somijas valstsvīrs maršals Mannerheims reiz teica: "Pirms pieprasīt no cilvēkiem aizstāvēt valsti, ir jāizveido dzīveslīmenis, ko viņi gribēs aizstāvēt."

Nacionālās drošības koncepcija neietver sociālās nodrošināšanas, veselības aprūpes, demogrāfijas tēmas. Tā vietā šodien pie mums ieradās kultūras ministrs. Visu cieņu Puntuļa kungam, bet man liekas, ka labāk šeit uzstāties būtu ekonomikas ministram.

Vakar izcilais demogrāfs Ilmārs Mežs uzstājās Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijā un teica, ka Latvijā kopš 1990. gada iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 27 procentiem. Tas ir visskumjākais rādītājs Eiropas Savienībā. Un tā vietā, lai risinātu demogrāfijas problēmas, ierēdņi mums šajā koncepcijas projektā uzrakstīja visādas lietas par to, kā mums, iedzīvotājiem, vajadzētu domāt.

Lūk, daži citāti.

"Būtiska loma saliedētas sabiedrības veidošanā ir kultūrtelpai, sabiedrības sociālajai un vēsturiskajai atmiņai. [..] mērķis ir nostiprināt iedzīvotāju piederības sajūtu valstij, veidot vienotu izpratni par vēsturiskiem notikumiem un vairot saliedētību starp iedzīvotājiem." Citāta beigas. Šajā sakarā es vēlos atzīmēt, ka kultūras un sociālās psiholoģijas jautājumi nemaz neattiecas uz spēka struktūru kompetencēm. Bet iejaukšanās šajās sfērās man ļoti atgādina Andropova laikus, kad VDK tika izveidota bēdīgi slavenā 5. pārvalde, kas bija aicināta cīnīties ar ideoloģiskajām diversijām.

Vēl viens fragments. Ir vērts nocitēt: "Pilsoniskās sabiedrības pamats ir patriotiski noskaņotas ģimenes, kas izjūt piederību savai valstij. Jāturpina darbs pie skaidrākas Latvijas valsts pamatvērtību definēšanas un to nostiprināšanas iedzīvotāju ikdienā [..] jau no pirmsskolas vecuma veido valstij piederīgu un lojālu jauno paaudzi ar vienotu vērtību orientāciju." Citāta beigas. Arī šeit nevaru neredzēt atsevišķu humanitāri izglītotu speciālistu policijas uzplečos vēlēšanos kontrolēt visus privātuma aspektus. Par to, ko jūs darāt mūsu bērniem, tostarp pirmsskolas vecuma... Tā ir mūsu lieta, ne jūsu, policistu kungi! Bērnu audzināšana ir vecāku uzdevums, un nav iesaistes tur Iekšlietu ministrijai!

Tāpat Nacionālās drošības koncepcijā ir ļoti daudz teikts par Krievijas informatīvo apdraudējumu Latvijai un tiek piedāvāts izveidot savdabīgu patiesības ministriju. Citāts: "Ir nepieciešams centralizēts valsts stratēģiskās komunikācijas un informatīvās telpas drošības koordinācijas mehānisms, kas ļautu savlaicīgi un efektīvi reaģēt uz konkrētiem apdraudējumiem, tostarp koordinētās krīzes komunikācijas spējas." Citāta beigas. Pasakiet, lūdzu, kāpēc jūs tā neuzticaties Latvijas medijiem. Jūs domājat, ka Latvijas žurnālisti ir tik vāji, tik gļēvi? Man liekas, ka no ierēdņu puses ir kaut kādi kompleksi pret medijiem. Manuprāt, šajos un citos piedāvājumos ir ietverti nodomi izveidot cenzūras līdzekļu struktūru un pārkāpt Satversmes 100. pantu par vārda brīvību un cenzūras aizliegumu.

Jau daudzus gadus Latvija ņemas ar elektronisko plašsaziņas līdzekļu kontroles institūciju, kas ir kļuvusi jau par lieku riteni valsts ratos un piesaista pastāvīgus skandālus, un prasa pamatīgus līdzekļus faktiski par neko. Kāpēc mums vajadzīga vēl viena ierēdņu barotava?

Koncepcija ir būtiski jāpārstrādā un jāizņem no tās elementi, kas ir policejiska iejaukšanās civilinstitūciju darbībā. Šajā vietā tā pieņemšanas... Šādā veidā tās pieņemšana ir Latvijas demokrātijas apdraudējums.

Lūdzu balsot valstiski!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jurim Rancānam.

J. Rancāns (JK).

Labdien, kolēģi! Es, protams, aicinu atbalstīt Nacionālās drošības koncepciju, kura ir gana labi un gana detalizēti izstrādāta, bet es vēlētos atzīmēt dažas lietas.

Pirmkārt. Mēs ļoti daudz runājam par kiberdrošību pēdējā laikā. Bet tajā pašā laikā Latvijā darbojas dažādu valstu uzņēmumi informācijas tehnoloģiju jomā, tajā skaitā arī nedraudzīgu valstu uzņēmumi. Es aicinu par to aizdomāties.

Es aicinu arī aizdomāties par katra jūsu personīgā datora un arī tālruņa drošību. Un es aicinu iestādes, ministrijas, pašvaldības un citas valsts institūcijas sekot Valsts drošības dienesta izstrādātajām rekomendācijām un informācijas tehnoloģiju produktu un pakalpojumu iepirkumos izmantot tikai NATO vai Eiropas Savienības dalībvalstīs sertificētus produktus un pakalpojumus, kuri atbilst starptautiskajām drošības prasībām.

Otrkārt. Runājot par kaimiņvalstu propagandas, dezinformācijas un viltus ziņu ietekmi uz mūsu mediju telpu, es vēlos atgādināt diezgan bēdīgu, ja ne nožēlojamu faktu, ka kopš 2015. gada joprojām austrumu pierobežā nav iespējams uztvert Latvijas televīzijas kanālus, toties ir ļoti plašas iespējas uztvert Baltkrievijas un Krievijas kanālus. Komplektā ar sociālekonomisko situāciju, manuprāt, tas rada ļoti lielus riskus, un es aicinu pēc iespējas ātrāk un efektīvāk risināt šīs problēmas.

Treškārt. Jautājumā par ārvalstu izlūkdienestu nodarīto kaitējumu. Mūsu kaimiņvalsts Igaunija ļoti aktīvi, varētu teikt, atklāj sabiedrībai gadījumus par notvertajiem spiegiem. Lai neradītu liekas spekulācijas par mūsu drošības iestāžu spējām, es aicinātu mūsu drošības iestādes arī maksimāli vairāk un aktīvāk informēt sabiedrību par saviem sasniegumiem, par savām veiksmēm spiegu notveršanā, par ierosinātiem kriminālprocesiem un novērstiem kaitējumiem.

Un visbeidzot. Runājot par iekšējās drošības dimensiju, es gribu atzīmēt, ka savā darbā aizvien biežāk es sastopos ar situācijām, kad noziegumos cietušajiem pašiem ir jācīnās par savām tiesībām. Es arvien biežāk sastopos ar iedzīvotāju sūdzībām par to, ka tiesībsargājošo iestāžu darbs, amatpersonu darbs ir formāls un patiesībā nerada drošības sajūtu. *(Dep. A. Gobzems: "Bet kas tad ir tieslietu ministrs?")* Mēs to varam redzēt pēc tā, kā tiek izvēlēti drošības līdzekļi personām, kuras praksē bija pierādījušas savu sabiedrisko bīstamību.

Tāpēc... Runas nobeigumā... Katru valsts amatpersonu es aicinu atcerēties, ka valsts likumi un valsts pārvalde ir cilvēkiem, nevis cilvēki - likumam un valsts pārvaldei.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Par pašu koncepciju runājot, mans viedoklis ir tāds, ka vairāk nekā pusi no tās varētu nerakstīt, ja vien šajā koncepcijā būtu iekļautas tādas svarīgas lietas kā demogrāfija, veselības aizsardzība un sociālā drošība, jo šīs ir tās jomas, kuras mūsu valdība viskūtrāk mēģina finansēt.

Un nav skaidrs, vai šo dzīves līmeni, kurš šobrīd mūsu valstī pastāv, visi mūsu iedzīvotāji tiešām būtu gatavi ar sirdi un dvēseli aizstāvēt.

Es domāju, ka šis ir svarīgākais mūsu drošības aspekts. Nevis tas, kas ir tik daudz sarakstīts šajā koncepcijā.

Bet, ja runājam par šīs koncepcijas pieņemšanas procedūru un to, kā šobrīd izskatāmies mūsu sabiedroto acīs, man ir daži vārdi sakāmi.

Jo, manuprāt, pēc visiem pievienotajiem dokumentiem, tajos pieejamajiem formulējumiem ir secināms, ka nav ievērota likumā paredzētā formālā procedūra. Tas diemžēl kārtējo reizi liecina par Saeimas darba kvalitātes krišanos.

Ko mēs redzam, kas ir pievienots šai koncepcijai? Komisijas priekšsēdētāja biedres vēstule, lēmuma projekts, Ministru kabineta projekts ar visu koncepciju un ziņojums par kļūdas labojumu.

Kolēģi! Šai koncepcijai, protams, bija jābūt apstiprinātai Nacionālās drošības komisijā. Un runa ir par Ministru kabineta sagatavoto koncepciju. Nav runa par dažādām redakcijām, aktuālām redakcijām vai cita veida redakcijām, kuras ir ceļojušas no Ministru kabineta uz Saeimu turp un atpakaļ. Bet diemžēl nevienā no dokumentiem nevar atrast, ka konkrēti Ministru kabineta sagatavoto redakciju, kura ir atnākusi 24. septembrī, komisija ir apstiprinājusi. Tā ir apstiprinājusi, pēc Lībiņas-Egneres kundzes vārdiem, tikai Ģirģena iesniedzamo Ministru kabinetam redakciju.

Visbeidzot - es vēlētos nolasīt 2015. gada 26. novembra pavadvēstuli "Par Nacionālās drošības koncepciju" Saeimas Prezidijam... kā tam būtu jābūt. "Nacionālās drošības komisija savā šā gada 11. novembra sēdē ir izskatījusi Ministru kabineta sagatavoto un Nacionālās drošības padomes atbalstīto Nacionālās drošības koncepciju. Komisija pieņēma lēmumu iesniegt Nacionālās drošības koncepciju apstiprināšanai Saeimā un lūdz Jūs lēmuma projektu par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu iekļaut šā gada 26. novembra Saeimas sēdes darba kārtībā." Šim dokumentam ir pievienotas tādas lietas, kuras mēs nevaram atrast šeit. Tātad: pati koncepcija, Ministru kabineta sēdes protokola izraksts, Nacionālās drošības padomes lēmums uz vienas lapas, Nacionālās drošības komisijas atzinums un Saeimas lēmuma projekts.

Ko es gribu ar to teikt? Es gribu teikt to, ka šī ir... šis ir pirmais gadījums pēdējo 10 gadu laikā, kad Nacionālās drošības koncepcija nāk ar tādu nabadzīgu pievienoto dokumentu klāstu. Protams, Solvita Āboltiņa, kura iepriekš ir vadījusi Nacionālās drošības komisiju... Par viņu var būt dažādi viedokļi, bet vismaz viens ir tāds, ka viņa nekad nav bijusi diletante.

Paldies, kolēģi. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Ādamsonam.

J. Ādamsons (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Brāļi Kaudzītes savulaik uzrakstīja mūža garadarbu "Mērnieku laiki". Tur ir viens tāds labs teiciens, ka runas vīriem ir spēks rokā. Šodien, diskutējot par šo koncepciju, tas ir absolūti skaidrs, ka runas vīriem ir spēks rokā... Pēc būtības nekas nemainās.

Diemžēl es ne pirmo reizi klausos un skatos Nacionālās drošības koncepcijas... Tie, kas uzstājās un teica, ka tā īpaši ne ar ko neatšķiras no iepriekšējām, - viņiem ir absolūta taisnība. Varbūt kāda sadarbība papildināta, bet... Ja mēs diskutējam par koncepcijām... un man bija tas gods strādāt pie daudzu koncepciju izstrādes... jebkura koncepcija pirmām kārtām balstās uz realitātes izvērtēšanu. Izvērtējot realitāti, varam skatīties, ko darīt tālāk.

Koncepcijā ir pateikti ļoti skaisti vārdi, ka "Latvijas kā valsts pastāvēšanas priekšnoteikums ir visu Latvijas iedzīvotāju atbildīgā attieksme pret valsti un tās drošību". Acīmredzot tas, pirmkārt un galvenokārt, skar arī politiķus, Saeimas deputātus, valdības pārstāvjus.

Līdz ar hibdrīddraudu pieaugumu arvien lielāka nozīme jāpievērš to jomu stiprināšanai, kas ir ārpus kopējās drošības un aizsardzības politikas kompetences, piemēram, robežu drošībai, informācijas, kibertelpas drošībai, enerģētiskajai drošībai un citām.

Un tagad paskatāmies, kas mums realitātē notiek. Mums daudzas un dažādas ministrijas izsludina daudzas un dažādas reformas, bet tā kopsaucēja, kopējā redzējuma, kā nebija, tā arī nav! Mēs nodarbojamies ar teritoriālo reformu, izglītības, medicīnas, iekšlietu reformām, bet kā tas saietu kopā? Neviens nevar atbildēt. Ziniet, šeit arī par daudz ko runāja, bet nez kāpēc neviens nepievērsa uzmanību tam, ko teica iekšlietu ministrs, - ka organizētās noziedzības pārstāvji nostiprina savas pozīcijas valsts pārvaldes struktūrās, tātad acīmredzot arī pašvaldību struktūrās. Iespējams, ka viņš domāja tos deputātus, kas ir izdoti kriminālvajāšanai, vai arī citas struktūras, kur... Vēl mums vajadzēs lemt par viņu izdošanu...

Lielākā problēma mūsu valstī ir nekompetentas amatpersonas, nekompetence valdībā un arī parlamentā. Var daudz un skaisti runāt, bet kas notiek realitātē? Desmit gadi pagāja, kamēr beidzot Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija piespieda valdību apstiprināt Tautsaimniecības mobilizācijas plānu. Kam tas bija jāizstrādā un jāapstiprina savulaik? Toreizējam ekonomikas ministram Krišjānim Kariņam. Nepagāja ne 10 gadi. Pieņemts likums. Valdībai jāizstrādā, jāpieņem Valsts civilās aizsardzības plāns. Nu jau divi gadi... Nav nekā! Par ko mēs runājam? Par kādu drošību? Uz kurieni tad mēs ejam? Tie visi ir tukši vārdi. Var jau pateikt - to, kas skar drošību, to, kas skar elektroenerģiju... nu, vainīga Krievija, ka mēs to OIK ieviesām... 2,3 miljardi... atdevām... Mēs par kaut kādiem nieka sīkumiem sauksim pie atbildības kaut kādas personas, bet tur, kur ir acīmredzami Krimināllikuma pārkāpumi... Nez kāpēc nevar sarosīties, lai viņus sauktu pie krimināltatbildības. Miljoni tiek tērēti! Izzagti! Kopumā esam pārmaksājuši godprātīgiem likumpārkāpējiem 2,3 miljardus. Ļoti labi! Es neredzu analīzi, un es neredzu, ko tad mēs darīsim tālāk. Tā ir skaista parunāšana, diemžēl nekas vairāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien! Tas, ka vairāk nekā 30 lappušu dokumentā tiek ierakstīts neskaitāmas reizes vārds "Krievija", nepadara šo dokumentu par kvalitatīvu. Starp citu, jūs esat aizmirsuši pierakstīt, ka nacionālo drošību droši vien apdraud arī Timati veikals tirdzniecības centrā "Alfa".

Kāpēc tāda ironija? Ironija tā iemesla dēļ, ka nacionālā drošība sākas ar labklājību. Ja mūsu valsts turpinās tieši tāpat kā pēdējos 29 gadus, tad mums, Nacionālā apvienība, šeit nebūs latviešu, ko aizsargāt, jo viņi būs aizbraukuši. *(Aplausi.)* Mūsu nacionālās drošības lielākais apdraudējums ir tas, ka mūsu cilvēki dzīvo nabadzībā, ka katru gadu Latvijā ar onkoloģiskām slimībām saslimst vairāk nekā 10 tūkstoši, kas ir aptuveni viena Kuldīga. Mūsu nacionālo drošību apdraud tas, ka mēs nevis atveram, bet slēdzam mūsu cilvēkiem skolas. Mūsu nacionālo drošību neapdraud... Skaisti vārdi par to, kā mēs aizsargāsimies pret pretinieku... Kas mūs aizsargās, ja mūsu šeit nebūs? Nacionālā drošība nevar tikt īstenota, ja valstij nav civilās aizsardzības plāna, ko zinātu katrs Latvijas iedzīvotājs. Tieši kas Latvijas iedzīvotājiem jādara tajā X stundā? Ja mēs šādu jautājumu uzdosim ikvienam ārpus šī nama, cilvēki nespēs atbildēt tāpēc, ka tāda plāna vienkārši nav. *(Dep. R. Kols: "Viņš top! Tu neesi informēts!")* Tas jau top 29 gadus, Kola kungs!

Vēl viena lieta, kas attiecībā uz nacionālo drošību ir jāsaka. Nacionālā drošība nevar sākties un nevar beigties ar Parādnieka kunga amatu Ministru kabinetā, kur viņš saņem divus tūkstošus eiro. Nacionālā drošība sākas ar tautas labklājību. Tikai un vienīgi ar tautas labklājību!

Tāpēc, piemēram, Jaunā VIENOTĪBA, man jums ir jāatgādina, ka nacionālā drošība patiesībā tiek samazināta tad, kad jūs tur taisāt tās OIK afēras un padarāt konkurētnespējīgus mūsu cilvēkus, mūsu uzņēmējus. Un jūs ļoti pamatoti, Ašeradena kungs, mājat ar galvu, jo arī tā ir jūsu atbildība, kāpēc nacionālā drošība patiesībā mums ir apdraudēta.

Mūsu nacionālo drošību apdraudat jūs, kas pie varas esat bijuši 29 gadus. Jūs runājat par *Brexit*. Starp citu, es atgādināšu, ka lielākā mūsu diaspora atrodas tieši Lielbritānijā. Mums būtu jābūt pirmajiem, kas aizsargā mūsu diasporu Lielbritānijā. Šajā koncepcijā nav neviena vārda par to, kā mēs to darīsim. Un arī tas ir mūsu nacionālās drošības jautājums, jo tie ir mūsu cilvēki. Tie, kuriem valsts valoda pamatā ir latviešu valoda.

Skaistas frāzes! Neko neizsakošas frāzes! Šādi skaisti mēs protam runāt no rīta līdz vakaram... dažādos dokumentos, kurus jūs sagatavojat un nopietnu seju pasniedzat, ka tagad kaut kas mainīsies.

Mūsu nacionālā drošība sākas tajā brīdī, kad cilvēku ieved slimnīcā un ir kāds, kas par viņu tur spēj parūpēties, ja medmāsiņa nav pārgurusi. *(Dep. A. Kaimiņš: "Par bērniem kaut ko pasaki!")* Mūsu nacionālā drošība sākas, jā, Artus Kaimiņ, ar bērniem, kuru tev nav! *(Dep. A. Kaimiņš: "Kā tu zini?" Smiekli. Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, jūsu debašu laiks ir beidzies! *(Starpsauciens: "Lai runā!")*

A. Gobzems. Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Janīnai Jalinskai.

J. Jalinska (ZZS).

Augsti godātais Prezidij! Cienījamie un godājamie kolēģi! Izlasot Nacionālās drošības koncepciju, es saskāros ar vienu būtisku teikumu, un tas ir septītajā daļā - "Iekšējai drošībai un konstitucionālajai iekārtai radītā apdraudējuma novēršana". Izlasot šo rindkopu... Lasu: "Iekšējā drošība ir saistīta arī ar reģionālo dimensiju, ko raksturo galvaspilsētas un reģionu nevienmērīga attīstība un aizvien lielāki sociālekonomiskie kontrasti." Nu, tas ir skaidrs. Tālāk. "Plašu teritoriju depopulācija apgrūtina valsts iespējas tās kontrolēt. Šos riskus pierobežā vēl vairāk pastiprina citi aspekti, piemēram, atsevišķu pierobežas pašvaldību nekritiskā attieksme pret pārrobežu sadarbību ar Krieviju un Baltkrieviju, kā arī Krievijas informatīvās un kultūrtelpas ietekme uz pierobežas

iedzīvotājiem." Izlasot šo teikumu - "pašvaldību nekritiskā attieksme pret pārrobežu sadarbību"... Es tā saprotu, ka tas ir par pašvaldību piedalīšanos pārrobežu projektos, kas ir... Latvija, Lietuva, Baltkrievija; pārrobežu projekti, kas ir... Igaunija, Latvija, Krievija... Vai nav jāpiedalās pašvaldībām pārrobežu projektos?

Analizējot pašvaldību vadību, es zinu, ka pierobežas pašvaldību vadība - tie ir cilvēki, kas ir savas zemes patrioti, kas mīl savu Latviju un kas vienkārši sadarbojas ar šīm divām valstīm izglītības, kultūras, sporta un daļēji arī veselības jautājumos. Un tāpēc man rodas jautājums - kāds varbūt varētu atbildēt tiešām! - par šo "nekritisko attieksmi" no pašvaldību puses.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Uldim Budriķim.

U. Budriķis (JK).

Labdien, kolēģi! Es vēlos nolasīt no koncepcijas vienu teikumu: "Viens no galvenajiem iekšējās drošības elementiem ir saliedēta un spēcīga pilsoniskā sabiedrība, kurā pastāv vienota izpratne par pamatvērtībām un valsts ģeopolitisko orientāciju." *(Starpsauciens: "Jā!")*

Nu, noklausoties Gobzema kunga runu... Mēs vēl šodien skatīsim šādu viņa priekšlikumu - atzīt un piešķirt Latvijas pilsonību nepilsoņiem, kuri dzimuši Latvijā pēc 1991. gada 21. augusta. Mūsu nacionālo drošību apdraud tieši šādi priekšlikumi.

Tāpēc aicinu atbalstīt. *(Dep. E. Papule: "Divdesmit bērni!")*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Budriķa kungs, ja jūs var apdraudēt 20 zīdaiņi, par kādu nacionālo drošību jūs vispār runājat? *(Aplausi.)* Par kādu drosmi aizsargāt savu valsti? Ja jūs apdraud cilvēki, kas ir dzimuši, uzauguši un mācījušies brīvā, neatkarīgā Latvijā... ja viņi jūs apdraud, par kādu nacionālo drošību un par kādu drosmi jūs varat runāt?!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrim Skridem.

A. Skride (AP!).

Labdien, cienījamā Mūrnieces kundze! Kolēģi! Paldies tiešām Nacionālās drošības komisijai par milzīgo darbu, ko jūs esat izdarījuši. Es visnotaļ atbalstu šo koncepciju.

Vēlos uzsvērt, ka tur ir pieminētas arī sociāli ekonomiskās problēmas. Ir skaidrs, ka sociāli ekonomiskās problēmas un, kā jau daudzi kolēģi minēja, arī veselības aprūpe ir daļa no mūsu valsts iekšējās drošības. Un es ceru, ka nākotnē šajā nacionālās drošības plānā tiks vairāk pieminēta tieši veselības aprūpe un sociāli ekonomiskais stāvoklis.

Tāpat es aicinu visus kolēģus izlasīt šodienas žurnālā "Ir" interviju ar Marinu Kosteņecku, kura ir, manuprāt, viena no Latvijas, mūsu Atmodas ikonām. Un arī šeit viņa pieskaras izglītībai un izglītības kvalitātei. Un par to, ka ir skaidrs, ka latviešu valodā ir jāmācās visos posmos... mūsu

valstī par to nevar būt diskusiju. Es vienu viņas teikumu citēšu: "Latviešu valoda, kas iemācīta ar naidu, ir bumba ar laika degli."

Tāpēc aicināsim visus mūsu valodu mācīt kvalitatīvi un ar tādu patiesu vēlmi *(Starpsauciens: "Mīlestību!")*... ar mīlestību, jā, līdzīgi kā nupat viens... līdzīgi kā... Es domāju, daudzi no jums ir dzirdējuši - vai redzējuši arī filmu - par japāņu meiteni, kas ilgstoši dzīvoja Kurzemē (es neatceros, konkrēti kur), un par to, kā viņa mācījās latviešu valodu. Un kā šobrīd viens japāņu muzikants caur dziesmām ir perfekti iemācījies dziedāt... latviešu valodu... Un tas ir tas, uz ko mums ir jāiet.

Un paldies vēlreiz par šo dokumentu. Es aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Zālē troksnis.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Klausījos šīs debates un, sev par pārsteigumu, dzirdēju vienu prātīgu domu ārpus tām vispārzināmajām klišejām, par kurām šeit vispār nebūtu jēgas diskutēt. To pateica Pabrika kungs. Viņš pateica sekojošo. Es mēģināšu tuvu tekstam: ka noslēgtajam līgumam ir tikai papīra vērtība, ja valsts un cilvēki nenolemj pie tā turēties.

Lūk, kolēģi, kur ir pats lielākais drauds mūsu nacionālajai drošībai. Drauds ir cilvēki, kuri ir pie varas, kuriem ir uzticēta šī valsts, uzticēts rūpēties par savas tautas likteņiem un kuri nepilda dotos solījumus, kuri nepilda to, kas ir rakstīts līgumos. Tas ir vislielākais mūsu nacionālās drošības apdraudējums.

Es aicinātu jūs par to aizdomāties. Sevišķi, kad jūs drīz lemsiet par budžetu un kad lemsiet par mediķu atalgojumu. Par to, kas ir rakstīts likumā. Jūs uzskatāmi visai sabiedrībai nodemonstrēsiet, vai šai varai un tās solījumiem var uzticēties vai nevar. Ja sabiedrība kārtējo reizi saņems apliecinājumu tam, ka jums nevar uzticēties, tad tieši jūs būsiet tie, kas rada šo vislielāko nacionālo draudu. Jo tieši tādā veidā jūs radāt sabiedrībai šo atsvešinātības sajūtu no šīs valsts, nevēlēšanos tai piederēt. Lūdzu, padomājiet par to!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

I. Lībiņa-Egnere. Godātie kolēģi! Vispirms par procedūru. Protams, ir ļoti nepatīkami, ka komisijas vadītājs Māris Kučinskis, kurš gan vadīja šo sēdi, gan arī gatavoja koncepcijas izskatīšanu Saeimā, šeit nevar būt un izskaidrot, taču tiešām gribu teikt, ka visi komisijas locekļi minētajā 18. septembra sēdē rūpīgi iepazinās ar koncepciju, debatēja, klātesošās amatpersonas arī prezentēja... un atbildēja uz visiem deputātu uzdotajiem jautājumiem. Līdz ar to no komisijas puses varu teikt, ka ieguldītais darbs un komisijas vadītāja ieguldītais darbs, lai šo jautājumu izskatītu, komisijā tiešām ir bijis pilnvērtīgs.

Vēlos arī komisijas vārdā pateikties ministriem, kuri veltīja laiku un šeit katrs par savas nozares prioritātēm ļoti detalizēti deva mums iespēju tiešām pievērsties tam, ka koncepcijā ir vairāki

jauninājumi un ka koncepcijā atšķirībā no iepriekšējās koncepcijas ir arī tādas jomas un tādas tēmas, kuras līdz šim mēs ar nacionālo drošību tik tieši nesaistījām.

Kā jau minēju, vēlreiz lūdzu Nacionālās drošības komisijas vārdā deputātus atbalstīt Ministru kabineta sagatavoto Nacionālās drošības koncepciju.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - 1, atturas - 18. Lēmums pieņemts.

Darba kārtībā - Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem.

Godātie kolēģi, esam saņēmuši deputātu Riharda Kola, Jāņa Dombravas, Edvīna Šnores, Ilzes Indriksones, Ritvara Jansona, Jāņa Iesalnieka, Aleksandra Kiršteina, Janīnas Kursītes-Pakules, Edmunda Teirumnieka un Raivja Dzintara iesniegto lēmuma projektu - patstāvīgo priekšlikumu - **"Par Latvijas Republikas dalību Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šī patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? *(Starpsaucieni: "Jā! Ir iebildumi!")* Tātad ir iebildumi.

Līdz ar to mums ir jābalso par lēmuma projekta iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā.

Kola kungs, runāsiet "par"? "Par" pieteicies runāt deputāts Rihards Kols.

R. Kols (NA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Cienījamie, godātie kolēģi! Jāsaka godīgi, esmu vīlies, ka tik, manuprāt, pašsaprotamu, atbalstāmu un Latvijas interesēm un vērtībām atbilstošu lēmuma projektu... šai Saeimai trūkst ne vien pārliecības pieņemt, bet trūkst pat dūšas skatīt... jau otro Saeimas sēdi... pēc būtības. *(Dep. I. Zariņš: "Kā tu varēji vilties, ja tu to jau uz lapiņas uzrakstīji?")*

Nedaudz ieskicēšu kontekstu un lietas, kas notikušas pēdējās nedēļas laikā, kā arī vēlreiz precizēšu, par ko mēs šeit runājam. Cerams, ka ar to pietiks, lai jūs, kolēģi, saprastu, kāpēc mums šis lēmuma projekts bija jāpieņem jau pagājušajā nedēļā.

Kā mēs visi zinām, Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja jūnijā atjaunoja Krievijai balsstiesības, kas tika apturētas 2014. gadā, reaģējot uz Ukrainai piederošās Krimas pussalas aneksiju, - par spīti tam, ka piecu gadu laikā neredzam progresu nedz Parlamentārās asamblejas rezolūciju izpildē, nedz arī Minskas vienošanās izpildē.

Latvijas delegācija kopā ar citām līdzīgi domājošajām valstīm uzreiz pēc šī balsojuma demonstrēja, ka lēmums atjaunot Krievijai balsstiesības ir mums nepieņemams.

30. septembrī atsāksies EPPA sesija, un lēmuma projekts, par kuru jau otro nedēļu nevaram saņemties nobalsot, paredz lēmumu Latvijas delegācijai nepiedalīties EPPA plenārsēdēs līdz 2019. gada sesijas beigām vai līdz brīdim, kad EPPA darba kārtībā nonāks noteikumi un procedūru projekts, kas nosaka, kā Eiropas Padome var vērsties pret dalībvalstīm, kas ar savām darbībām nonāk pretrunā Eiropas Padomes statūtiem un pamatprincipiem.

Ar šo lēmumu mēs aicinātu EPPA apliecināt, ka, stājoties spēkā jaunajiem noteikumiem un procedūrām, līdz šim pieņemtās rezolūcijas ir un būs Krievijai saistošas.

Saeimas pagājušās nedēļas sēdē, debatējot "pret" šī lēmuma projekta skatīšanu un vajadzību, Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Latvijas delegācijas vadītāja apgalvoja (citēju): "Mēs, Latvija, saprotam, ka visupirms ir jāsolidarizējas ar Ukrainu. Ja Ukraina nolems nebraukt, mēs kā delegācija arī nebraucam. Tas ir skaidrs. Tam šodien šāds lēmuma projekts nebūtu nepieciešams." (Citāta beigas.)

Jau pagājušajā nedēļā bija zināms, ka Ukraina nebrauks. Pēc stīvēšanās ar... un juridiskas akrobātikas jautājumā par to, kura ir īstā delegācija un tamlīdzīgi, tagad zinām, ka pat vecā Ukrainas delegācija nebrauks. Mēģinājumi izlocīties no savām apņemšanām un tehniskām detaļām, manuprāt, nav Latvijas cienīgi.

Ukrainas delegācijas vadītāja ir oficiāli uzrunājusi delegāciju vadītājus, tostarp arī mūsu, lūdzot solidarizēties ar Ukrainu un nebraukt uz rudens sesiju. Lūdzot! Bet tomēr Latvijas delegācijas komandējumi pieteikti, un pēdējā preses relīzē par EPPA redzam, ka tomēr delegācija brauks. Nedomāju, ka tas būs kāds jaunums, bet tomēr pateikšu: Saeimas sēdēm, tās lēmumiem un debatēm seko līdzi ne tikai daži īpaši ieinteresēti pilsoņi un mediji, bet arī vēstniecības, arī Ukrainas vēstniecība. Mūsu partneri, mūsu draugi ir neizpratnē, kas notiek. Godīgi sakot, arī es esmu neizpratnē.

Mēs bieži runājam par principiem, īpaši tad, kad jāapsver starptautiski jautājumi. Par principiem runāt ir svarīgi, bet svarīgāk tos integrēt savos lēmumos un rīcībā. Skaļi deklarēt savu sašutumu vai paust nožēlu tviterī - tas ir viegli un vajadzīgi, bet šādos gadījumos ar to vien nepietiek.

EPPA lēmums ne vien diskreditē šo organizāciju, bet arī nodara milzu kaitējumu visai Eiropas piekoptajai politikai attiecībā... pret Krieviju un kopumā pret starptautisko tiesību pārkāpumiem. Mēs faktiski esam pateikuši, ka mūs nevajag uztvert nopietni: sak, gan jau ar laiku nomierināsies. Piedaloties un nesolidarizējoties ar Ukrainu, mēs arī parakstāmies zem šādas politikas un faktiski pilnībā mainām mūsu attieksmi pret... un attiecībās ar Ukrainu.

Kolēģi, par spīti tam, ka jaunā EPPA sesija sākas jau pirmdien, es tomēr aicinu jūs atbalstīt lēmuma projekta skatīšanu nākamajā Saeimas sēdē, lai mēs tomēr varētu parādīt to dzelteno kartīti EPPA, lai nekāptu uz vecajiem grābekļiem un neļautu normalizēt nepieņemamo. Neaizmirsīsim savu vēsturisko pieredzi, kas ir pierādījusi aksiomu - mazajām valstīm starptautisko tiesību principu ievērošana ir dzīvības un nāves jautājums! Dažkārt patiesības pusē ir mazākums, bet vēsture ar laiku saliek visu pa atbilstošajiem plauktiem.

Gribu, lai Ukraina... pareizo ceļu... Solidarizējamies ar Ukrainu, neatstājam to vienu cīņā pret samierniecīskumu, revanšismu un merkantilismu.

Aicinu tiešām atbalstīt nodošanu izskatīšanai nākamajā sēdē. Un, neskatoties uz to, kāds būs balsojums, aicinu Saeimas delegācijas pārstāvjus atcelt savu komandējumu uz EPPA sanāksmi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. "Pret" pieteikusies runāt deputāte Marija Golubeva.

M. Golubeva (AP!).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! 6. septembrī Rīgā Latvijas Eiropas Parlamentārās... Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas delegācija sasauca līdzīgi domājošo valstu delegācijas, lai kopīgi vienotos par koordināciju un kopīgu rīcību, lai pretotos tam, ka Krievijas delegācijai tika atjaunotas balsstiesības Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā.

Šajā sapulcē kopīgi pieņēmām lēmumu iestāties pret šo rīcību ar kopīgu vēstuli, kurā aicinājām arī Eiropas Padomes prezidējošās valsts galvu Emanuelu Makronu un Eiropas Padomes Ministru komitejas priekšsēdētāju tikties ar līdzīgi domājošo valstu delegācijām, lai pretotos šai EP vairākuma rīcībai.

Šī vēstule arī vakar vai aizvakar tika nodota Francijas vēstniecei, un Francija jau sāk reaģēt, un arī tikšanās ar Ministru komitejas priekšsēdētāju mums tiks piedāvāta. *(Dep. R. Kols: "Ko jūs darīsiet, ja jums viņš atteiks?")*

Arī Ukrainas delegācijas daļa, kaut gan Ukrainas delegācija neiesniedza mandātus, plāno braukt un piedalīties koordinācijas procesos ārpus plenārsēdēm. Tātad nav īsti taisnība, ka ukraiņi pavisam nebrauc. *(Dep. R. Kols: "Bet viņi nebrauc! Beidz ar demagoģiju nodarboties!")* Mums ir ļoti svarīgi koordinēt šo rīcību, lai organizētu un kopīgi pretotos Krievijas ietekmei EP, nevis katram atsevišķi pieņemt savu lēmumu un izrādīt savu stāju tā vietā, lai kopīgi panāktu reālu rezultātu, piemēram, norādot tiem, kas balsoja "par" Krievijas delegācijas balsstiesību atjaunošanu, lai norādītu viņiem, ka viņi kļūdījās, un runātu ar viņiem ārpus plenārsēdēm.

Tātad Latvijas delegācijai ir ļoti svarīgi būt Strasbūrā. *(Dep. D. Šmits: "Vajag, vajag braukt!")* Aicinu neatbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Tātad viens deputāts runājis "par", viens - "pret". Mums būs jābalso par šī lēmuma projekta iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par Latvijas Republikas dalību Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā" iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 33, pret - 25, atturas - 7. Lēmuma projekts nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā iekļauts. *(Dep. J. Iesalnieks: "Kauns Saeimai!"; dep. A. Kaimiņš: "Vari beigt? Nu beidz!")*

Darba kārtībā - lēmuma projekts "Par 10 417...

Ir iekļauts? Nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā iekļauts.

Godātie kolēģi! Esam saņēmuši Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas iesniegto patstāvīgo priekšlikumu - lēmuma projektu **"Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šī patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Vai ir iebildumi? Kuram ir iebildumi? *(Starpsauciens: "Nav!")* Tātad iebildumu nav. Līdz ar to lēmuma projekts sēdes darba kārtībā tiek iekļauts.

Par atvaļinājuma piešķiršanu.

Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Raimondam Bergmanim 2019. gada 19. septembrī.

Saeimas Prezidijs ir saņēmis deputāta Raimonda Bergmaņa iesniegumu ar lūgumu piešķirt neapmaksātu atvaļinājumu šā gada 19. septembrī. Saeimas Prezidijs atvaļinājumu ir piešķīris un par to informē Saeimu.

Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Kasparam Ģirģenam 2019. gada 26. septembrī.

Saeimas Prezidijs ir saņēmis deputāta Kaspara Ģirģena iesniegumu ar lūgumu piešķirt neapmaksātu atvaļinājumu šā gada 26. septembrī. Saeimas Prezidijs atvaļinājumu ir piešķīris un par to informē Saeimu.

Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Dacei Bluķei 2019. gada 1. oktobrī.

Kolēģi, mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Dacei Bluķei 2019. gada 1. oktobrī! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 81, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātam Vladimiram Nikonovam 2019. gada 3. oktobrī.

Lūdzu zvanu! Balsosim par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātam Vladimiram Nikonovam 2019. gada 3. oktobrī! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 80, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Darba kārtībā - "Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana".

Lēmuma projekts **"Par tiesneses Aijas Orniņas atcelšanu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata"**.

Juridiskās komisijas vārdā - deputāts Valērijs Agešins.

V. Agešins (SASKAŅA).

Godātie kolēģi! Es vēlos informēt, ka šā gada 9. septembrī spēkā stājās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedums krimināllietā, ar kuru rajona (pilsētas) tiesas tiesnese Aija Orniņa atzīta par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 329. pantā, proti, neizpaužamu ziņu izpaušanā.

Likuma "Par tiesu varu" 81. panta otrā daļa noteic: "Ja tiesnesis notiesāts un tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā, tiesnesi no amata atceļ Saeima pēc tieslietu ministra priekšlikuma." Un šāds priekšlikums Saeimā tika iesniegts šā gada 18. septembrī.

Juridiskās komisijas šā gada 24. septembra slēgtajā sēdē tika skatīts lēmuma projekts "Par tiesneses Aijas Orniņas atcelšanu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata". Komisijas locekļi ir vienbalsīgi atbalstījuši minēto lēmuma projektu.

Juridiskās komisijas vārdā aicinu atcelt Aiju Orniņu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par tiesneses Aijas Orniņas atcelšanu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Godātie kolēģi, ir saņemti priekšlikumi par izmaiņām sēdes darba kārtībā.

Deputāti Gobzems, Stepaņenko, Sprūde, Liepiņa, Augulis, Dūklavs un citi lūdz sēdes darba kārtībā iekļaut lēmuma projektu **"Par uzdevumu Ministru kabinetam sagatavot informatīvo ziņojumu par Latvijas ilgtspējīgai attīstībai piemērotāko ministriju skaitu"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šādu darba kārtības grozījumu? *(Starpsauciens: "Jā! Ir!")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par uzdevumu Ministru kabinetam sagatavot informatīvo ziņojumu par Latvijas ilgtspējīgai attīstībai piemērotāko ministriju skaitu" iekļaušanu Saeimas sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 45, atturas - nav. Lēmuma projekts sēdes darba kārtībā netiek iekļauts. *(Starpsauciens: "Kur tad priekšvēlēšanu solījumi palika?")*

Deputātu pieprasījumu izskatīšana. Par saņemtajiem deputātu pieprasījumiem.

Esam saņēmuši deputātu Ivara Zariņa, Jāņa Tutina, Valērija Agešina, Jāņa Ādamsona, Vitālija Orlova, Edgara Kucina, Jāņa Krišāna, Artūra Rubika, Jāņa Urbanoviča un Ivana Ribakova pieprasījumu ekonomikas ministram Ralfam Nemiro **"Par Ekonomikas ministrijas rīcības pamatotību saistībā ar "OIK elektrostaciju" pārbaužu rezultātiem"**.

Vārds motivācijai deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Kolēģi! Kā jau tas droši vien jums būs saprotams, lai izbeigtu OIK afēru, nepietiek vien ar skaistiem solījumiem un apņemšanos. Ir nepieciešamas reālas darbības. Un viena no šādām reālām darbībām, kas būtu jāveic, būtu...

Mēs runājam... Es nesaprotu īsti... *(Starpsauciens: "Mēs dzirdam, dzirdam. Viss kārtībā.")*

Sēdes vadītāja. Trīs minūtes. Lūdzu, runājiet!

I. Zariņš. Bet kā? Varbūt klusumu vai kārtību ieviest. Jeb - nedrīkst?

Sēdes vadītāja. Lūdzu, runājiet!

Deputāts lūdz nedalītu uzmanību, kolēģi!

I. Zariņš. Tieši tā. *(Starpsaucieni.)* Tātad būtu nepieciešams veikt reālas pārbaudes. Ekonomikas ministrijai ar šīm pārbaudēm kaut kā nevedas. Absolūti nevedas! Tikai pateicoties tam, ka šeit, Saeimā, mēs sākām izskatīt šo afēru, un tikai pateicoties tam, ka tuvojās vēlēšanas, 2018. gada vasarā, jūnijā, elektroenerģijas tirgotājs "Latvenergo" sāka veikt reālas pārbaudes. Tātad šīs pārbaudes ilgst jau no pagājušā gada jūnija.

Taču - vai jūs esat dzirdējuši kaut ko par šo pārbaužu rezultātiem? Cik daudz jūs ko esat dzirdējuši? Ir tāds dīvains klusums. Pa šo laiku ir pārbaudītas vairāk nekā 200 stacijas. Tad nu mēs vērsāmies pie Ekonomikas ministrijas ar jautājumiem - kā tad tai sokas ar šo pārbaužu rezultātu izvērtēšanu? Vēlēšanas ir pagājušas, skaistie solījumi ir bijuši, kur ir reālie darbi?

Mēs lūdzām Ekonomikas ministriju atklāt, kādi ir šie pārbaužu rezultāti un ko reāli tā ir izdarījusi. Ekonomikas ministrija mums atteicās iesniegt informāciju par pārbaužu rezultātiem un to, ko tā ir darījusi. Pareizāk sakot, viņi pateica, ka joprojām izvērtē pārbaužu rezultātus.

Tātad ir pagājis vairāk nekā gads, bet Ekonomikas ministrija joprojām izvērtē. Sevišķi mūs samulsināja teikums, ko viņi bija ierakstījuši savā atbildē: "Ekonomikas ministrija joprojām veic rezultātu izvērtēšanu, un gadījumā, ja tiks konstatētas neatbilstības, komersantam var tikt izteikts brīdinājums."

Mēs esam sagatavojuši šo pieprasījumu, jo uzskatām, ka sabiedrībai jāzina, kā tad reāli ir ar šīm pārbaudēm, kādi pārkāpumi ir atklāti un kāda ir bijusi Ekonomikas ministrija... Jo pretējā gadījumā mums ir pamatotas bažas, ka Ekonomikas ministrija turpina piesegt šo afēru, nevis reāli cīnās. Tātad vārdos viņi sola, ka cīnīsies, bet reālos darbos mēs redzam pretējo.

Tā kā es ekonomikas ministram apsolīju, ka palīdzēšu viņam tikt galā ar šo afēru, tad pieņemu, ka varbūt Ekonomikas ministrija vienkārši nesaprot, kas viņiem būtu jādara. Tad nu mēs palūdzām, lai viņi iedod informāciju, un šeit palīdzēs viņiem tikt skaidrībā, kas jādara ar šiem konkrētajiem pārkāpumiem, kā tie būtu jāizvērtē. Jau no tās informācijas, kas ir mūsu rīcībā, mēs redzam, ka šādiem miljonu vērtiem krāpniecības procesiem vajadzētu būt nevis diviem, bet krietni, krietni vairāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Pieprasījumu nododam Pieprasījumu komisijai.

Kolēģi! Sākam likumprojektu izskatīšanu.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību""**, pirmais lasījums.

Juridiskās komisijas vārdā - deputāts Gundars Daudze.

G. Daudze (ZZS).

Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"" (Nr. 394/Lp/13).

Šo likumprojektu ir izstrādājusi Veselības ministrija, Saeimā iesniedzis - Ministru kabinets. Likumprojekts paredz pakļaut kontrolei divas jaunas psihoaktīvās vielas, kurām Latvijā ar Slimību profilakses un kontroles centra lēmumu tika piemērots pagaidu aizliegums uz laika posmu līdz 12 mēnešiem.

Iegūtā informācija no Eiropas agrīnās brīdināšanas sistēmas liecina, ka šīs vielas jau ir izplatītas Polijā, tātad ļoti tuvu Latvijai, un līdz ar to preventīvi šīs vielas jāiekļauj arī šajā likumā.

Šīs jaunās psihoaktīvās vielas ir bīstamas sabiedrības veselībai un drošībai.

Un šīs jaunās vielas ir... Pirmā no tām tiek apzīmēta ar abreviatūru 2F-QMPSB jeb hinolīn-8-il 3-((4,4-difluorpiperidīn-1il)sulfonil)-4-metilbenzoāts *(Starpsauciens: "Atkārto!")* un 2... *(Starpsaucieni.)* Jūs... vēlreiz? Hinolīn-8-il 3-((4,4-difluorpiperidīn-1il)sulfonil)-4-metilbenzoāts. Es ceru, ka jūs paspējāt pierakstīt! *(Aplausi.)*

Otra viela ir 2-Metilacetilfentanils, kuram pagaidu aizliegums beidzas jau šī gada 9. oktobrī, tas nozīmē, pēc divām nedēļām.

Vienlaikus kontrolējamo vielu I saraksts tiek papildināts ar jaunu 7.[1] punktu, kurā ietilpst indola, azaindolu un indazola-3-karbonilatvasinājumi, kā arī acetilfentanili.

Tāpat kontrolējamo vielu III sarakstā iekļauta viela etizolāms, kā arī mainīta vielas 4-anilīnpiperidīna atrašanās vieta kontrolējamo vielu sarakstā. Tā ir pārvietota sadaļā, kuru regulē dalībvalstu nacionālais regulējums.

Kā likuma spēkā stāšanās datums paredzēts šī gada 8. oktobris, jo, kā jau minēju, vienai no šīm vielām pagaidu aizliegums beidzas jau šī gada 9. oktobrī, tātad pēc divām nedēļām.

Komisija vienbalsīgi atbalstīja šo likumprojektu pirmajam lasījumam, un komisijas vārdā lūdzu atzīt šo likumprojektu par steidzamu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par Kriminālllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu ir atzīts.

G. Daudze. Paldies.

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par Kriminālllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt... jā.

G. Daudze. Un, godātie kolēģi, komisijas vārdā es lūdzu izskatīt šo likumprojektu otrajā lasījumā šodienas sēdē bez atkārtotas izskatīšanas atbildīgajā komisijā, jo laiks tiešām šobrīd mūs ļoti ierobežo.

Sēdes vadītāja. Vai kādam no deputātiem ir iebildumi pret likumprojekta izskatīšanu otrajā lasījumā bez atkārtotas izskatīšanas atbildīgajā komisijā? Iebildumu nav.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par Kriminālllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

G. Daudze. Paldies.

Sēdes vadītāja. Likumprojekts **"Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - deputāts Daniels Pavļuts.

D. Pavļuts (AP!).

Labdien vēlreiz, kolēģi! Šodien skatām otrajā, galīgajā, lasījumā likumprojektu "Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā". Kā iepriekšējās sēdēs izklāstīju, tas ir nepieciešams, lai

iedarbinātu jaunu sistēmu, kura ir izstrādāta par Eiropas Savienības fonda līdzekļiem un kuras būtība ir tāda, ka tur būs apkopota informācija no būtiskajām informācijas sistēmām, lai novērstu šo datu dublēšanos nākotnē.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā šo likumprojektu mēs izskatījām un atbalstījām. Tā ka aicinu atbalstīt otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījums Pornogrāfijas ierobežošanas likumā"**, pirmais lasījums.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā - deputāts Artuss Kaimiņš. *(Smiekli.)*

A. Kaimiņš (KPV LV).

Smieklīgi, vai ne? Tā kā skolā.

Cienījamie kolēģi! Mēs šodien izskatām likumprojektu "Grozījums Pornogrāfijas ierobežošanas likumā" (Nr. 358/Lp13), pirmais lasījums.

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Likumprojekts paredz saglabāt administratīvo pārkāpumu sistēmā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 173.^{2} pantā paredzētos administratīvos pārkāpumus - ir runa par pornogrāfiska rakstura materiālu aprites noteikumu pārkāpšanu -, papildinot Pornogrāfijas ierobežošanas likumu ar jaunu 12. pantu, kas paredzēs administratīvo atbildību pornogrāfijas ierobežošanas jomā, un 13. pantu, kas nosaka Valsts policijai un pašvaldības policijai kompetenci administratīvo pārkāpumu procesā.

Komisija ir izskatījusi likumprojektu un atbalstījusi tā izskatīšanu Saeimā pirmajā lasījumā.

Komisijas vārdā aicinu atbalstīt grozījumu Pornogrāfijas likumā pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Pornogrāfijas ierobežošanas likumā. *(Smiekli.)* Būsim tomēr precīzi attiecībā uz to, kādus likumus mēs te pieņemam! Bet... nu, labi.

Lūdzu zvanu! Balsosim par *(Dep. A. Kaimiņš: "Abus divus!")* likumprojektu "Grozījums Pornogrāfijas ierobežošanas likumā" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu.

A. Kaimiņš. Jā, garāku? *(Starpsauciens: "Garāku!")* Šā gada 1. oktobris. *(Starpsauciens: "Garāku termiņu! Pornogrāfijā ir svarīgs process!")* 1. oktobris.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 1. oktobris.

A. Kaimiņš. Jā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, nākamo likumprojektu sāksim izskatīt pēc pārtraukuma. Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu reģistrācijas režīmu.

Vārds... **paziņojumiem**.

Vārds deputātei Andai Čakšai.

A. Čakša (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Kolēģi! Pārtraukumā visus, kurus interesē darbs... darba grupā... Dzimumlīdztiesības, reproduktīvās veselības un veselīgas seksualitātes veicināšanas grupā, lūdzu Dzeltenajā zālē uz grupas dibināšanu.

Sēdes vadītāja. Vārds Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu paziņošanai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Kaspars Ģirģens, Inese Ikstena, Ilze Indriksone, Māris Kučinskis, Janīna Kursīte, Artūrs Toms Plešs, Mārtiņš Staķis, Didzis Šmits, Vita Anda Tērauda... ir, Didzis Šmits arī ir.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pārtraukums līdz pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja

Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem"**, otrais lasījums.

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā - deputāts Artuss Kaimiņš.

A. Kaimiņš (KPV LV).

Izskatām likumprojektu "Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem" (Nr. 274/Lp13) otrajā lasījumā.

Likumprojektam pavisam tika saņemti 12 priekšlikumi.

Likumprojekts, ko iesniedza bijušais Valsts prezidents Raimonds Vējonis, paredz izbeigt nepilsoņa statusa piešķiršanu pēc 2020. gada 1. janvāra dzimušiem bērniem, kuriem nepilsoņa statusu paredz likuma "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" 8. panta otrā daļa. Šādu likumprojekta ietvaru, to nepaplašinot, atbalsta arī esošais Valsts prezidents Egils Levits. Pie šāda likumprojekta ietvara komisija vienojās arī pieturēties, izskatot iesniegtos priekšlikumus.

Tātad, cienījamie kolēģi, mums ir 12 priekšlikumi, kuri mums ir jāizskata.

Sākam ar 1. priekšlikumu, kuru ir iesniedzis deputāts Gobzems. Komisijā tas nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Teorijā šāds likumprojekts neatbilst tai sistēmai, kas Latvijā pastāv, jo Latvijā attiecīgos nepilsoņu jautājumus regulē Pilsonības likums.

Taču praksē valsts ne tikai var piešķirt, bet arī piešķir pilsonību, tātad - arī personām, kas, piemēram, nemāk latviešu valodu. Ko es ar to gribu teikt? Es ar to gribu teikt, ka valstij ir tiesības mainīt spēles noteikumus, līdz ar to argumentācija, ka attiecībā uz pilsonības piešķiršanu mums ir tikai viens negrozāms regulējums, neatbilst patiesībai. Valsts ir tiesīga šo regulējumu grozīt.

Teorijā, ja mēs runājam par konkrēto likumprojektu un konkrēto problēmu... Teorijā pēdējos 29 gadus Latvijas sabiedrība ir baidīta ar to, ka krievi nāk, ka tas ir mūsu lielākais apdraudējums, bet praksē - praksē! - visvairāk latviešu valoda tiek pazaudēta tad, kad cilvēki ir spiesti aizbraukt no Latvijas. Un tas ir tiešs un nepārprotams pie varas esošo partiju, to skaitā arī Nacionālās apvienības, politikas rezultāts. Tieši jūsu politikas rezultāts ir tas, ka latviešu skaits samazinās Latvijā un samazinās pasaulē! *(Dep. R. Kols: "Nosauc kaut ko konkrēti!")*

Un vēl viena lieta, ja runājam par teoriju un praksi. Sabiedrība faktiski tiek biedēta ar to, ka šādā veidā mēs pavērsim durvis Latviju apdraudošiem elementiem ienākt Latvijas sabiedrībā.

Kas tiek piedāvāts konkrētajā likumprojektā? Ir runa par neatkarīgā, brīvā Latvijas Republikā vēl nedzimušiem cilvēkiem, un es stipri apšaubu, vai kāds Latvijā vēl nedzimis cilvēks varētu apdraudēt Latvijas drošību. *(Dep. U. Budriķis: "Pats savus priekšlikumus esi lasījis?")*

Par Latvijā jau dzimušiem, bet vēl zīdaiņa vai nepilngadīgā vecumā esošiem cilvēkiem... es stipri apšaubu, ka zīdaiņi vai bērni varētu apdraudēt Latvijas drošību.

Šis likumprojekts paredz tātad arī tādu personu grupu, kuras ir pabeigušas Latvijas izglītības iestādes, tātad ieguvušas izglītību... Es stipri apšaubu, ka ikviena persona, kas ir mācījusies Latvijas izglītības iestādēs, varētu apdraudēt Latviju, jo 29 gadu laikā tomēr izglītība būtu bijusi jāsaved tādā kārtībā, ka Latvijas izglītības iestādes pabeidzis cilvēks Latviju neapdraud.

Un nobeidzot. Šis likumprojekts runā par vis... teiksim, optimistiskākajā vai pesimistiskākajā nozīmē tikai un vienīgi par 10 028 cilvēkiem, tajā skaitā zīdaiņiem. Līdz ar to 10 028 cilvēki nu nav tā sabiedrības grupa, kas varētu jebkādā veidā apdraudēt Latvijas drošību. Ja kāds uzskata, ka Latvijā dzimuši 10 tūkstoši cilvēku to var izdarīt, tad, es domāju, ka nav nekādas nozīmes, vai mēs šodien apstiprinājām vai neapstiprinājām Nacionālās drošības koncepciju, ja mēs baidāmies no cilvēkiem, kas ir dzimuši brīvā, neatkarīgā Latvijā.

Paldies.

(Atskan zvans.)

Sēdes vadītāja. Debates vēl nebija slēgtas.

Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? *(Starpsauciens: "Nav! Dāvana dzimšanas dienā!")* Iebildumu nav.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Es vēlos atbalstīt likumprojekta labojumus, ko izveidoja neatkarīgais deputāts Gobzems. *(Smiekli.)* Tos var apsveikt tāpēc, ka ļoti reti nacionālie politiķi uzstājas par ierobežojumu noņemšanu Latvijas nepilsoņiem. Man šķiet, ka ir vērts runāt par divu tipu nacionālistiem.

Pozitīvais nacionālists ir tas, kas grib labumu savai tautai, bet negatīvais nacionālists grib ierobežot citas tautas. Šajā jautājumā par vienu desmito daļu potenciālā elektorāta... es redzu īstu stūrgalvību no negatīvajiem nacionālistiem.

Proti, Igaunijas politiķi rīkojās citādi. Personām ar pelēko pasi - Igaunijas nepilsoņiem - ir tiesības balsot vietējās vēlēšanās. Un, pateicoties tam, papildu vietas pašvaldībās Igaunijā saņēma virkne partiju, tai skaitā arī tās, kuras nekādi nenosauktu par prokrieviskām. Vienkārši igauņu partijas ir pragmatiskākas.

Kas ir Latvijas nepilsoņu kopums? Uz šī gada 1. jūliju, pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, Latvijā dzīvoja 220 tūkstoši nepilsoņu. Naturalizācijas iesniegumu statistika neiedvesmo. Ja 2013. gadā saņemti 1939 lūgumi par naturalizāciju, tad pērn - tikai 1137. Ņemot vērā samazinājumu par tiem cilvēkiem, kas nav nokārtojuši valodas un vēstures eksāmenu, pēdējo piecu gadu laikā pilsonību Latvijā ieguvušo skaits ne reizi nav pārsniedzis tūkstoti gadā. Bet tomēr mums ir bijis fantastisks rezultāts - 19 169 cilvēki naturalizējās 2005. gadā. Kāpēc tagad valstī trūkst empātijas? Tas ir jautājums, kāpēc valstsvīri negrib iekarot nepilsoņu sirdis. Varbūt viņiem ir bailes no Krievijas. Man šķiet, ka tas vispār ir ļoti aplami - saistīt nepilsoņu fenomenu ar konkrētu valsti.

Es jums došu vienu piemēru arī no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes statistikas. Visi šeit solidarizējas ar Ukrainu, bet Latvijā dzīvo 18 tūkstoši ukraiņu izcelsmes Latvijas pilsoņu un 22 tūkstoši ukraiņu, kas nav Latvijas pilsoņi, proti, Latvijā dzīvo vairāk ukraiņu nepilsoņu nekā pilsoņu. Tas ļoti apšauba Latvijas solidaritāti attiecībā uz Ukrainu un ukraiņiem. Tālāk. Poļi. Latvijā dzīvo 7700 poļi, kas nav Latvijas pilsoņi. Polija ir mūsu stratēģiskais sabiedrotais NATO un Eiropas Savienībā. Tālāk. Vācieši - 930 nepilsoņi vācieši. Igauņi - 287 igauņi. Un galu galā - latvieši. Latvijā dzīvo 511 latvieši, kas nav Latvijas pilsoņi. Tas ir fenomens!

Šobrīd visaktīvākā naturalizēto vecuma kategorija ir jaunieši. 30 procenti pieder pie kohortas 18-30 gadi, nākamā - 25 procenti - ir līdz 40 gadiem, un aktīvi ir cilvēki, kas ir vecāki par 60 gadiem, proti, 15 procenti ir seniori, kas grib naturalizēties.

Ja ņemsim periodu no 1991. gada līdz 2019. gadam... šajā periodā dzimušo... cilvēku skaits Latvijā, kā jau pieminēja Gobzema kungs, ir aptuveni 10 tūkstoši. Bet diemžēl kopš 2013. gada... līdz 2019. gadam PMLP... tikai ap 100 cilvēku - reģistrēto bērnu nepilsoņu skaits. Tas ir ļoti mazs. Un, manuprāt, šis likumprojekts, kuru mēs tagad apspriežam, - tas ir tikai paliatīvs līdzeklis, lai pievērstu uzmanību, lai šādi un tādi parunātu par nepilsoņiem. Bet man šķiet, ka naturalizācija Latvijā ir nonākusi strupceļā un nepilsoņu skaits mūsu valstī ir faktiski iekonservējies. Kam tas ir izdevīgi? Diez vai tas ir izdevīgi Latvijai.

Kaut kas ir jādara. Tāpēc piedāvājums, ko izteicis kolēģis Gobzems, ir pavisam apsveicams un valstsvīra cienīgs lēmums. Lūdzu atbalstīt!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Vai drīkstu apvienot abus laikus?

Sēdes vadītāja. Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

A. Kiršteins. Paldies.

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Biju sagatavojies runāt par 2. priekšlikumu, bet nu... Noklausījos iepriekšējo runātāju un gribu pateikt dažas lietas.

Pirmām kārtām jāteic, ka pilsonību neatzīst, tajā piedzimst. Pilsonim tiek dotas tiesības lemt par latviešu tautas vai latviešu nācijas likteni. Tur ir tā atšķirība. Pārējās tiesības ir arī nepilsonim. Tāpēc mazas, bet lepnas nācijas un tautas rūpīgi izvērtē un pieņem stingrus pilsonības likumus, nevis atzīst katram... Kā piemērus es varētu minēt Šveici, Luksemburgu, Monako. Latvijā diemžēl šai lietai mēs pieejam pavirši un bez pašcieņas. Mums nav bijušas diskusijas, un valda neizpratne šajā būtiskajā jautājumā. Kāds ir virsuzdevums Pilsonības likumam? Vai tas ir jautājums par nācijas drošības stiprināšanu? Par piederību nācijai? Vai Latvija ir tikai teritorija, vai tā ir nacionāla valsts? Vai pilsoņi ir tikai nodokļu maksātāji, kas dzīvo šajā teritorijā, kā mums cenšas iestāstīt, vai ir piederīgi nācijai? Un piederīgi arī grūtās dienās? Piederīgi - tādi, kas gatavi aizstāvēt šīs valsts neatkarību. Piederīgi - tādi, kas neskrien uz nākamo laimes zemi, tikko rodas mazākās grūtības un mazākā vēja pūsma.

Tagad tiek kultivēta ideja, ka Latvija ir tikai teritorija, kurai vajadzīgi nodokļu maksātāji, un ka nav svarīgi, kādā valodā viņi runā. Protams, drusciņ ir jābuldurē latviski, bet visvēlamākais ir, ja runā angliski vai krieviski. Populāri cilvēki kā Busulis... pasaka, ka viņa mājās ar bērniem runā krieviski. Ir svarīgi iefiltrēties vai piederēt kādai lielākai nācijai. Cilvēkus moka mazvērtības komplekss. Arī Eiropas Savienības liberālie politiķi, masu kultūra, Holivudas filmas reklamē migrāciju no Āfrikas. Slavenas aktrises adoptē bērnus, lai parādītu, ka nekādas tautas un nācijas nepastāv un ka faktiski mēs visi dzīvojam vienā lielā caurbraucamā sētā.

Jēdzienam "nācija" ir dažādi izskaidrojumi. Tiek minēta valoda, rase, tautība, valstiskā neatkarība, kultūra, reliģija, tautība... Labs piemērs ir poļi Polijā. Vairāk nekā 90 procenti pilsoņu ir katoļi, viņi ir etniski viendabīga tauta, ar kopīgu vēsturi. Bet, protams, Polija tiek kritizēta, un tā nav labs piemērs Eiropas Savienībai.

Filozofs Nikolajs Berdjajevs rakstīja, ka vistuvāk nācijas definīcijai ir tie, kas to definē kā vēsturisku likteņa vienotību. Mums jau, protams, tas nav pieņemams.

Tātad - kopīga likteņa vienotība. Nedaudz par to. Ar ko mums ir šī likteņa vienotība? Atcerēsimies, ka nesen, 13. septembrī, bija Smoļinas kaujas gadadiena. Minētajā kaujā, kura notika 1502. gadā, Livonijas iedzīvotāji sakāva Ivanu III ar viņa tatāru karaspēku un izglāba Vidzemes, teiksim, sievietes un vīriešus no visa tā, ar ko nodarbojās gan Ivans III, gan viņa mazdēls Jānis Briesmīgais. Tātad uzsēdināšana uz mieta, izvarošanas, slepkavības un viss pārējais.

Politisku nāciju mēs vairs nevaram izveidot, jo mēs šo iespēju palaidām garām, man liekas, 1939. gadā, kad parakstījām šo bāzu līgumu ar Padomju Savienību un notika šī vācbaltu repatriācija. Ar tiem mēs, protams, varētu veidot kaut kādu politisku nāciju, jo bija kopīga

reliģija, kopīgas kultūras tradīcijas un lielākā daļa no šiem cilvēkiem jau bija integrējušies Latvijas sabiedrībā.

Vai varam izveidot politisku nāciju apstākļos, kad netika novērstas padomju okupācijas sekas? Vai mums ir likteņa vienotība ar tiem, kas 9. maijā skrien pie tā saucamā Rīgas atbrīvotāju pieminekļa? Ar čekistu un okupantu karaspēka virsnieku pēcnācējiem? Šis eksperiments ir pilnībā izgāzies, neskatoties uz to, ka 30 gadus mums dažādas ārzemju organizācijas cenšas iestāstīt, ka šī politiskās nācijas integrācija notiek veiksmīgi. Par to liecina gan bijušais valodas referendums, gan okupantu pēcteču saimniekošana Rīgā, gan demonstrācijas pret mācībām valsts valodā.

Šis likumprojekts, arī šis likumprojekts, kas ir absolūti bezatbildīgi iesniegts, ir tipiska sētas caurbraucēju mentalitātes izpausme. Katrs, kas izkritis no caurbraucēja ratu pakaļas, var būt pilsonis, jo gan jau viņš maksās nodokļus, pat ja viņš arī buldurēs latviski tikai minimālo zināšanu līmenī.

Kaut ko labot varbūt mēs varam... nedaudz labot, nobalsojot par Nacionālās apvienības un Dombravas kunga priekšlikumiem, jo tur vismaz ir cerība. Jo ar 2020. gadu tomēr sāksies kaut kāds... sāksies kaut kāda kustība... un budžets un viss pārējais, lai mēs pārietu bērnudārzos uz latviešu valodu. Nu tad var būt, ka tie bērni tomēr arī iemācīsies nākotnē latviski, un var būt, ka neliela daļa no viņiem arī kļūs par lojāliem pilsoņiem.

Bet šo 1. priekšlikumu es aicinu noraidīt. Atbalstīt Nacionālās apvienības pārstāvja priekšlikumus.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Jūs pildspalvu aizmirsāt, Kiršteina kungs!

Kiršteina kungs, jūs runājāt par čekistu pēctečiem un tamlīdzīgi. Tad man jums ir tāds jautājums: vai jums kaut ko neizsaka, Kiršteina kungs, tāds VDK ziņotājs ar segvārdu Sļivkins? *(Dep. I. Zariņš: "Ai, ai, ai!")* Vai jums neko neizsaka notikumi ap 1940. gadu, kad, ļoti iespējams, kāds jūsu radinieks, varbūt tēvs, ir bijis PSRS okupācijas atbalstītājs, bet tēvabrālis - Staļina laikā augsts *(Dep. A. Kiršteins: "Tēvs sēdēja koncentrācijas nometnē!")* NKVD virsnieks. Vai tā varētu būt, vai tā nevarētu būt? Jūs varētu no tribīnes pateikt par VDK... segvārdu Sļivkins, pirms runāt par čekistu pēctečiem! *(Dep. S. Riekstiņš: "Kad tu brauksi prom?")*

Konkrētajā gadījumā runa nav par cilvēkiem, kas ir dzimuši PSRS vai vēl kaut kā, konkrētajā likumprojektā runa ir par cilvēkiem, kas ir dzimuši brīvā, neatkarīgā Latvijas Republikā pēc 1991. gada, un Latviju nevar apdraudēt zīdainis, kas ir piedzimis... kas ir nepilngadīgs. Viņš nevar apdraudēt ne Latvijas drošību, ne nācijas drošību, ne Latvijas identitāti, ne visu pārējo. Par to arī ir šis likumprojekts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ritvaram Jansonam.

R. Jansons (NA).

Lūdzu Gobzema kungu un arī citus Saeimas deputātus neizmantot bērnu tiesību jēdzienu, spekulēšanu ar zīdaiņiem, runājot par šo likumprojektu.

Galvenais - ir jāņem vērā, ka tīri juridiski Gobzema kungs ar šo savu 1. priekšlikumu ir paplašinājis šī likumprojekta tvērumu. Tas ir apzināti darīts, par to jau bija zināmas bažas tad, kad bijušais Valsts prezidents iesniedza šo likumprojektu Saeimā. Un, skatot šo priekšlikumu kontekstā ar vēlāk iesniegto Gobzema kunga priekšlikumu (tālāk tabulā), ka 1991. gadā un vēlāk dzimušiem cilvēkiem ir jāpiešķir pilsonība, jautājums jau nav par zīdaiņiem; jautājums ir par pilsonības loka apzinātu paplašināšanu. *(Starpsauciens: "Viņš gribēja!")*

Ja mēs šobrīd konceptuāli atbalstām šādu pieeju, tad uz trešo lasījumu var iesniegt vēl arī priekšlikumus, tīri tehniskus, par gadu skaita palielināšanu atpakaļejošā periodā. Un tad beigās nonāksim pie 1971. gada vai kāda cita gada. Gobzema kungs rūpēsies par pionieriem, lai arī viņi kļūtu par Latvijas pilsoņiem. *(Dep. A. Gobzems: "Atšķirībā no jums es neesmu bijis pionieris, Jansona kungs!")*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir ko piebilst?

A. Kaimiņš. Cienījamie kolēģi! Es vēršu jūsu uzmanību uz to, ka mēs šeit debatējam par 1. priekšlikumu, kur ir rakstīts: "Grozīt likumprojekta nosaukumu, izsakot to šādā redakcijā: "Par pilsoņu statusa atzīšanu un piešķiršanu nepilsoņiem"." Viss.

Šis priekšlikums komisijā netika atbalstīts. Punkts 1.

Punkts 2. Deputāts Gobzems ir sajaucis likumus. Tas neattiecas uz šo likumu! Tas ir pilnīgi cits likums, kas ir... Pilsonības likums un likums "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības". *(Starpsauciens: "Komisijas vārdā runā!")* Un es runāju komisijas vārdā. *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Līdz ar to, cienījamie kolēģi, komisijas vārdā lūdzu neatbalstīt 1., 6. un 9. - deputāta Alda Gobzema priekšlikumu.

Par 1. priekšlikumu, lūdzu, tad ir jābūt balsojumam. Komisija noraidīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputāta Gobzema iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 23, pret - 48, atturas - 5. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Kaimiņš. 2. - deputāta Jāņa Dombravas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(No frakcijas SASKAŅA: "Pareizi!")*

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Jau izskatot likumprojektu pirmajā lasījumā, paudu, ka šis ir kaitnieciskākais darbs, ko Valsts prezidents Vējonis bija paveicis savas prezidentūras laikā. Es uzskatu, ka šie vārdi atbilst patiesībai, jo mēs redzam, ka šobrīd, otrajā lasījumā, ir apiets pēc būtības Pilsonības likums un likums "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības" un ir

iesniegti grozījumi, ar kuriem faktiski tiek paplašināts pilsoņu loks, automātiski piešķirot... vismaz daži vēlas automātiski piešķirt pilsonību daudziem tiem, kas nekad nav gribējuši būt par Latvijas pilsoņiem.

Es atsaukšos uz 1991. gada oktobra debatēm. Toreiz, īsi pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas, tika spriests, ko iekļaut pilsoņu lokā un ko neiekļaut. Es citēšu atsevišķu Augstākās padomes deputātu teikto šajās debatēs.

Viens no tiem - Eduards Berklavs. "[..] mēs šeit esam ļoti dažādi, tik dažādi, cik dažādi arī ir mūsu vēlētāji. Esam ar tikpat dažādiem mērķiem, kādi ir mūsu vēlētājiem. Jo nav taču noliedzams, ka apmēram viena piektā daļa no vēlētājiem uz šejieni atsūtīja savus pārstāvjus, lai cīnītos pret Latviju kā neatkarīgu, demokrātisku valsti. Vēl daudz lielāks bija to vēlētāju skaits un tad arī to deputātu pulks, kuri negribēja un negrib, lai Latvija būtu latviska, neatkarīga valsts, kuri negrib saprast, ka šī ir sena latviešu zeme, ka latvietim ir tiesības būt šeit dzīves noteicējam. Viņi negrib un nespēj saprast, ka latvieši grib tikai to pašu, ko krievi grib Krievijā, ko baltkrievi - Baltkrievijā, vācieši - Vācijā, franči - Francijā, proti, jebkura tauta savā zemē. Katras valsts pārējiem iedzīvotājiem ar to ir jārēķinās, ka viņiem ir izvēle - palikt dzīvot svešā zemē vai arī braukt mājās." Savukārt profesors Rolands Rikards *(No frakcijas SASKAŅA: "Cik daudz latviešu izvēlējās dzīvot...?")* minēja, ka Latvijā dzīvo miljons PSRS pilsoņu un 1,7 miljoni Latvijas Republikas pilsoņu. 80 procenti no tiem ir latvieši, 20 procenti ir cittautiešu. Ja 20 procenti jau ir cittautiešu un no PSRS pilsoņiem, no šī miljona, praktiski neviens nav latvietis. "Zinātnieku savienība ir mēģinājusi izdarīt prognozes, un mūsu aprēķins pirms diviem gadiem bija tāds, ka pēdējais latvietis nomirs 2135. gadā, bet tā bija prognoze [..] ja Latvija paliks kā PSRS okupēta teritorija. Tāda bija prognoze. [..] Bet, lūk, šodien situācija ir mainījusies, mēs esam neatkarīga valsts, un mums katrā ziņā ir jānodrošina, lai [..] latviešiem tomēr būtu kontrolpakete, tas ir, vismaz divas trešdaļas parlamentā būtu pilsoņu deputātu, vismaz divas trešdaļas, tas ir minimums, zemāk par kuru nedrīkst nolaisties, jo, teiksim, prasība pēc otrās valsts valodas, pēc krievu valodas, tā ir latviešu nācijas nāve. *(Starpsauciens no frakcijas SASKAŅA.)* Jūs to saprotat. Tātad, lai mēs varētu demokrātiskā veidā regulēt šos procesus, lai tomēr nodrošinātu latviešu nācijas izdzīvošanu neierobežoti ilgā laikā, tad latviešu procentam pilsoņu kopskaitā jābūt vismaz divām trešdaļām. *(Starpsauciens no frakcijas SASKAŅA.)* Tas ir tas minimums, ko es uzskatu. Taču attiecīgās prognozes, protams, vēl varēs izdarīt, tā kā situācija ir mainīga. Taču šeit ir ārkārtīgi daudz faktoru, arī ekonomiskie, jo ir zināms, ka latviešiem patlaban pieder tikai 10 procentu kapitāla, cittautiešiem - 90 procentu *(Starpsauciens no frakcijas SASKAŅA.)*, latvieši varot savā dzimtenē palikt par kalpiem un tā tālāk. Tas viss ir savstarpēji saistīts process *(No Nacionālās apvienības frakcijas: "Nomierinās, Kremlis!")* - tā nav tikai dzimstība *(No frakcijas SASKAŅA: "Aizver muti!")*, pilsonība *(No Nacionālās apvienības frakcijas: "Pats aizver!")*, tā ir arī ekonomika, kultūra un tā tālāk."

Jau tolaik Augstākās padomes deputāti, kas balsoja par Latvijas neatkarības atjaunošanu, saprata šīs lietas dziļāko nopietnību. *(Dep. E. Papules starpsauciens.)* Tajā pašā laikā netrūka Augstākās padomes deputātu, kas balsoja pret neatkarību... ar saviem citātiem.

Ja es varu apvienot debašu laikus...

Sēdes vadītāja. Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Vai ir iebildumi? *(Starpsauciens: "Jā!")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par abu debašu laiku apvienošanu deputātam Jānim Dombravam! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 66, pret - 3, atturas - nav. Debašu laiki tiek apvienoti.

J. Dombrava. Tātad viens no deputātiem, kas balsoja pret Latvijas neatkarības atjaunošanu... kad viņš uzzināja, ka, visticamāk, ne visiem automātiski tiks piešķirta pilsonība... Viens no tiem bija Ivans Ivanovs, bijušais... respektīvi, vēlākais "SASKAŅAS" Rīgas domes deputāts. Un viņš šajās debatēs nebaidījās teikt vārdus: "Vai jūs nebaida tas, ka šeit var izcelties Baltijas Karabaha?", atsaucoties uz to, kas notika Kaukāza reģionā.

Cits deputāts, kas balsoja pret Latvijas neatkarību, Oļegs Ščipcovs, arī vēlākais "SASKAŅAS" Rīgas domes deputāts, teica šādus vārdus: "Tēvoča Džo pagaidām Krievijā nav. Viņš nomira 1953. gadā. Bet, ja jūs atstāsit pārāk lielu nepilsoņu kopumu, viņi tēvocim Džo Krievijā var pavērt ceļu uz varu. Un tādā gadījumā es negalvoju par Latvijas neatkarību." *(Starpsaucieni.)* Tēvocis Džo ir Josifs Staļins, kā to apzīmēja Franklins Rūzvelts vēlākajos gados.

Šobrīd es aicinu Saeimas deputātus neatbalstīt programmatiskos mērķus, kurus savulaik vadīja Interfronte un tagad vada to idejiskie pārstāvji, mantinieki Latvijas Republikas Saeimā - SASKAŅAS frakcija, un aicinu atbalstīt šo 2. - manu priekšlikumu, kas pēc būtības atgriezīs atpakaļ to kārtību, kāda ir bijusi, ka mēs atsaucamies uz Pilsonības likuma normām, kas ir juridiski korekti, nevis izveidojam kādu trešo likumu, kas regulē pilsonības jautājumus.

Tomēr kopumā par likumprojektu es aicinu balsot "pret".

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Dombravas kungs, jūs ļoti veiksmīgi pieminējāt Franciju. Francijas futbola vai basketbola izlases ir skaidrs pierādījums tīrasiņu francūžiem, ja? Tas ir, protams, tas piemērs, uz kuru jūs atsaucāties. Vai, piemēram, šajās nedēļās... Latvijā ļoti cienījams cilvēks - Marina Kosteņecka... Es jums atgādināšu, viņa ir krievu izcelsmes cilvēks, Latvijas patriote. *(Starpsauciens.)*

Nav tā! Ja jūs domājat, ka jūs ieviesīsiet šeit saliedētu sabiedrību, izturoties ar naidu pret vēl nedzimušiem bērniem... Latvijas teritorijā... ka šeit izveidosies saliedēta sabiedrība... Saliedēta sabiedrība nozīmē iekļaujošu sabiedrību, un nav nekāds noslēpums, ka ikdienas dzīvē šeit nenotiek nekāda vardarbība starp tautām, ikdienas dzīvē cilvēki strādā kopā, dzīvo kopā, laulājas... dažādu tautību cilvēki. *(Starpsauciens.)*

Starp citu, Dombravas kungs, darbos un biznesos... runā lielākoties angļu valodā, nevis latviešu valodā.

Vēlreiz man ir jāuzsver: ja mēs gribam, lai mūsu valsts pastāv, lai pastāv mūsu valoda, mums ir nevis jāiet ar naidu pret tiem, kas vēl nav dzimuši vai kas ir zīdaiņi... Jo, Jansona kungs, šis likums ir par bērniem... *(Starpsauciens.)* par vēl nedzimušiem bērniem. *(Dep. U. Budriķis: "Nav priekšlikumā! Tu zini, ko tu iesniedz?")* Saliedēta sabiedrība ir tāda sabiedrība, kurā mēs nebaidāmies no mazākā un vājākā, no tā, kurš būs pilngadīgs pēc 18 vai 10 gadiem. Var būt, ka mums ir jābaidās, ka mēs ar savu rīcību latviešus izsūtām no Latvijas, tāpēc ka viņi šeit nevar izdzīvot, nevar nopelnīt tās politikas dēļ, kas ir piekopta pēdējos 29 gadus.

Baidot, ka te nāks krievi un ka mēs pazaudēsim savu identitāti... Identitāti cilvēks var pazaudēt tikai tad, ja viņš pats to nekopj. Ja viņš pats to kopj sevī, savā ģimenē, tad viņš identitāti nevar pazaudēt.

Tāpēc izturēsimies ar cieņu pret tiem cilvēkiem, kas Latvijā vēl tikai piedzims, un iekļausim viņus, nevis pakļausim pazemojumam ar to, ka viņi vēl nebūs Latvijas pilsoņi... un ka tad kāds būs tāds īpašāks un lems par šiem pārdesmit zīdaiņiem, kas katru gadu piedzims kā nepilsoņi!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Raivim Dzintaram.

R. Dzintars (NA).

Godātie kolēģi! Es, protams, saprotu, ka, runājot par tik jūtīgiem jautājumiem, emocijas var sist augstu vilni. Bet - ir tomēr kaut kādas robežas.

Gobzema kungs! Es uzskatu, ka tas ir vienkārši slimīgi - priekšlikuma autoriem pārmest naidu pret zīdaiņiem. *(Aplausi.)* Mēs oponējam tam, ka 1991. gadā dzimušie, kā jūs sakāt, zīdaiņi... ka mēs viņiem šobrīd ar likumu vēlamies uzspiest pilsonību pretēji viņu vecāku izdarītajai izvēlei. Tas ir tas, par ko mēs runājam, nevis naids pret zīdaiņiem. Vienkārši ievērosim robežas, Gobzema kungs!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Raivi Dzintar! Ja jūs būtu uzmanīgi lasījis jūsu kolēģa Dombravas kunga priekšlikumu... Runa ir par bērniem, kas piedzims pēc 2020. gada. Šogad ir 2019. gads. Man šķiet, ka 2020. gadā piedzimis cilvēks ir un būs zīdainis. Izlasiet sava kolēģa priekšlikumu, pirms kāpjat tribīnē! Jo šī diskusija šajā konkrētajā jautājumā ir par likumprojekta 2. priekšlikumu - Dombravas kunga priekšlikumu, kurš runā par bērniem, kas piedzims no nākamā gada.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Ir tā diezgan interesanti kārtējo reizi visu šo vērot... Tas tikai tāds *(Starpsauciens.)*... novērojums.

Ziniet, par šo pusi ir... Žēl, ka tie, kas nu sevi sauc vai par nacionāļiem, vai nacionāli noskaņotiem... jūs neesat patrioti. Tāpēc ka tā atšķirība ir tur, ka patrioti ir tie, kas dara visu, lai celtu savas tautas labklājību, lai kaut ko sasniegtu. Tie, kas cenšas... tie cilvēki, kas cenšas palielināt savu kaut kādu pašvērtējumu uz citu tautu vai uz citu cilvēku rēķina... tas liecina tikai un vienīgi par mazvērtības kompleksu. Tas arī viss, kas jūs esat. Patrioti jūs neesat.

Savukārt šī daļa, kas te sēž un klusē, bet pēc savas būtības ir līdzdalībnieki visā šajā procesā... Jūs domājat, ka tas viss uz jums neattiecas, lai tur, tā teikt, šī puse kaut kā ņemas ar šo pusi, un viss.

Man kādreiz viens uzņēmējs sarunā par to, kas un kāpēc Latvijas tautsaimniecībā notiek vai nenotiek... viņš padalījās ar to, ka reiz skatījies tādu kanālu *Discovery* un tur bijusi tāda reportāža par vienu cilti... varbūt... Amazones mežos, kura neredzēja likumsakarību starp dzimumaktu un

bērna piedzimšanu pēc deviņiem mēnešiem. Tā arī jūs, es domāju, ka šī zāles daļa, jūs kaut kā uzskatāt, ka valstī, kurā... un jūs tajā piedalāties... apkaro savus iedzīvotājus, trešdaļu savu pašu iedzīvotāju... ka šajā valstī var kaut kas notikt... pa lielam... kāda ekonomikas izaugsme, ka šīs valsts visi iedzīvotāji tiešām varētu mobilizēties kaut kādu kopīgu mērķu sasniegšanai. Tas nav iespējams!

To vēl pat Bībeles rakstīšanas laikā saprata, ka sašķeltās valstīs nekas nenotiks. Jūs varat mēģināt to darīt vēlreiz un vēlreiz, un vēlreiz. Jūs varat mēģināt turpināt pašapliecināties uz citu rēķina tā vietā, lai domātu par savu tautu. Jūs varat, tā teikt, izlikties, ka uz jums tas absolūti neattiecas, un tajā pašā laikā domāt, ka jūs kaut kā vadāt viņus. Nē! Viņi vada jūs! Jūs visi esat Nacionālās apvienības filiāle. *(Smiekli.)* Nacionālā apvienība jūsu koalīcijā ir galvenais noteicošais spēks jau sen. *(Starpsauciens.)*

Tāpēc... es nezinu, cik ilgi jums vēl vajag, lai saprastu likumsakarību starp tiem deviņiem mēnešiem - aktu un bērna dzimšanu. *(Starpsauciens: "Kāpēc aktu?")* Nu, laikam... *(Starpsauciens: "Par aktu mācīsi?")* Nu gaidīsim vēl, gaidīsim vēl.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Artusam Kaimiņam.

A. Kaimiņš (KPV LV).

Nevar jau sameloties un teikt, ka mums bija ļoti garlaicīga komisijas sēde. Tad es melotu. Mums bija ļoti interesanta komisijas sēde. Mēs iegājām visādās vēstures interpretācijās, un katram bija, ko teikt.

Bet man jums ir jāatgādina, kāpēc tad mēs vispār runājam par šo jautājumu šobrīd. Tātad vēlreiz: ir likuma tvērums, un visi iesniedzēji - visi -, izņemot iekšlietu ministru... visi šie priekšlikumi principā palielina šo pamatdomu, kāpēc vispār šāds lēmuma projekts atnāca uz Saeimu. Mēs runājam par bērniem - zīdaiņiem vai bēbjiem, sauciet viņus, kā gribat -, kuri vēl nav piedzimuši, bet 2020. gada 1. janvārī 00.01 minūtē piedzimušie dabūs sev Latvijas pilsonību. Gadā tie ir 30 bērni, varbūt 33. Viss. Par šo ir šis likumprojekts. Visi pārējie priekšlikumi ir par to, ka šo likumprojektu paplašina, un katram šī paplašināšana ir pa savam: vienam - 1991. gads, vienam - cits gads, vienam - ir latvieši piedzimuši, vienam - nav latvieši piedzimuši... Vienam - kad vecvecvecmāmiņa piedzima... Un tā tālāk. Tas viss sakropļo paša likuma jēgu.

Cienījamie kolēģi, atbalstiet komisijā izdiskutēto! Varam nākt šeit un runāt, cīnīties... krievs - latvietis, latvietis - krievs... Super! Mums to vajag tagad darīt? Dariet!

Es aicinu atbalstīt komisijā izdiskutētos priekšlikumus, un ejam uz priekšu! Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Tātad komisijas viedoklis...

A. Kaimiņš. Komisijas viedoklis ir neatbalstīt Jāņa Dombravas priekšlikumu, jo patiesībā tā ir deklaratīva norma, kas atkārto vēlreiz to, kas jau pašlaik likumos ir nostiprināts. Līdz ar to komisija neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Dombravas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 25, pret - 55, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Kaimiņš. 3. priekšlikums arī ir deputāta Jāņa Dombravas priekšlikums. Arī nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es vēlos runāt par 3. - Dombravas kunga priekšlikumu, kurš arī ir par bērniem, kas vēl nav dzimuši, tas ir, par bērniem, kuri piedzims 2020. un turpmākajos gados.

Es aicinu Nacionālo apvienību... ņemot vērā, ka tā acīmredzot ir bailīgākā Latvijas politiskā organizācija, kas baidās no nedzimušiem bērniem *(Starpsauciens: "Dombrovskis teica ko citu!")*, aicinu tomēr iesniegt kvalitatīvu grozījumu likumā, paredzot, ka arī seksam ir jānotiek valstiski, bērna iznēsāšanai ir jānotiek valstiski, un tad jau nebūs problēmas.

Kāpēc tāda ironija? Ironija ir tāpēc, ka bērns nav vainīgs pie tā, ka viņš ir piedzimis vienā vai citā ģimenē - latviešu ģimenē vai jauktā ģimenē, krievu vai pakistāniešu ģimenē. Problēma ir cita. Problēma ir tā, ka ar šiem priekšlikumiem jūs atzīstat, ka izglītības sistēma, kurā būtu jāizaudzina patriotisks cilvēks, kas ir Latvijā piedzimis, acīmredzot ir piedzīvojusi fiasko. Jo bērns... piedzimstot viņam vispār nav nekāda viedokļa par to, kuri ir labie, kuri - sliktie. To viņam rada izglītības sistēma. *(Dep. U. Budriķis: "Vai ģimene!")* Ja izglītības sistēma būtu sakārtota - ja izglītības sistēma būtu sakārtota šo 29 gadu laikā! -, mēs šeit nebaidītos no cilvēkiem, kas Latvijā vēl nav piedzimuši. Tāpēc es aicinu apsvērt šādu priekšlikumu turpmāk, ja jums ir tik ļoti bail.

Un noslēdzot. Ja jūs baidāties no vēl nedzimušiem bērniem, man ir tāda sajūta, ka jūs būsiet pirmie, kas aizbēgs, ja tas Krievijas armijas karaspēks nāks iekšā. *(Dep. S. Riekstiņš: "Pirmais tu aizmuksi!")* Jo cilvēki, kuri nebaidās no bērniem un grib savus bērnus pasargāt, savas valsts bērnus pasargāt, tie par šiem bērniem iestājas, nevis nostājas pret šiem bērniem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, es atgādināšu Saeimas deputātu ētikas kodeksa 7. pantu, ka savās runās "deputāts balstās uz faktiem, to godīgu interpretāciju un argumentāciju".

Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Es zinu, kurš ātrāk par SASKAŅU aizskries nobučot krievu tankus. Tas būs Aldis! Atvainojos, Mūrnieces kundze! *(Starpsaucieni. Dep. A. Gobzems: "Kāpēc jūs nenolasāt ētikas kodeksu?")*

Par šo priekšlikumu. *(Dep. I. Zariņš: "Tas bija uz faktiem balstīts?")* Tolaik, 1991. gadā, kad tika izstrādāti Pilsonības likuma grozījumi un vispār tika ieviests šis bijušā PSRS pilsoņa institūts, - tolaik tā motivācija, kāpēc tas tika izveidots, bija šāda: pašlaik ir PSRS un PSRS likumi un nav nekā cita; ja kāda valsts paziņos, ka tā ir PSRS mantiniece, tad būs attiecīgi šīs valsts likumi, pēc kuriem tad arī šie cilvēki varētu iegūt pilsonību.

Tagad ir pagājuši 28 gadi, Ārlietu ministrija un daudzas citas nav darījušas pietiekami, lai šo problēmu risinātu.

Mans priekšlikums bija noteikt, ka šīs personas, kas pašas nav brīvprātīgi līdz 21 gada vecumam... vai nu vecāki, vai paši jaunieši nav pieteikušies Latvijas pilsonībai... tad viņi ir uzskatāmi nevis par bijušās PSRS pilsoņiem, bet gan par valstspiederīgajiem bez pasēm... attiecīgi, no kuras teritorijas šī persona ir ieceļojusi. Tas ir juridiski iespējams, bet, ņemot vērā, ka nav atbalstīts manis iesniegtais 1. priekšlikums, šī priekšlikuma jēga zūd, un tāpēc man nākas šo priekšlikumu atsaukt.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikums ir atsaukts.

Vārds deputātam Borisam Cilevičam. *(Starpsaucieni.)*

Debates ir iespējamas arī par atsauktu priekšlikumu.

B. Cilevičs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Tas ir izcils juridiskās jaunrades piemērs. Acīmredzot Dombravas kungam kāds ieteica, ka vajadzētu to atsaukt. Nu, protams, valstspiederīgais bez pases - tas ir jauns statuss. Kā līdz Dombravas kungam nevienam neienāca prātā, ka kaut kas tāds varētu būt? Tad mēs esam visām citām valstīm priekšā šajā ziņā.

Vēl interesantāk, ka mēs pieņemsim lēmumu, ka kāda persona ir kādas citas valsts valstspiederīgais. Vispār līdz šim starptautiskajās tiesībās dominēja princips, ka tikai pati valsts var atzīt kādu personu par tās pilsoni vai valstspiederīgo. Tagad mēs lemsim citu valstu vietā.

Dombravas kungs, jūs zināt, ka starptautiskajās tiesībās tomēr dominē tāds abpusējas piemērojamības princips. Kā jūs to uztvertu, ja kāda cita valsts atzītu kaut kādas personas, kas dzīvo tās valsts teritorijā, par Latvijas valstspiederīgajiem bez pases? *(Frakcijas SASKAŅA aplausi. Dep. A. Judins: "Par priekšlikumu būs kaut kas?")*

Tas... Nu, piedodiet, tomēr jādomā, pirms jūs kaut ko ierosināt. Kolēģi, jūs tomēr esat deputāti, un tas ir fakts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates vēl nebija slēgtas.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Es nepiekritīšu Cileviča kungam. Tas, ko viņš tikko teica, - ka Nacionālā apvienība nedomā, ko viņi dara. Patiesībā viņi ļoti labi saprot, ko viņi dara, un viņi ļoti labi... tā ir ļoti labi pārdomāta provokācija. Provokācija pret Latvijas valsti, ko viņi īsteno pastāvīgi. Kāpēc viņi to dara? Tāpēc, ka Nacionālās apvienības pastāvēšanas jēga un būtība ir šeit radīt spriedzi sabiedrībā, tas ir viņu politiskais kapitāls, tas ir tas, uz kā... viņi var dabūt savu nišu.

Jo viņu problemātika ir ļoti vienkārša. Viņi tur ir vairākas partijas vienā spārnā, kuras cīnās par savu elektorātu. Nacionālās apvienības interesēs ir pēc iespējas vairāk radikalizēt sabiedrību, panākt sabiedrības sašķeltību. Un kā to var panākt? Ka jūs sabiedrībā kādam liekat justies

abižotam, ka viņš ir kaut kā... vot, viņam nav tā, kas ir visiem pārējiem. Nu, kaut vai kaut kādā sīkumā, ka visiem ir pases, a tev pases nebūs! Ka visiem ir pilsonība piedzimstot, a tev pilsonības nebūs! Lai tādā veidā izprovocētu to, ka kāds šeit jūtas abižots, nepiederīgs pie šīs valsts. Protams, viņš kaut kādā veidā šo protestu centīsies izteikt. Viņš ies pie kāda pieminekļa 9. maijā nolikt ziedus... kas ir jūsu panākums, ko jūs izdarījāt, ko jūs izprovocējāt, pirmie sākot to darīt ar leģionāru atceres pasākumiem, lai dabūtu pretī šo reakciju. Par ko jūs turat abus īkšķus un domājat, kā to visu vēl vairāk uzkurināt. A davai izdomāsim vispār uzspridzināt šo pieminekli! Hop, uzreiz aizgāja vilnis! Tas ir tas, kas jums ir vajadzīgs. Un jūs tāpēc meklējat katru iespēju - katru iespēju! -, lai apdraudētu mūsu valsti, mūsu iekšējo stabilitāti. Jums tas ir svarīgi. Jo lielāka ir iekšējā nestabilitāte, jo lielākas ir jūsu iespējas savākt lielāku elektorātu sev. Tas ir tas, ar ko jūs rafinēti un izsmalcināti nodarbojaties. Tādā ziņā jūs esat malači. Jums tiešām tas sanāk ļoti labi.

Kolēģi! Nekas cits mums neatliek kā... vienkārši pamazām nobriest sabiedrībai un sākt saprast, kas patiesībā ir kas. Ir politiskie spēki, kuri ir ieinteresēti, lai valstī būtu saskaņa, un ir tādi, kuri ir ieinteresēti, lai būtu nacionālā sašķeltība, jo tikai tā viņi var pastāvēt. Neko citu viņi nespēj piedāvāt mūsu Latvijas valstij.

Ja jūs paskatīsities, kāds ir Nacionālās apvienības pienesums, - nulle, izņemot to, ka visu laiku tracināt latviešus. *(Starpsauciens.)* Tracināt latviešus un abižot cittautiešus - uz tā balstās viss šis politiskais kapitāls. *(Starpsauciens.)*

Tāpēc, kolēģi, es aicinu atbildīgi izturēties pret šādiem Nacionālās apvienības priekšlikumiem un neskatīties, ka tie ir jūsu koalīcijas kolēģi... ka tieši tāpēc šādi priekšlikumi būtu atbalstāmi. *(Starpsauciens.)* Šāda Nacionālās apvienības pieeja, manuprāt, ir nepieļaujama, un es aicinu kategoriski uz to reaģēt un nepieļaut to.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Tātad priekšlikums ir atsaukts.

A. Kaimiņš. Tātad priekšlikums ir atsaukts.

Mēs izskatām ceturto no 12 priekšlikumiem.

4. priekšlikumu ir iesniegusi frakcija "Attīstībai/Par!". Komisijā nav atbalstīts, jo, komisijas ieskatā, redakcija... juridiskā redakcija nav korekta un apraksta situāciju, kas teorētiski dabā nemaz nevar būt. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Kaimiņš. 5. - iekšlietu ministra Ģirģena priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Kaimiņš. 6. - deputāta Gobzema priekšlikums atzīt un piešķirt Latvijas pilsonību nepilsoņiem, kuri dzimuši Latvijā pēc 1991. gada 21. augusta. Komisijā nav atbalstīts iepriekš minētā iemesla dēļ, ka tas absolūti kardināli maina likumprojekta tvērumu un domu, garu, kas bija paredzēts... kas nāca no prezidenta pils. Līdz ar to šis priekšlikums ir komisijā noraidīts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Pirmām kārtām man jāteic, ka likumprojekta doma un gars bija saliedēt Latvijas sabiedrību un izbeigt nepilsoņa statusa turpmāku pastāvēšanu... minimizēt šo statusu. Līdz ar to neviens no priekšlikumiem... ne tikai mans, bet arī jebkurš cits ir tiešā veidā saistīts ar šī likumprojekta garu.

Lai sabiedrība saprastu - neatkarīgās, brīvās Latvijas Republikas teritorijā kopumā līdz šim brīdim... šie statistikas dati var būt mainījušies par dažiem cilvēkiem... ir piedzimuši 10 028 cilvēki, tajā skaitā 2993 cilvēki ir vecumā līdz 15 gadiem. Cik no šiem cilvēkiem ir pametuši Latvijas Republikas teritoriju vai cik ir nomiruši, - šāda statistika nav zināma. Tātad konkrētajā gadījumā runa ir par aptuveni 10 tūkstošiem cilvēkiem, ieskaitot bērnus un zīdaiņus.

Šie cilvēki, piedzimstot Latvijā, pilsonību nav saņēmuši ne jau savas vainas dēļ, bet tā iemesla dēļ, ka Latvijas sabiedrībā ir bijis populāri radīt šo sašķeltību, jo pretējā gadījumā tiešām atsevišķiem politiskajiem spēkiem nebūtu, ko darīt politikā; tas ir viņu vienīgais pienesums - sašķelt sabiedrību. Taču sašķelta sabiedrība ir nacionālo drošību visvairāk apdraudošā sabiedrība. Tieši iekšējā sašķeltība ir tas, kas var apdraudēt mūsu valsts drošību, mūsu valsts attīstību, konkurētspēju un visu pārējo.

Mums ir lieliska iespēja, un šeit ir jāsaka paldies mūsu bijušajam Valsts prezidentam Raimondam Vējonim, kurš ir bijis tik drosmīgs virzīt šo jautājumu pēc 29 gadu ilgas smadzeņu skalošanas, runāšanas par to, ka krievi nāk vai vēl kaut kas nāk. Krievi jau sen ir atnākuši. Viņi jau ir lielākoties cilvēki, kas ir piedzimuši Latvijas Republikas teritorijā, viņi visi kā viens māk latviešu valodu, viņi mācās Latvijas Republikas izglītības iestādēs. No šiem cilvēkiem nav jābaidās. Tāpat kā nav jābaidās no tā, ka ļoti daudzi Latvijas sabiedrībā strādā dažādās ārvalstu kompānijās un ir spiesti ikdienā sarunāties svešvalodās - angļu valodā vai kas... Ne jau no tā mainās piederība nācijai vai piederība... vai, es atvainojos, latviešu valodas zināšanas. Manas latviešu valodas zināšanas ir atkarīgas no tā, cik labi man tās ir iemācītas skolā un cik labi tās tiek uzturētas ģimenē. Man latvietību var atņemt tikai tad, ja man pašam nav pašapziņas.

Ir tāda sajūta, ka jums, Nacionālā apvienība, ar šo jautājumu ir problēmas, ka jums bail par savu pašapziņu. Jo nevienam cilvēkam pasaulē nevar atņemt viņa piederību kādai konkrētai tautai vai nācijai, ja viņš kopj šīs savas tradīcijas pirmām kārtām pats sevī.

Tas, ko mēs varam izdarīt. Mēs ar šo priekšlikumu varam saliedēt Latvijas sabiedrību, un mums nav jābaidās no 10 tūkstošiem cilvēku, tajā skaitā zīdaiņiem un bērniem. Es aicinu pieņemt lēmumu, kas saskanēs ar šodien izskatīto jautājumu par Nacionālās drošības koncepciju, kurā ir iekļauta sadaļa par saliedētu sabiedrību. Šāds priekšlikums ir vērsts saliedētas sabiedrības virzienā. Jo ir pilnīgi skaidrs, ka citas iespējas, kā saliedēt sabiedrību, mums nav.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Didzim Šmitam.

D. Šmits (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Vai var apvienot laikus?

Sēdes vadītāja. Vai ir iebildumi pret abu debašu laiku apvienošanu? Iebildumu nav.

D. Šmits. Kolēģi! Dāmas un kungi! Es atbalstīšu šo priekšlikumu, pat ja tas negūs Saeimas vairākuma atbalstu, es atbalstīšu likumprojektu tā oriģinālajā versijā, bez neviena papildu priekšlikuma. Atšķirībā no Dombravas kunga es uzskatu, ka tas ir kaut kas vērtīgs, ko izdarīja iepriekšējais prezidents Raimonds Vējonis, šādu priekšlikumu nesot.

Tas, ko es tādā plašā būtībā domāju par šo... Par to es izteicos jau pirmajā lasījumā un lieki jūsu laiku nekavēšu, neatkārtošos.

Es nedaudz par to, ko es šodien dzirdēju, un arī nedaudz par vēsturi, par nākotni. Ja es nekļūdos, tas bija Kiršteina kungs, kurš lietoja vārdus "mazvērtības komplekss". Es domāju, jā. Es domāju, ka arī šīs debates, ne tikai šajā zālē, bet arī plašāk sabiedrībā, manuprāt, ļoti nopietni liecina par zināmu mazvērtības kompleksu, jo mazvērtības kompleksā viena no galvenajām rakstura īpašībām ir... bailes. Bailes savā ziņā no sevis paša... no tā, ka tikai tāpēc, ka kāds cits ir atšķirīgs no tevis (viņam varbūt ir atšķirīga dzimtā valoda vai senču izcelsme), viņš tādā veidā kaut kā apdraud tevi.

Es domāju, ka mums tas mazvērtības komplekss un tās bailes... tām ir arī absolūti objektīva izcelsme. Un tādām pēdējām paaudzēm, es domāju, tas ir... Latvijas... veids, kā Latvija tika okupēta... mūsu nepretošanās un vēlēšanās par to visu laiku tā kā uz kādu rādīt ar pirkstu. Īstenībā vēl senāk, patiesībā nepretošanās nesākās tikai 1940. gadā, tā sākās 1934. gada maijā, kad Latvijas sabiedrība, izņemot atsevišķus pilsoņus, tai skaitā politiķus, nepretojās demokrātijas sagraušanai. Atļāva aizvest Saeimas deputātus uz Liepājas nometni un bez tiesas turēt apcietinājumā.

Tas viss atstāj viennozīmīgas sekas, un tās bailes arī ir šodien redzamas... par latviešu nāciju un tamlīdzīgi. Nākošgad ir jauniešu dziesmu un deju svētki. Es zinu, ka jūs visi iesiet uz turieni. Es aicinu visus, kad tie svētki notiek, padomāt... vismaz es tā aizdomājos vienmēr, skatoties uz tiem... īpaši skolēnu un jauniešu dziesmu un deju svētkos... Tur tu redzi to nācijas ataudzi. Es vienmēr tad sajūtos droši: nē, ar latviešu dzīvesziņu un latviešu kultūru un tās nākotni viss ir absolūtā, labākajā kārtībā. Un tikai mūsu pašu bailes var to... mūsu pašu bailes no sevis un no varbūt drusciņ, drusciņ nedaudz atšķirīgākiem cilvēkiem dala mūsu valsti un arī valodu jau sen... Tās ir mūsu pašu bailes, kas mūs apdraud.

Un nobeigumā es gribētu tādus divus vēsturiskus salīdzinājumus... ne salīdzinājumus, bet piemērus iedot par laiku, kad mums par šādām lietām nemaz, nemaz nebija bailes... Tas, ka kāds runāja citā valodā Latvijā, nevienam nelikās apdraudējums Latvijas kultūrai un valsts pastāvēšanai.

Pat šajā zālē līdz 1934. gada maija apvērsumam... vēl pēdējā Saeimas sēdē... godājamajam Saeimas spīkeram nebija ar āmuriņu jāklaudzina, kad kāds runāja citā valodā. Bija deputāti, kas uzstājās vācu un krievu valodā no šīs... nosacīti... šīs tribīnes. Viss, kas viņiem bija jāizdara, ja viņi gribēja, lai viņu runa parādītos stenogrammā, - bija rakstiskā veidā tā jāiesniedz, tulkota latviešu valodā, 24 stundu laikā, ja nemaldos, pēc sēdes. Kas neiesniedza, tie no vēstures izzuda.

Neviens par to nebaidījās. Tas bija laiks, kurā mēs nebaidījāmies...

Un tad sekoja laiks, kurā mēs ļoti baidījāmies. Laiks, kurā Latviju pārvaldīja diktators Kārlis Ulmanis, kurš patiesībā par 1934. gada maija noziegumu atbilstoši Latvijas Krimināllikumam, kas bija tajā laikā spēkā, būtu jānotiesā uz mūžu spaidu darbos. Joprojām viņa laiks nav izvērtēts. Viņš baidījās tik ļoti, ka viņš 1939. gadā virknei Latvijas patriotu atņēma Latvijas pilsonību. To

skaitā bija ļoti daudzi Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri - starp citu, Cēsu un Bermontiādes kauju varoņi. Bet varbūt visspilgtākais cilvēks ir Fēlikss Cielēns - Satversmes sapulces delegāts, visu četru Saeimu deputāts, ārlietu ministrs, vēlāk vēstnieks Francijā, Spānijā un Portugālē. Fēliksam Cielēnam atņēma pilsonību, jo viņš bija viens no redzamākajiem Ulmaņa režīma oponentiem.

Mums ir, kur bailēs tiekties. Tur mēs vēl neesam. Bet, ja man prasītu svaru kausos nosvērt, vai mēs būsim tajā, ka nebaidīsimies, ka kāds runā citā valodā (es nesaku - no šīs tribīnes), vai mēs nosvērsimies uz to pusi, ka mēs varētu sākt atņemt pilsonību saviem politiskajiem oponentiem, tad... man ir sajūta, ka tas svārsts... tas svaru kauss lēnām sliecas uz to, ka mēs varētu atņemt pilsonību arī saviem politiskajiem oponentiem, jo visu citu jau mēs mēģinām atņemt. *(Starpsauciens.)* Es aicinu par to padomāt.

Ja mēs gribam iet uz priekšu, mums vajadzētu pirmām kārtām pārvarēt savus mazvērtības kompleksus un beigt pašiem baidīties... pašiem no sevis.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie deputāti! Mums diemžēl būs jāizdara labojums Kārtības rullī, jo... priekšsēdētāja teica, ka deputāts balstās uz faktiem, pirms viņš runā, bet mums jāieliek labojums, ka visi deputāti balstās uz faktiem savās runās, izņemot Gobzema kungu.

Jo kaut kāda novirze tur tomēr šim cilvēkam ir. Jo, ja viņš balstītos uz faktiem, tad viņš būtu zinājis, ka mans tēvs nekad nav dienējis armijā, jo viņš bija ieslodzīts koncentrācijas nometnē, Gobzema kungs, un reabilitēts tika tikai sešdesmito gadu beigās. Viņš pat pensiju nevarēja dabūt. Ja interesēs, es parādīšu reabilitācijas aktu.

Tā ka Gobzema kungam ir acīmredzot kaut kāda psihiska novirze. *(Starpsaucieni.)* Bet, labi, par to es vairāk nerunāšu.

Tātad par šo priekšlikumu, godājamie...

Sēdes vadītāja. Man vēlreiz jāpiesauc Saeimas deputātu ētikas kodekss, ka nav pieļaujama atsaukšanās uz politisko oponentu veselības stāvokli.

A. Kiršteins. Bet acīmredzamus faktus taču mēs nevaram noliegt, godājamie deputāti.

Šeit ir pavisam citas lietas. Es domāju... es piekrītu, ka... zināmā mērā, jā, iespējams... es piekrītu. *(Smiekli.)* Zināmā mērā *(Dep. A. Gobzems: "Kā tur ar to Sļivkinu ir, ko?")*... Zināmā mērā mēs varam noliegt varbūt to faktu, ka *(Starpsauciens.)* nav nekādu priekšrocību faktiski pilsoņiem pret nepilsoņiem. Ir arī dažas privilēģijas. Ja šeit ar kaut kādu kopēju lēmumu, neievērojot vecāku gribu, tiktu piešķirta pilsonība visiem automātiski, tad tiktu, Gobzema kungs, pārkāptas to cilvēku tiesības, kuriem ir šādas priekšrocības.

Es varu nosaukt - bezvīzas braucieni uz Krieviju. Ir daudzi uzņēmēji, kuriem gandrīz katru mēnesi ir jābrauc... kuriem ir regulāri sakari. Tā ir liela privilēģija - nestāvēt rindā un nekārtot dokumentus. Ir cilvēki, kuri plāno pārcelties uz citām valstīm tuvākajā laikā, un viņi nemaz nevēlas, teiksim, sevi apgrūtināt ar atteikšanos no pilsonības, jo ir arī citas valstis, kur nevar būt dubultpavalstniecība. Ir daļa, kas principiālu iemeslu dēļ nevēlas varbūt kaut kādā veidā sevi

saistīt ar mazas valsts pilsonību, arī viņiem ir uz to tiesības. Mēs nevaram pārkāpt visu šo cilvēku... zināmā mērā tiesības.

Ja jūs paskatīsieties tālāk, ir viens priekšlikums, ko ir iesniedzis iekšlietu ministrs, kur ir pieminēta saikne arī ar vecākiem. Tātad jebkurā gadījumā viņiem ir tiesības zināmā mērā noteikt, vai bērnam ir vajadzīga šī pilsonība vai nav.

Pēdējā piezīme varbūt - ko teica Šmita kungs par bailēm. Vai tad Nacionālajai apvienībai ir kaut kādas bailes? Nu laipni lūdzam! Mums taču nav tikai latvieši šeit, Nacionālajā apvienībā, mums ir arī citu tautību cilvēki. Absolūti bez kādām problēmām.

Bet, ja runā par bailēm, Šmita kungs. Padomājiet, vai tad šveicieši kaut kādā veidā ir bailīgi? Viņiem ir pat vietējie referendumi! Lai piešķirtu pilsonību, piemēram, iebraucējiem no citām valstīm, tad viņiem notiek municipalitātē jeb viņu pašvaldībā tā saucamajā... vēl notiek referendums, kur iedzīvotāji vēl pēc tam ar balsojumu izsakās, vai viņi šim vienam konkrētajam cilvēkam grib piešķirt pilsonību vai negrib.

Tāpēc ir mans priekšlikums, ka mums vairāk sevi jāciena un vairāk jāievēro šīs intereses. Jo, es vēlreiz uzsveru, vienīgā atšķirība starp pilsoni un nepilsoni ir balsošanas tiesības. Šis nepilsonis, kļūstot par pilsoni, pat ja viņš ir ar naidīgiem nolūkiem, var lemt ar savu balsojumu par latviešu tautas likteni un par latviešu nācijas problēmām, kuras nav vēlamas.

Tā ka aicinu noraidīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Es kādu laiku domāju, vai teikt man kaut ko vai neteikt. *(Dep. A. Kaimiņš: "Neteikt!")* Es tomēr pateikšu.

Atšķirībā no daudziem jums es biju šajā namā gan janvāra barikāžu laikā, gan arī augusta puča laikā. Un es neatceros... ne janvāra barikāžu laikā, ne puča laikā... ka kāds būtu kaut kādā veidā izvēlējies tos cilvēkus, kas sargāja šo namu un sargāja arī tā laika deputātus. Bet viena lieta, ko es atceros, ir tas, ka šajā namā bija cilvēki, kuri to briesmu laikā - gan barikāžu laikā, gan puča laikā - bija gatavi paņemt savas ģimenes un bēgt projām uz ārzemēm.

Un mēs tagad runājam par bērniem, kuri ir dzimuši pēc 1991. gada. Mēs pat nerunājam par tiem cilvēkiem, kas šeit sargāja šo namu. Es noteikti atbalstīšu šo priekšlikumu.

Tad es pretī noliku tā, ka es uzskatu... bet es, protams, nevirzīšu šādu priekšlikumu... ka šajā namā ir sēdējuši tādi cilvēki, kuri nebūtu pelnījuši, ka viņiem šobrīd ir Latvijas pilsonība. *(Dep. S. Riekstiņš: "Viens no viņiem nāk uz tribīni!")*

Paldies par uzmanību. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi. *(Starpsauciens.)*

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Mūrnieces kundze, es aicinātu jūs Saeimas deputātu ētikas kodeksu pavicināt arī tad, kad jūsu partijas biedri nerunā par faktiem. *(Aplausi.)* Un tas arī ir ētikas pārkāpums tad, kad jūs uz saviem partijas biedriem pieverat acis.

Sēdes vadītāja. Gobzema kungs, man jums būs jāizslēdz mikrofons, jo piezīmes par sēdes vadīšanu Saeimas sēdes laikā nav pieļaujamas. Nav pieļaujamas! To paredz arī Saeimas kārtības rullis. *(Starpsauciens: "Viņš nezināja!")*

Par priekšlikumu, lūdzu, runājiet!

A. Gobzems. Kiršteina kungs! Jūs tā arī neatbildējāt uz jautājumu par to, kāda saistība ir iespējamam VDK aģentam Sļivkinam... ar segvārdu "Sļivkins"... *(Starpsauciens: "Vai...")* Kaut kā jūs šim jautājumam pagājāt garām.

Bet, ja runājam... pabeidzot... par šo priekšlikumu, - tā problēma jau arī slēpjas tajā, ka visa tā politika ir balstīta... tā jūsu politika balstīta... iedvešot naidu un iedvešot bailes...

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu, lūdzu!

A. Gobzems. Tas arī ir par priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu!

A. Gobzems. Šī priekšlikuma būtība ir, kā saka, tieši pretēja, iedvešot drosmi nebaidīties. Nebaidīties no cilvēkiem, kas šeit dzīvo, ir dzimuši vai piedzims. Tie, kas baidās, nekad nevarēs savu valsti aizstāvēt.

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu precīzi, lūdzu, runājiet! *(Dep. I. Zariņš: "Kāpēc citi var runāt, citi nevar runāt?!")*

A. Gobzems. Tā iemesla dēļ šodienas jautājums ir tikai un vienīgi par bailēm vai par drosmi. Es aicinu pieslēgties tai pusei - tiem, kas ir drosmīgi izaudzināt Latvijas Republikas teritorijā Latvijai lojālus cilvēkus -, nevis baidīties un uzturēt šīs bailes vēl nākamos 29 gadus.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas viedoklis vēl paužams?

A. Kaimiņš. Komisija neatbalstīja šo priekšlikumu. Lūdzu, balsosim!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - deputāta Gobzema iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 24, pret - 52, atturas - 6. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Kaimiņš. 7. priekšlikums ir frakcijas "Attīstībai/Par!" priekšlikums. Gluži tāpat kā iepriekšējais priekšlikums, tas nav atbalstīts, jo šis priekšlikums būtiski paplašina sākotnējo likumprojekta 1. pantā ietverto mērķi. Tātad priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Marijai Golubevai.

M. Golubeva (AP!).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! Mēs aicinām atzīt par Latvijas pilsoņiem nepilsoņu bērnus un jauniešus vecumā līdz 15 gadiem, tātad tos, kas vēl nevar paši pieteikties kļūt par Latvijas pilsoņiem. Šādu bērnu un jauniešu ir mazāk nekā trīs tūkstoši Latvijā pašlaik, un viņi pēc būtības atrodas līdzīgā situācijā kā tie bērni, kas piedzims nepilsoņu ģimenēs pirms 2020. gada 1. janvāra, tikai viņi ir dzimuši nedaudz agrāk. Ir dzirdēti iebildumi: ņemot vērā, ka šo bērnu vecāki nevēlas viņus piereģistrēt kā Latvijas pilsoņus, vai tad mēs varam uzspiest viņiem Latvijas pilsonību? Šeit ir jāatgādina, ka ANO norāda, ka gadījumos, kad vecāki nespēj vai nevēlas patstāvīgi aizsargāt savu bērnu tiesības, valstij ir jārīkojas un jānodrošina bērna tiesības uz pilsonību. Un šis ir tieši tas gadījums. Mēs uzskatām, ka Latvijas sabiedrības saliedētība tikai iegūtu, ja mēs spertu šo pavisam nelielo soli pretim tiem bērniem un jauniešiem, kas aug Latvijā, ir dzimuši Latvijā un kas pēc visām pazīmēm pieder pie Latvijas tautas. Pēc būtības viņi ir mūsējie. Turklāt, kā mēs zinām, pilsonības piešķiršanu nepilsoņu bērniem atbalsta lielākā daļa Latvijas sabiedrības.

Aicinu atbalstīt mūsu priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Dacei Rukšānei-Ščipčinskai.

D. Rukšāne-Ščipčinska (AP!).

Saeimas pavasara sēdē, kurā debatējām par likumprojekta nodošanu komisijai, daudzi oponenti pauda viedokli, ka 13. Saeimas deputātiem jāņem vērā iepriekšējo sasaukumu deputātu darbs. Nevaru tam pilnībā piekrist, jo tieši mēs 13. Saeimā... tieši tādēļ 13. Saeimā ir daudz jaunpienācēju - tādu kā es, piemēram -, lai meklētu labākus risinājumus dažādiem izaicinājumiem un problēmām. Un frakcijas "Attīstībai/Par!" priekšlikums par pilsonības automātisku piešķiršanu visiem nepilsoņu bērniem un jauniešiem vecumā līdz 15 gadiem - tas ir šāds risinājums, kas paredz piederības sajūtu šiem bērniem, kuru ir aptuveni tikai 2930, un tie ir cilvēki, kuriem Latvija ir vienīgās mājas.

Mēs neizgudrojam kaut ko jaunu, drīzāk pielāgojam likumdošanu, lai risinātu esošās problēmas un nepilnības. Kāds var pateikt, ka 3000 bērnu nav daudz un vispār nav problēmu, bet man gribētos, ka mēs kā valsts tomēr rūpētos par katru mūsu bērnu.

Jā, šo bērnu vecāki nav izdarījuši neko, lai nodrošinātu saviem bērniem pilsonību, taču iemeslu - vieglāk ceļot uz Krieviju - norāda tikai 12 procenti nepilsoņu, kad tiem vaicā par šķēršļiem naturalizēties.

Citi iemesli ir visdažādākie. Bieži iemesli ir laika un informācijas trūkums, nespēja orientēties valsts pārvaldes noteikumos un kārtībā.

Es nesodītu bērnus par viņu vecāku izvēli un ļautu viņiem automātiski saņemt mūsu valsts pilsonību, tādējādi vairojot viņu piederības sajūtu.

Aicinu deputātus atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Kolēģi! Ka ir iesniegti priekšlikumi par pilsoņu loka paplašināšanu no Gobzema puses, kuru atbalstīja Šlesers priekšvēlēšanu periodā un ko aktīvi atbalsta frakcija SASKAŅA, - tas ir pietiekami loģiski.

Bet man tiešām šķiet dīvaini redzēt, ka visi frakcijas "Attīstībai/Par!" deputāti arī ir gatavi atbalstīt šo priekšlikumu, kas faktiski nāk par labu SASKAŅAI, nāk par labu tādām organizācijām kā Latvijas Krievu savienība.

Nevajag lolot ilūziju, ka tās ģimenes, kuras nav vēlējušās, lai viņu bērni kļūtu par Latvijas pilsoņiem, tagad pēkšņi kļūs lojālas pret Latvijas valsti un potenciāli ies un atbalstīs kādu no liberālajām partijām. Tā ir ilūzija.

Tā ir ilūzija, kuru es aicinu noraidīt - tāpat kā visu likumprojektu kopumā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Dacei Bluķei.

D. Bluķe (AP!).

Labdien, godātie kolēģi! Tātad par priekšlikumu, kas paredz, ka bērni, kas ir Latvijas nepilsoņi un dzimuši līdz 2020. gada 1. janvārim, atzīstami par Latvijas pilsoņiem līdz 15 gadu vecumam, ja viņi nav citas valsts pilsoņi.

Es gribu atgādināt trīs lietas.

Pirmkārt. Priekšlikums attiecas tikai uz tiem cilvēkiem, kas jau ir piederīgi Latvijai. Šie bērni dzīvo Latvijā lielākoties jau trešajā paaudzē. Viņi ir dzimuši neatkarīgajā Latvijā, un Latvija ir viņu vienīgās mājas. Viņiem nav citas zemes, ko saukt par savām mājām, viņiem nav citas zemes, kur aizbraukt dzīvot, kā jūs aicinājāt.

Priekšlikums attiecas uz tiem Latvijas bērniem, kuriem pases izsniedz mūsu valsts, un tās diemžēl ir nepilsoņu pases. Katram bērnam ir tiesības uz pilsonību. Bērniem, kas piedzimst Latvijā, vecākiem, kas ir nepilsoņi, jākļūst par Latvijas pilsoņiem.

Otrkārt. Visus neatkarības gadus ar nepilsoņa statusa uzturēšanu un piešķiršanu jaundzimušajiem mēs uzliekam uz bērniem atbildību par vecāku rīcību vai bezdarbību.

Vecāki ne vienmēr pieņem lēmumus bērna interesēs. Nez kāpēc mēs to labi saprotam, ja vecāki nerūpējas vai pamet savus bērnus. Tad valsts iejaucas un tai ir mehānismi, kā rīkoties. Ja vecāki rūpējas par saviem bērniem, bet nespēj pietiekoši nopelnīt un ģimene ir trūcīga, arī tad valsts un pašvaldības iejaucas un sniedz sociālo atbalstu. Arī tad, ja vecāki nevēlas vai nespēj aizsargāt savu bērnu tiesības uz pilsonību, valstij ir jāiejaucas un jārīkojas bērna interesēs.

Treškārt. Gribu atgādināt, ka nepilsoņa statuss tika ieviests kā pagaidu risinājums... un nekas laikam nav ilgstošāks par pagaidu risinājumu. Mērķis nepilsoņa statusa ieviešanai nekad nav bijis to turpināt piešķirt neatkarīgajā Latvijā dzimušajiem bērniem bezgalīgā periodā.

Ir pienācis laiks spert soļus uz nepilsoņa statusa izbeigšanu. Šie priekšlikumi to paredz.

Aicinu atbalstīt automātisku piešķiršanu... pilsonības piešķiršanu visiem nepilsoņu bērniem un jauniešiem vecumā līdz 15 gadiem. Tie ir bērni, kuriem Latvija ir vienīgās mājas un kuri jau ir piederīgi Latvijai.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Didzim Šmitam.

D. Šmits (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Es atbalstīšu šo frakcijas "Attīstībai/Par!" priekšlikumu.

Patiesībā lielākā daļa argumentu ir jau pateikti, es tiem varu tikai pievienoties. Man ir tikai viena tāda piebilde. Un atkal kaut kā sanāk man Kiršteina kungam tā kā citātu lietot... Kiršteina kungs, jūs pieminējāt Šveici, ja? Šis ir ļoti labs piemērs, tikai es to nedaudz citā griezumā paņemšu.

Es aicinu visus padomāt pēc būtības... padomāt un gūt... es nedošu, neteikšu priekšā atbildes, bet katram ir svarīgi to izdomāt pašam - kāpēc.

Ir diezgan neiespējami iedomāties situāciju, ka kāds, teiksim tā, bijušais... PSRS pilsoņa pēcnācējs vai viņa pēcnācēja vecāks Šveicē negribētu saviem bērniem Šveices pilsonību. Vai tikpat labi - Norvēģijas, Somijas... Un drīz jau - Igaunijas arī... Kāpēc pie mums tas tā ir? Pēc būtības. Un, kad jūs gūsiet atbildi uz šo jautājumu, dzīve kļūs daudz vienkāršāka. Arī šajā balsojumā... *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Starp citu, izņirgt un kādu apsaukāt vai ielikt trakomājā - tā ir tāda klasiska čekistu pazīme, ja? Čekas laikā tā tas tika darīts. Un, es domāju, aģents Sļivkins to zina labāk par mani. *(Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Es arī atbalstīšu - es arī atbalstīšu! - frakcijas "Attīstībai/Par!" priekšlikumu. Tas ir mīkstāks, maigāks priekšlikums nekā manis iesniegtais priekšlikums.

Un šeit es gribu noraidīt atkal Nacionālās apvienības... šīs bailes, kas tiek sētas no tribīnes, un atgādināt Latvijas sabiedrībai to, kas notika pagājušajā nedēļā. Pagājušajā nedēļā Nacionālā apvienība draudzīgi kopā ar SASKAŅU balsoja par atkritumu biznesu... tāpat kā Rīgas domē daži Nacionālās apvienības deputāti, draudzīgi apkampušies ar attiecīgajiem... nu jau arī tajā skaitā - mēriem...

Kāds ir rezultāts? Tad, kad ir jārunā par to, ka kaut kas tiek apdraudēts, lai gan patiesībā nav apdraudēts, Nacionālā apvienība kāpj tribīnē un rāda to savu... it kā seju, bet tad, kad biznesa lietas jākārto, tad roku rokā kopā to var darīt. Tā ir divkosība, tā ir dubultmorāle!

Varbūt tajos balsojumos, kas nav par biznesu, jums vajadzētu rīkoties tieši tāpat, kā jūs biznesa jautājumos roku rokā strādājat ar tiem, kurus vainojat par nacionālo naidu vai nodevību pret valsti un tamlīdzīgi...

Un bērnus tajā visā iesaistīt... Absolūti nevainīgs priekšlikums par 2993 cilvēkiem... Ko 2993 nepilngadīgi cilvēki var bīstamu izdarīt Latvijas Republikai?

Un šajā ziņā priekšlikums ir atbalstāms.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Butānam.

J. Butāns (JK).

Cienījamie kolēģi! Vēlos vērst jūsu uzmanību uz to, ka pilsonība - tā ir vērtība. Un nevajag šo vērtību nonivelēt. *(No frakcijas SASKAŅA: "Bērni nav vērtība?")*

Pašreiz jebkuram bērnam ir iespēja saņemt pilsonību, ja par to ir iesniegumu iesnieguši vecāki... līdz 15 gadu vecumam. Pēc 15 gadu vecuma bērniem pašiem ir iespēja iegūt pilsonību, balstoties uz iesniegumu. Lai saņemtu pilsonību, tiek arī ņemtas vērā šo bērnu sekmes skolā. Ja sekmes ir bijušas pietiekami labas, šiem bērniem nav jākārto atbilstošs valodas prasmes eksāmens.

Šajā gadījumā vērtīgāk būtu padomāt par to, lai saņemtu šo pilsonību... automātiski... kādām sekmēm un priekšmetiem... būtu jānokārto skolā *(Dep. V. Dombrovskis: "Kādas sekmes?!")*... Tieši uz to arī aicinu... ka nevis vienkārši dāļāt bez maksas, nepiešķirot vērtību pilsonībai... tā vietā jūs nodarbojaties ar populismu un degradējat pilsonības statusu. *(Starpsaucieni.)*

Paldies.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Par procedūru. Pirms turpinām debates. Deputāti Strīķe, Dzintars, Adamovičs, Latkovskis un Pavļuts lūdz turpināt Saeimas sēdi bez pārtraukuma - līdz likumprojekta "Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem" izskatīšanai. Vai deputātiem ir iebildumi? *(Dep. J. Urbanovičs: "Ir iebildumi!")* Kuram ir iebildumi? *(Dep. A. Kaimiņš: "Jānis grib mājās!")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai turpinātu Saeimas sēdi bez pārtraukuma - līdz likumprojekta "Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem" izskatīšanai! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 58, pret - 21, atturas - nav. Tātad turpinām Saeimas sēdi līdz likumprojekta izskatīšanai.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam otro reizi.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Butāna kungs un citi deputāti! Es gribētu atgādināt, ka Latvijas Republikā ir spēkā arī Bērnu tiesību aizsardzības likums. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6. panta pirmajā un otrajā daļā melns uz balta ir rakstīts: "Tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras. Visām darbībām attiecībā uz bērnu neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas vai citas fiziskās un juridiskās personas, kā arī tiesas un citas tiesībaizsardzības iestādes, prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses."

Tā ir imperatīva likuma norma. Vecāku tiesības izvēlēties nevar būt augstākas par bērna tiesībām uz pilsonību. Tas ir valsts pienākums - tiem bērniņiem, kas piedzimst Latvijā, automātiski piešķirt pilsonību, jo cilvēktiesības paredz *(Dep. J. Butāns: "Par priekšlikumu! Paskaties, kas ir priekšlikumā rakstīts! Tur ir par bērnu līdz 15 gadu vecumam! Apskaties priekšlikumu!")*, ka katram cilvēkam ir tiesības uz pilsonību un pirmām kārtām tās ir bērniem.

Es jau kuro reizi aicinu beigt baidīties no nepilngadīgiem cilvēkiem. Viņi neapdraud Latvijas valsti!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Borisam Cilevičam.

B. Cilevičs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Ir tāds ANO dokuments - Bērnu tiesību konvencija. Tas ir vispopulārākais, to ratificē visvairāk valstu no visām... cilvēktiesību konvencija. Šajā konvencijā ļoti skaidri ir teikts, ka katram bērnam kopš dzimšanas ir tiesības uz pilsonību.

Tā ka, Butāna kungs, vērtība ir, ziniet, tāds... palasiet, lūdzu, šo dokumentu, tas jums kā Saeimas deputātam bija jāizdara jau sen. *(Dep. J. Butāns: "Kurā vietā es teicu, ka nav tiesību?")*

Visas starptautiskās institūcijas vairākkārt ir norādījušas uz to, ka pieļaut iespēju, ka bērns paliek bez pilsonības uzreiz pēc dzimšanas, - tas ir klajš bērnu tiesību pārkāpums. *(Dep. J. Butāns: "Priekšlikumu izlasi!")* Palasiet, lūdzu, ANO Bērnu tiesību komitejas atzinumu par Latviju!

Tātad tā nav nekāda dāvana.

Jūs esat tādā pozīcijā: nu tagad es izlemšu, kādam bērnam dot pilsonību, kādam - ne. Viņam jānopelna... Piedodiet! Bērnam ir tiesības, kas... es neatkārtošu to, kas jau bija teikts... un, atbalstot šo priekšlikumu, mēs vienkārši labosim to rupjo cilvēktiesību pārkāpumu, ko esam pieļāvuši vairākus gadus. *(Dep. A. Muižnieces starpsauciens.)*

Attiecībā uz vecāku tiesībām. Jā, protams, vecākiem ir tiesības lemt par bērnu, kamēr bērns pats vēl nav pieaudzis, bet valstij jāierobežo šo tiesību ļaunprātīga izmantošana. Minēšu vienu piemēru. Es zinu vecākus, kas uzskata, ka tabakas dūmi ir ļoti labi bērnu veselībai, un smēķē bērnu klātbūtnē. Bet mēs, Saeima, pieņemam lēmumu, ka šāda uzvedība ir sodāma, un aizliedzam to ar likumu.

Palikt bez pilsonības - bērnam tas ir vēl kaitīgāk nekā smēķēšana viņa klātbūtnē.

Aicinu atbalstīt!

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas viedokli, lūdzu.

A. Kaimiņš. Komisijas vārdā aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - frakcijas "Attīstībai/Par!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 41, atturas - 6. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Kaimiņš. 8. - iekšlietu ministra Sanda Ģirģena priekšlikums. Ir atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Kaimiņš. 9. - deputāta Gobzema priekšlikums. Nav atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Šī priekšlikuma būtība ir ļoti vienkārša. Ir prezumējams, ka cilvēki, kas ir pabeiguši mācību iestādes neatkarīgajā Latvijā un ieguvuši izglītību neatkarīgās Latvijas izglītības iestādēs, māk gan latviešu valodu, gan vēsturi, jo citādāk tas nebūtu vienkārši iespējams. Būtu diezgan loģiski, ja šie cilvēki saņemtu pilsonību. *(Dep. A. Muižniece: "Nav gan loģiski!")*

Kā iepriekš norādīts, kopējais - vispār attiecībā uz visiem priekšlikumiem kopējais - cilvēku skaits, ieskaitot bērnus un zīdaiņus, ir 10 028 cilvēki. Attiecībā uz šo priekšlikumu skaits ir ievērojami - ievērojami! - mazāks, ņemot vērā, ka bērni, zīdaiņi, ir aptuveni trīs tūkstoši cilvēku. Un tādi, kas nav beiguši izglītības iestādes, arī ir - viena daļa.

Līdz ar to es aicinu atbalstīt mūsu izglītības sistēmu *(Starpsauciens.)* un balsot "par" to, ka mūsu izglītības sistēma ir spējusi iedot izglītību, kas ir... cilvēkiem, kas ir lojāli Latvijai. Tie, kas balsos "pret"... patiesībā tie, kas balsos "pret", manuprāt, skaidri un gaiši parādīs, ka viņi netic esošajai izglītības sistēmai, netic tam, ko izglītības sistēma pēdējos 29 gadus ir darījusi, un uzskata, ka mūsu izglītības sistēma joprojām izglītības dokumentus dod Latvijai nelojāliem cilvēkiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

A. Kaimiņš. Jā. Komisijas vārdā es gribu vēlreiz atkārtot to, ka 9. priekšlikums netika atbalstīts tāpēc, ka tas ievieš jaunu pilsonības iegūšanas kritēriju, kas nav šī likumprojekta mērķis.

Līdz ar to komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Balsosim!

Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - deputāta Gobzema iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 25, pret - 52, atturas - 6. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Kaimiņš. 10. - frakcijas "Attīstībai/Par!" priekšlikums. Nav atbalstīts, jo arī iepriekšējie abi divi frakcijas "Attīstībai/Par!" priekšlikumi nav atbalstīti.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

A. Kaimiņš. 11. - iekšlietu ministra Sanda Ģirģena priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

A. Kaimiņš. 12. - deputāta Jāņa Dombravas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas debatēt.

Vārds deputātei Lindai Ozolai.

L. Ozola (JK).

Labdien, kolēģi! Šī ir pēdējā iespēja izteikties par šo likumprojektu. *(Zālē troksnis. Starpsauciens: "Par priekšlikumu!")*

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumu gan...

L. Ozola. Jāatzīst, ka šīs zāles abās pusēs šodien izskanēja ļoti uzkurinoši izteikumi un personīgi aizskārumi. *(Starpsauciens: "Drīkst tikai par priekšlikumu!")* Es tiešām nedomāju *(Starpsauciens: "Mūrnieces kundze!")*, ka tas kaut kādā veidā palīdz mūsu sabiedrībai kļūt konsolidētai. *(Dep. J. Strīķe: "Visi runāja par visu!"; dep. M. Golubeva: "Ne visi!")*

Lai būtu skaidrs *(Dep. S. Riekstiņš: "Iepriekšējais ko vāvuļoja?")* - arī es neatbalstīšu šo likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Ozolas kundze, man tiešām jālūdz runāt par priekšlikumu. Priekšlikums paredz likuma spēkā stāšanās laiku. *(Zālē troksnis. Starpsaucieni.)* Šis ir ļoti tehnisks priekšlikums - ir runa par likuma spēkā stāšanās laiku. *(Starpsaucieni.)*

Ja jūs varētu runāt par priekšlikumu, es būtu ļoti pateicīga. *(Starpsaucieni.)*

L. Ozola. Es domāju, ka šobrīd mūsu sabiedrība lēnām, bet ļoti mērķtiecīgi un droši virzās uz konsolidētas sabiedrības veidolu.

Man tiešām pazemīgs aicinājums - mūsu sabiedrības dēļ ar lielāku izpratni diskutēt par šo jautājumu, kas skar pilsonību Latvijā.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Dombravam. *(Starpsauciens.)*

J. Dombrava (NA).

Ar šo priekšlikumu mums izdosies pavirzīt Vējoņa virzīto likumprojektu par vienu gadu uz priekšu, kura laikā mums būs iespēja to pārstrādāt, pat ja kaut kāda dīvaina... dīvainas rīcības rezultātā Saeima visos lasījumos pieņems šo likumprojektu.

Bet kopumā es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, bet balsot "pret" likumprojektu kopumā.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams?

A. Kaimiņš. Jā, komisijas vārdā. Šis priekšlikums netika atbalstīts, jo Jānis Dombrava gribēja šo... šo likumprojektu nu... *(No frakcijas SASKAŅA: "Norakt!" Smiekli.)*... vispār tā kā... nu, lai tā vispār nebūtu. Es pat, ja godīgi, mazliet brīnos - kāpēc tikai 2021. gads? Varēja 2029. gadu, pieņemsim, ierakstīt. Bet šajā gadījumā doma ir par to, ka likums stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī. Līdz ar to šis, pēdējais, priekšlikums - 12. - komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 12. - deputāta Dombravas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 26, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Kaimiņš. Komisijas vārdā es lūdzu atbalstīt šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 58 *(Aplausi.)*, pret - 27, atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu.

A. Kaimiņš. Termiņš ir viena nedēļa - šī gada 3. oktobris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

A. Kaimiņš. Paldies.

Sēdes vadītāja. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 3. oktobris.

Kolēģi, laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes režīmu!

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Sergejs Dolgopolovs, Inga Goldberga, Kaspars Ģirģens, Inese Ikstena, Ilze Indriksone, Armands Krauze, Māris Kučinskis, Janīna Kursīte, Atis Lejiņš, Artūrs Toms Plešs, Mārtiņš Staķis, Jānis Vucāns un Reinis Znotiņš.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 15.40.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā esam izskatījuši Ministru kabineta atbalstīto likumprojektu "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"", kurš nosaka detalizētu kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests kopā ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentām iestādēm risinās strīdus par Arbitrāžas konvencijas un nodokļu konvenciju interpretāciju un piemērošanu. Tādējādi nodokļu maksātājiem būs pieejams efektīvāks regulējums nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanai.

Tāpat likumprojekta mērķis ir, lai uzņēmumiem samazinātos izdevumi, kad nodoklis par vienu un to pašu ienākumu tiek samaksāts divreiz vai divās valstīs. Tāpat arī, lai veicinātu ārējās tiešās investīcijas, uzlabojot konkurētspēju.

Likumprojekta struktūras galvenie elementi ir termina "nodokļu dubultā uzlikšana" definīcija, iesniegumu par savstarpējās saskaņošanas procedūras uzsākšanu izskatīšana, savstarpējās saskaņošanas procedūra, padomdevēju komisijas izveidošana un strīdus jautājumu izskatīšana padomdevēju komisijā, kā arī galīgais lēmums par strīdus jautājuma izskatīšanu un citi jautājumi.

Likumprojektā liels apjoms ir tehniski grozījumi.

Komisijā likumprojekts pirmajam lasījumam ir atbalstīts un atbalstīta arī steidzamība, par ko lūdzu balsot.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" atzīšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret un atturas - nav. Likumprojekts par steidzamu ir atzīts.

M. Šteins. Aicinu balsot par likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 68, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu un laiku izskatīšanai Saeimas sēdē.

M. Šteins. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir šā gada 11. oktobris.

Sēdes vadītāja. Un izskatīšana Saeimas sēdē?

M. Šteins. Tuvākajā Saeimas sēdē.

Sēdes vadītāja. Nu, tuvākajā nesanāk. *(Smiekli.)* Varētu 17. oktobrī - pēc priekšlikumu iesniegšanas termiņa. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš tiešām ir 11. oktobris?

M. Šteins. Jā.

Sēdes vadītāja. Un izskatīšana Saeimas sēdē? *(Starpsaucieni.)*

M. Šteins. 12. oktobrī. *(Starpsaucieni.)* Nē... 17. ...

Sēdes vadītāja. 17. oktobrī... Lūk, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs saka - 17. oktobrī. Klausīsim viņu!

M. Šteins. 17. oktobrī.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 11. oktobris...

M. Šteins. Es atvainojos! 17. oktobrī.

Sēdes vadītāja. Izskatīšana Saeimas sēdē - šā gada 17. oktobrī. *(Starpsaucieni.)*

Paldies.

Likumprojekts **"Grozījumi Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā"**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Ļubova Švecova.

Ļ. Švecova (SASKAŅA).

Darba kārtībā ir likumprojekts "Grozījumi Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā" (Nr. 370/Lp13), pirmais lasījums. *(Noklepojas.)* Atvainojos!

Likumprojekts "Grozījumi Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā" ir saistīts ar to, ka, ievērojot administratīvo sodu sistēmas attīstības koncepciju, tika pieņemts lēmums pārnest no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa, dekodificējot to, atbildību uz speciālajiem 130 likumiem, tajā skaitā arī uz šo likumu.

Tādējādi nozares speciālajā likumā - Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā - tiek ietverta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 165.^{9} pantā paredzētā administratīvā atbildība par mantiskā stāvokļa deklarēšanas noteikumu neievērošanu.

Grozījumi stāsies spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu, kad spēku zaudēs Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

Komisija šos likuma grozījumus atbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 71, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

Ļ. Švecova. Komisija noteica šī gada 1. oktobri.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 1. oktobris.

Likumprojekts **"Grozījumi Kredītiestāžu likumā"**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Rihards Kozlovskis.

R. Kozlovskis (JV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija šā gada 18. septembrī izskatīja Ministru kabineta sagatavoto likumprojektu "Grozījumi Kredītiestāžu likumā" un atbalstīja pirmajam lasījumam.

Šī likumprojekta mērķis ir padarīt efektīvāku un... veidot kārtību, kādā operatīvās darbības subjekti un procesa virzītāji iegūst no kredītiestādēm un finanšu iestādēm neizpaužamo informāciju, kas viņiem ir jāsniedz saistībā ar veiktajām... likumā... darbībām.

Faktiski šo likumprojektu ir izstrādājuši eksperti kopā... sadarbībā ar Latvijas Finanšu nozares asociāciju... un būtībā tā vienveido kārtību ar šo likumu. Ministru kabinetam tiek deleģēts izstrādāt Ministru kabineta noteikumus, kas arī noteiks šo vienoto kārtību.

Līdz ar to kopumā lūdzu atbalstīt minēto likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Kredītiestāžu likumā" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 79, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

R. Kozlovskis. Šā gada 18. oktobris.

Sēdes vadītāja. Šā gada...?

R. Kozlovskis. 18. oktobris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 18. oktobris.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli""**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Vjačeslavs Dombrovskis.

V. Dombrovskis (SASKAŅA).

Augsti godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"".

Runa ir par kārtējo Latvijas, tā teikt, tautsaimniecības attīstības epizodi: gadi tika iztērēti uz to, lai radītu biodegvielas ražošanas nozari, bet pēc tam pārdomāja un šo nozari vairs... tā tika likvidēta. Tāpēc daļa no šīs ražošanas... bija atlaides akcīzes nodoklim, kas bija paredzētas biodegvielas ražotājiem. Tagad pēc Eiropas Komisijas norādījumiem tās atlaides ir jāatceļ. Veidojas precīzi šāda situācija: no vienas puses, nenoņemot, neatceļot tās atlaides, varētu tikt ierosināta pārkāpuma procedūra no Eiropas Komisijas puses, bet, no otras puses, šādi atceļot tās atlaides, tas varētu radīt nopietnus draudus vairākiem simtiem mazo lauksaimnieku.

Komisijas sēdē mēs uzzinājām, ka Zemkopības ministrija iestājas pret šo likumprojektu, lai gan, kā valdības sēdē es sapratu, zemkopības ministrs šo likumprojektu atbalstīja. Bet tas... publiski gadās...

Komisijas sēdēs, kā zināms, deputāti mēdz balsot pēc sirdsapziņas, Saeimas sēdēs - pēc koalīcijas padomes vērtējumiem, pēc...

Komisijas vairākums šo likumprojektu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Mārtiņam Bondaram. *(Starpsauciens: "Nelaid viņu, nelaid!" Smiekli.)*

M. Bondars (AP!).

Kolēģi! Ne velti tā akcīze tiek palielināta, jo tā ekoloģiskā pēda ir pietiekami nozīmīga šai biodegvielai... nu, teiksim tā... lai to saražotu un lietotu... nekā ieguvums dabai kopumā...

Tāpēc, kolēģi, aicinu atbalstīt valdību, kura ir atsūtījusi šo likumprojektu, un atbalstīt mūsu dabu, jo pretējā gadījumā... Pretējā gadījumā nekas jau labs nebūs. Tāpēc balsosim "par"!

Paldies. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Debates jau slēgtas.

Vai komisijas vārdā vēl kas piebilstams?

V. Dombrovskis. Jā. Komisijas sēdē pēc komisijas priekšsēdētāja ierosinājuma bija pat divi balsojumi. Pirmais balsojums bija negatīvs, otrajā balsojumā "pret" vai "atturas" nobalsoja pat vairāk deputātu nekā pirmajā balsojumā.

Nu, bet pēc tam... Kā mēs zinām, pirmdien notika koalīcijas padomes sēde *(Starpsauciens.)*... Jums visiem tagad parādīs kartītes, kā jums jābalso.

Sēdes vadītāja. Jūs šobrīd komisijas vārdā ziņojat, ja. Lūdzu, komisijas vārdā ziņojiet.

V. Dombrovskis. Komisija likumprojektu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 7, atturas - 19. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu. *(Starpsauciens: "18. oktobris!")*

Termiņu priekšlikumu iesniegšanai, Dombrovska kungs! *(Dep. V. Dombrovskis: "Astoņpadsmitais!")*

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 18. oktobris.

Likumprojekts **"Grozījumi Kredītu reģistra likumā"**, pirmais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Godātie kolēģi! 18. septembrī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja likumprojektu "Grozījumi Kredītu reģistra likumā", kas ir sagatavots Finanšu ministrijā un atbalstīts Ministru kabinetā.

Likumprojekts paredz saskaņā ar normatīvajiem aktiem par personu neklātienes identifikāciju izmantot tehnoloģiskus risinājumus, kas nodrošina vienkāršāku attālināto identificēšanos, kas varētu būt ļoti svarīgi arī *FinTech* uzņēmumu attīstībai Latvijā.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija atbalstīja šo likumprojektu, un komisijas vārdā aicinu atbalstīt pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Kredītu reģistra likumā" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 78, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

G. Eglītis. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 11. oktobris.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 11. oktobris.

Likumprojekts **"Par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām - valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai"**, pirmais lasījums.

Juridiskās komisijas vārdā - deputāts Jānis Butāns.

J. Butāns (JK).

Juridiskās komisijas šā gada 24. septembra sēdē tika izskatīts likumprojekts "Par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām - valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai".

Valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai no nekustamā īpašuma kopīpašniekiem nepieciešams atsavināt nekustamā īpašuma "Ozolsalas" zemes gabala daļu 0,8398 hektāru platībā Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā. Minētā nekustamā īpašuma daļa tiek atsavināta transporta infrastruktūras attīstībai, un atsavināšana ir vienīgais veids šī mērķa sasniegšanai.

Satiksmes ministrija ar 2017. gada 1. decembra lēmumu apstiprināja taisnīgas atlīdzības apmēru par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" sastāvā esošās zemes vienības daļu 0,84 hektāru platībā. Nekustamā īpašuma kopīpašnieki E. Petrova un M. Ernstsons nav piekrituši nekustamā īpašuma "Ozolsalas" daļas atsavināšanai atbilstoši aprēķinātajam atlīdzības apmēram. *(Starpsauciens: "Kas bija otrais?")* Ernstsons. Savukārt kopīpašnieki G. Jēkabsons un M. Čerpinskis nav snieguši atbildi. "Latvijas Valsts ceļi" vairākkārt ir vērsušies pie nekustamā īpašuma kopīpašniekiem gan klātienē, gan telefoniski, skaidrojot atsavināšanas procesu, lai noslēgtu līgumu par nekustamā īpašuma labprātīgu atsavināšanu. Nekustamā īpašuma kopīpašnieka pārstāvis telefoniski ir norādījis, ka noslēgt pirkuma līgumu ar visiem kopīpašniekiem nebūs iespējams. "Latvijas Valsts ceļi" 2018. gada 17. jūlijā nekustamā īpašuma kopīpašniekiem nosūtīja atkārtotu paziņojumu ar uzaicinājumu paziņot par iespēju noslēgt līgumu par nekustamā īpašuma labprātīgu atsavināšanu, nosakot termiņu - 2018. gada 31. augusts. Pēc paziņojuma saņemšanas noteiktajā termiņā "Latvijas Valsts ceļi" nav saņēmuši visu kopīpašnieku piekrišanu noslēgt pirkuma līgumu.

Ņemot vērā, ka Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā līgums par nekustamā īpašuma labprātīgu atsavināšanu netika noslēgts, ir izpildīti minētā likuma 13. pantā noteiktie priekšnoteikumi par likumprojekta par nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšanu sabiedrības vajadzībām virzīšanu izskatīšanai Saeimā.

Juridiskā komisija likumprojektu pirmajam lasījumam ir atbalstījusi. Aicinu arī kolēģus to atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām - valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai" pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 80, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt termiņu priekšlikumu iesniegšanai.

J. Butāns. Likumprojekta priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir 1. oktobris.

Sēdes vadītāja. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šā gada 1. oktobris.

Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana.

Lēmuma projekts **"Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību"**.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - deputāts Andris Skride.

A. Skride (AP!).

2019. gada 10. septembrī Saeima saņēma 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu ar nosaukumu "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā", un šā gada 24. septembrī, vakardien... aizvakardien, iesniegumu saņēma Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija, un komisija šā gada 25. septembra sēdē to izskatīja.

Komisija uzklausīja iniciatīvas iesniedzēju pārstāvi, kas norādīja uz esošo melanomas pacientu diskriminējošo regulējumu, kā arī iespējamiem risinājumiem, piemēram, izslēdzot valsts kompensējamo medikamentu izrakstīšanas nosacījumos vārdus "iepriekš neārstētiem pacientiem", tādējādi nodrošinot melanomas sākotnējo terapiju ne sliktākā līmenī kā pārējās Eiropas valstīs, tajā skaitā Lietuvā un Igaunijā.

Komisija vienbalsīgi nolēma nodot šo Latvijas pilsoņu iniciatīvu Sociālo un darba lietu komisijai tālākai izvērtēšanai, un komisija lūdz atbalstīt sagatavoto Saeimas lēmuma projektu "Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību".

Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 81, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Kolēģi! Sēdes darba kārtība ir izskatīta.

Man jūs jāinformē par šodien paredzēto atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem.

Par deputātu Dombrovska, Agešina, Švecovas, Papules, Cileviča un Ločmeles-Luņovas jautājumu labklājības ministrei Ramonai Petravičai **"Par iespējamo bezdarbnieku pabalsta apmēra un izmaksas termiņa samazinājumu"**. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos deputāti papildjautājumus uzdot nevēlas.

Par deputātu Klementjeva, Orlova, Rubika, Agešina un Ribakova jautājumu labklājības ministrei Ramonai Petravičai **"Par Labklājības ministrijas rīcību, lai novērstu bērnu vecāku pabalstu izkrāpšanas gadījumus"**. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina. Ministre informē, ka nevar ierasties uz mutvārdu atbildes sniegšanu.

Par deputātu Klementjeva, Zariņa, Agešina, Orlova un Ribakova jautājumu veselības ministrei Ilzei Viņķelei **"Par iespējamiem bērnu vecāku pabalstu izkrāpšanas gadījumiem"** un par deputātu Švecovas, Ločmeles-Luņovas, Zariņa, Krišāna un Cileviča jautājumu veselības ministrei Ilzei Viņķelei **"Par iespējamo krāpniecību un konkurences ierobežošanu Veselības ministrijas iepirkumos"**. Saņemtās rakstveida atbildes iesniedzējus neapmierina. Ministre informē, ka nevar ierasties uz mutvārdu atbildes sniegšanu, jo atrodas ASV.

Par deputātu Stepaņenko, Liepiņas, Šmita, Gobzema un Sprūdes jautājumu ekonomikas ministram Ralfam Nemiro **"Par Ekonomikas ministrijas neskaidro pozīciju denacionalizēto namu īrnieku atbalsta jautājumā"**. Saņemtā rakstveida atbilde iesniedzējus neapmierina, bet mutvārdos deputāti jautājumus uzdot nevēlas.

Tātad šodien atbilžu sniegšana uz deputātu jautājumiem nenotiks.

Ir saņemti arī jauni deputātu jautājumi.

Deputāti Zariņš, Orlovs, Agešins, Urbanovičs un Ribakovs iesnieguši jautājumu **"Par Ekonomikas ministrijas rīcību saistībā ar "OIK elektrostaciju" pieslēgumu shēmu pārbaužu rezultātiem"**, ko nododam ekonomikas ministram.

Deputāti Zariņš, Orlovs, Agešins, Ribakovs, Pimenovs un Rubiks iesnieguši jautājumu **"Par Ministru kabineta lēmumu attiecībā uz Veselības aprūpes finansēšanas likumā paredzētā finansējuma palielinājuma nenodrošināšanu veselības aprūpes darbinieku darba samaksai"**, ko nododam veselības ministrei atbildes sniegšanai.

Deputāti Zariņš, Agešins, Rubiks, Krišāns un Pimenovs iesnieguši jautājumu **"Par valdības lēmumu tiesiskumu un Latvijas Republikas tieslietu ministra tiesiskuma principa izpratni"**, ko nododam tieslietu ministram.

Deputāti Zariņš, Ādamsons, Urbanovičs, Cilevičs un Krišāns iesnieguši jautājumu **"Par Ministru kabineta locekļa rīcības tiesiskumu, atsakoties sniegt parlamentam deputātu pieprasījumā pieprasīto informāciju saistībā ar valsts uzņēmuma "Latvenergo" veiktajiem darījumiem"**, ko nododam Ministru prezidentam atbildes sniegšanai.

Un deputāti Liepiņa, Stepaņenko, Sprūde, Gobzems un Šmits iesnieguši jautājumu **"Par skaidras naudas izmaksas ierobežošanu valsts pārvaldes iestāžu darbiniekiem"**.

Vārds motivācijai deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamie kolēģi! Tālajā 1999. gadā tā laika premjers Andris Šķēle izdeva rīkojumu par skaidras naudas izmaksas ierobežošanu, kas noteica, kādā veidā ir jāizmaksā atalgojums valsts pārvaldē strādājošiem. Un tur nav ne vārds minēts par to, ka viņiem būtu jākompensē kaut kādas izmaksas, kas saistītas ar norēķinu konta uzturēšanu vai maksājumu kartēm.

Kā mums pagājušajā nedēļā atbildēja finanšu ministrs Jānis Reirs, Valsts ieņēmumu dienesta darbinieki tomēr ir saņēmuši šādas kompensācijas un to apmērs ir pāri par 50 tūkstošiem trīs gadu laikā.

Tad mēs arī ar šo jautājumu vēlamies noskaidrot, kas ir citas tās valsts pārvaldes iestādes, kādā apjomā... Es domāju, ka arī citās iestādēs, iespējams, ir saņemtas šādas kompensācijas. Mēs vēlamies noskaidrot patiesos motīvus un summas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Jautājumu nododam atbildes sniegšanai finanšu ministram Jānim Reiram.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu!

Laiks **paziņojumiem**.

Godātie kolēģi! Pēc 20 minūtēm visiem deputātiem - gan ar pielaidēm, gan tiem, kuri vēl tās nav ieguvuši, - Saeimas Baltiešu zālē notiks Saeimas Administrācijas organizētās drošības mācības. Lūgums tiem, kas iet uz šīm mācībām, telefonus un citas viedierīces atstāt vai nu darba kabinetos, vai uzticēt kādam citam. *(Starpsaucieni.)*

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Marijai Golubevai reģistrācijas rezultātu paziņošanai.

M. Golubeva (13. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Dagmāra Beitnere-Le Galla *(Dep. D. Beitnere-Le Galla: "Es esmu!"*)... es atvainojos, ir, Sergejs Dolgopolovs, Raivis Dzintars, Inga Goldberga, Kaspars Ģirģens, Inese Ikstena, Ilze Indriksone, Armands Krauze, Māris Kučinskis, Janīna Kursīte, Atis Lejiņš, Artūrs Toms Plešs, Mārtiņš Staķis, Jānis Vucāns, Ivars Zariņš un Reinis Znotiņš.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Sēdi slēdzu.

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas rudens sesijas 4. sēde
2019. gada 26. septembrī

Par darba kārtību

Par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem""**
(Nr. 402/Lp13)
(Dok. Nr. 1306, 1306A)

Par likumprojektu **"Grozījumi Starptautiskās palīdzības likumā"** *(Nr. 403/Lp13)*
(Dok. Nr. 1307, 1307A)

Par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu""** *(Nr. 404/Lp13)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 1316, 1316A)

Priekšlikumi - dep. R. Ločmele-Luņova (par)
- dep. R. Petraviča (pret)

Par likumprojektu **"Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā"** *(Nr. 405/Lp13)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 1322, 1322A, 1322B)

Priekšlikums - dep. J. Stepaņenko (par)

Par balsošanas motīviem - dep. L. Liepiņa
- dep. K. Sprūde

Par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu""** *(Nr. 406/Lp13)* **(Noraidīts)**
(Dok. Nr. 1327, 1327A)

Priekšlikumi - dep. U. Augulis (par)
- dep. R. Petraviča (pret)

Par likumprojektu **"Grozījums Vispārējās izglītības likumā"** *(Nr. 407/Lp13)*
(Dok. Nr. 1329, 1329A)

Priekšlikumi - dep. R. Dzintars (par)
- dep. V. Dombrovskis (pret)

Par likumprojektu **"Grozījumi Izglītības likumā"** *(Nr. 408/Lp13)*
(Dok. Nr. 1330, 1330A)

Priekšlikumi - dep. V. Agešins (pret)
- dep. J. Iesalnieks (par)

Par likumprojektu **"Preču zīmju likums"** *(Nr. 409/Lp13)*
(Dok. Nr. 1331, 1331A)

Par likumprojektu **"Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā"** *(Nr. 410/Lp13)*
(Dok. Nr. 1340, 1337A)

Priekšlikumi - dep. D. Pavļuts (par)
- dep. V. Valainis (pret)

Lēmuma projekts **"Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu"** *(Nr. 225/Lm13)*
(Dok. Nr. 1348, 1348A)

Ziņo - dep. I. Lībiņa-Egnere

Debates
- iekšlietu ministrs S. Ģirģens
- kultūras ministrs N. Puntulis
- aizsardzības ministrs A. Pabriks
- dep. M. Bondars
- dep. V. Agešins

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa
- Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Debašu turpinājums
- dep. V. A. Tērauda
- dep. A. Kazinovskis
- dep. M. Šteins
- dep. D. Rukšāne-Ščipčinska
- dep. N. Kabanovs
- dep. J. Rancāns
- dep. J. Stepaņenko
- dep. J. Adamsons
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Jalinska
- dep. U. Budriķis
- dep. A. Gobzems
- dep. A. Skride
- dep. I. Zariņš

Par darba kārtību

Par lēmuma projektu **"Par Latvijas Republikas dalību Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā"** *(Nr. 219/Lm13)*
(Dok. Nr. 1308)

Priekšlikumi
- dep. R. Kols (par)
- dep. M. Golubeva (pret)

Par darba kārtību

Informācija par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Raimondam Bergmanim 2019. gada 19. septembrī
(Dok. Nr. 1333., 211.8/6-4-13/19)

Informācija par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Kasparam Ģirģenam 2019. gada 26. septembrī
(Dok. Nr. 1334., 611.1.8/2-38-13/19)

Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Dacei Bluķei 2019. gada 1. oktobrī
(Dok. Nr. 1335., 611.1.8/4-32-13/19)

Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātam Vladimiram Nikonovam 2019. gada

3. oktobrī
(Dok. Nr. 1336., 611.1.8/1-42-13/19)

Lēmuma projekts **"Par tiesneses Aijas Orniņas atcelšanu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata"** *(Nr. 226/Lm13)*
(Dok. Nr. 1350)

Ziņo - dep. V. Agešins

Par darba kārtību

Par deputātu pieprasījumu **ekonomikas ministram Ralfam Nemiro "Par Ekonomikas ministrijas rīcības pamatotību saistībā ar "OIK elektrostaciju" pārbaužu rezultātiem"** *(Nr. 20/P13)*
(Dok. Nr. 1377)

Motivācija - dep. I. Zariņš

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību""** *(Nr. 394/Lp13)* (1.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1269, 1351)

Ziņo - dep. G. Daudze

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību""** *(Nr. 394/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1269, 1351)

Ziņo - dep. G. Daudze

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā"** *(Nr. 361/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 1199B)

Ziņo - dep. D. Pavļuts

Likumprojekts **"Grozījums Pornogrāfijas ierobežošanas likumā"** *(Nr. 358/Lp13)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 1191, 1309)

Ziņo - dep. A. Kaimiņš

Paziņojums

- dep. A. Čakša

Reģistrācijas rezultāti
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Likumprojekts **"Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem"** *(Nr. 274/Lp13)*

(2.lasījums)
(Dok. Nr. 1310)

Ziņo - dep. A. Kaimiņš

Debates
- dep. A. Gobzems
- dep. N. Kabanovs
- dep. A. Kiršteins
- dep. A. Gobzems
- dep. R. Jansons
- dep. J. Dombrava
- dep. A. Gobzems
- dep. R. Dzintars
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Dombrovskis
- dep. A. Kaimiņš
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Dombrava
- dep. B. Cilevičs
- dep. I. Zariņš
- dep. A. Gobzems
- dep. D. Šmits
- dep. A. Kiršteins
- dep. L. Liepiņa
- dep. A. Gobzems
- dep. M. Golubeva
- dep. D. Rukšāne-Ščipčinska
- dep. J. Dombrava
- dep. D. Bluķe
- dep. D. Šmits
- dep. A. Gobzems
- dep. J. Butāns
- dep. A. Gobzems
- dep. B. Cilevičs
- dep. A. Gobzems
- dep. L. Ozola
- dep. J. Dombrava

Reģistrācijas rezultāti
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām""** *(Nr. 390/Lp13)* (1.lasījums)
(Steidzams)
(Dok. Nr. 1244, 1311)

Ziņo - dep. M. Šteins

Likumprojekts **"Grozījumi Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā"** *(Nr. 370/Lp13)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 1217, 1312)

Ziņo - dep. Ļ. Švecova

Likumprojekts **"Grozījumi Kredītiestāžu likumā"** *(Nr. 363/Lp13)*(1.lasījums)
(Dok. Nr. 1203, 1313)

Ziņo - dep. R. Kozlovskis

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli""** *(Nr. 383/Lp13)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 1232, 1314)

Ziņo - dep. V. Dombrovskis

Debates - dep. M. Bondars

Likumprojekts **"Grozījumi Kredītu reģistra likumā"** *(Nr. 384/Lp13)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 1233, 1315)

Ziņo - dep. G. Eglītis

Likumprojekts **"Par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām – valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai"** *(Nr. 81/Lp13)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 139, 1342)

Ziņo - dep. J. Butāns

Lēmuma projekts **"Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību"** *(Nr. 227/Lm13)*
(Dok. Nr. 1355)

Ziņo - dep. A. Skride

Informācija par atbilžu sniegšanu uz deputātu jautājumiem

Informācija par deputātu I. Zariņa, V. Orlova, V. Agešina, J. Urbanoviča un I. Ribakova **jautājumu ekonomikas ministram Ralfam Nemiro "Par Ekonomikas ministrijas rīcību saistībā ar "OIK elektrostaciju" pieslēgumu shēmu pārbaužu rezultātiem"** *(Nr. 57/J13)*

Informācija par deputātu I. Zariņa, V. Orlova, V. Agešina, I. Ribakova, I. Pimenova un A. Rubika **jautājumu veselības ministrei Ilzei Viņķelei "Par Ministru kabineta lēmumu attiecībā uz Veselības aprūpes finansēšanas likumā paredzētā finansējuma palielinājuma nenodrošināšanu veselības aprūpes darbinieku darba samaksai"** *(Nr. 58/J13)*

Informācija par deputātu I. Zariņa, V. Agešina, A. Rubika, J. Krišāna un I. Pimenova

jautājumu tieslietu ministram Jānim Bordānam "Par valdības lēmumu tiesiskumu un Latvijas Republikas tieslietu ministra tiesiskuma principa izpratni" *(Nr. 59/J13)*

Informācija par deputātu I. Zariņa, J. Ādamsona, J. Urbanoviča, B. Cileviča un J. Krišāna **jautājumu Ministru prezidentam Arturam Krišjānim Kariņam "Par Ministru kabineta locekļa rīcības tiesiskumu, atsakoties sniegt parlamentam deputātu pieprasījumā pieprasīto informāciju saistībā ar valsts uzņēmuma "Latvenergo" veiktajiem darījumiem"** *(Nr. 60/J13)*

Informācija par deputātu L. Liepiņas, J. Stepaņenko, K. Sprūdes, A. Gobzema un D. Šmita **jautājumu finanšu ministram Jānim Reiram "Par skaidras naudas izmaksas ierobežošanu valsts pārvaldes iestāžu darbiniekiem"** *(Nr. 61/J13)*

Motivācija - dep. L. Liepiņa

Paziņojums
- Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Reģistrācijas rezultāti
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre M. Golubeva

Balsojumi

Datums: 26.09.2019 09:16:19 bal001
Par - 33, pret - 48, atturas - 0. (Reģistr. - 88)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (404/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 26.09.2019 09:21:54 bal002
Par - 31, pret - 51, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā (405/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 26.09.2019 09:22:34 bal003
Par - 35, pret - 54, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par balsojuma rezultātu nolasīšanu. Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā (405/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 26.09.2019 09:31:27 bal004
Par - 37, pret - 50, atturas - 2. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (406/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 26.09.2019 09:41:29 bal005
Par - 66, pret - 23, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Grozījums Vispārējās izglītības likumā (407/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 26.09.2019 09:47:25 bal006
Par - 63, pret - 23, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Izglītības likumā (408/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 26.09.2019 09:55:59 bal007
Par - 78, pret - 0, atturas - 8. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā (410/Lp13), nodošana komisijām

Datums: 26.09.2019 10:29:26 bal008
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 26.09.2019 11:58:49 bal009
Par - 61, pret - 1, atturas - 18. (Reģistr. - 89)
Balsošanas motīvs: Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu

Datums: 26.09.2019 12:07:45 bal010
Par - 33, pret - 25, atturas - 7. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par iekļaušanu nākošās sēdes darba kārtībā. Par Latvijas Republikas dalību Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā (219/Lm13)

Datums: 26.09.2019 12:10:07 bal011
Par - 81, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Dacei Bluķei 2019.gada 1.oktobrī

Datums: 26.09.2019 12:10:34 bal012
Par - 80, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 92)
Balsošanas motīvs: Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātam Vladimiram Nikonovam 2019.gada 3.oktobrī

Datums: 26.09.2019 12:12:32 bal013
Par - 82, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par tiesneses Aijas Orniņas atcelšanu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata (226/Lm13)

Datums: 26.09.2019 12:13:43 bal014
Par - 32, pret - 45, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta Par uzdevumu Ministru kabinetam sagatavot informatīvo ziņojumu par Latvijas ilgtspējīgai attītībai piemērotāko ministriju skaitu (228/Lm13) iekļaušanu Saeimas sēdes darba kārtībā

Datums: 26.09.2019 12:20:34 bal015
Par - 87, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" (394/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 12:21:00 bal016
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" (394/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 12:21:45 bal017
Par - 89, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 91)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" (394/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 26.09.2019 12:23:02 bal018
Par - 87, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā (361/Lp13), 2.lasījums, steidzams

Datums: 26.09.2019 12:24:31 bal019
Par - 88, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 90)
Balsošanas motīvs: Grozījums Pornogrāfijas ierobežošanas likumā (358/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 12:25:19 bal020
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 26.09.2019 13:56:25 bal021
Par - 23, pret - 48, atturas - 5. (Reģistr. - 81)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem (274/Lp13), 2.lasījums

Datums: 26.09.2019 14:01:34 bal022
Par - 66, pret - 3, atturas - 0. (Reģistr. - 85)
Balsošanas motīvs: Par debašu laika apvienošanu

Datums: 26.09.2019 14:14:52 bal023
Par - 25, pret - 55, atturas - 1. (Reģistr. - 85)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem (274/Lp13), 2.lasījums

Datums: 26.09.2019 14:45:09 bal024
Par - 24, pret - 52, atturas - 6. (Reģistr. - 86)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.6. Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem (274/Lp13), 2.lasījums

Datums: 26.09.2019 14:58:50 bal025
Par - 58, pret - 21, atturas - 0. (Reģistr. - 86)
Balsošanas motīvs: Par sēdes turpināšanu līdz darba kārtības punkta izskatīšanai

Datums: 26.09.2019 15:03:04 bal026
Par - 35, pret - 41, atturas - 6. (Reģistr. - 85)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.7. Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem (274/Lp13), 2.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:05:45 bal027
Par - 25, pret - 52, atturas - 6. (Reģistr. - 86)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.9. Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem (274/Lp13), 2.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:09:17 bal028
Par - 26, pret - 56, atturas - 0. (Reģistr. - 86)
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.12. Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem (274/Lp13), 2.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:09:44 bal029
Par - 58, pret - 27, atturas - 0. (Reģistr. - 86)
Balsošanas motīvs: Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem (274/Lp13), 2.lasījums
Datums: 26.09.2019 15:10:21 bal030
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 26.09.2019 15:44:33 bal031
Par - 61, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 68)
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (390/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:44:55 bal032
Par - 68, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 76)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (390/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:47:49 bal033
Par - 71, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 80)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā (370/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:49:44 bal034
Par - 79, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 83)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Kredītiestāžu likumā (363/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:53:50 bal035
Par - 56, pret - 7, atturas - 19. (Reģistr. - 84)
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (383/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:55:20 bal036
Par - 78, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 84)
Balsošanas motīvs: Grozījumi Kredītu reģistra likumā (384/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 15:59:07 bal037
Par - 80, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 84)
Balsošanas motīvs: Par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām – valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai (81/Lp13), 1.lasījums

Datums: 26.09.2019 16:01:32 bal038
Par - 81, pret - 0, atturas - 0. (Reģistr. - 84)
Balsošanas motīvs: Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību (227/Lm13)

Datums: 26.09.2019 16:06:49 bal039
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Stenogrammā nav pievienota saite uz sēdes translāciju

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

26.09.2019. 9.00 11.00 13.30 15.40

Sēdes videotranslācija	26.09.2019	9.00	11.00	13.30	15.40

1. *pl. 9:00 – 1 h 27 min* *stg 2010* *sēde Nr.4-rudens-sesija-1-daļa* *Mūrniece*
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20190926105301_saeima.lv.1_0_0

2. *pl.11:00 – 1 h 23 min* *stg 2010* *sēde Nr.4-rudens-sesija-2-daļa* *Mūrniece*
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20190926123701_saeima.lv.1_0_0

3. *pl.13:30 – 1 h 37 min* *stg 2010* *sēde Nr.4-rudens-sesija-3-daļa* *Mūrniece*
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20190926152201_saeima.lv.1_0_0

4. *pl.15:40 – 26 min* *stg 2010* *sēde Nr.4-rudens-sesija-4-daļa* *Mūrniece*
http://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20190926161401_saeima.lv.1_0_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība
zemāk – frakciju viedokļi

* * * *

5

	Sēdes video translācija	26.09.2019	9.00	11.00	13.30	15.40	FRA

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2010
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=a46dd6c0-cc8d-4e43-b6de-b9590c18a733

26.09.2019. 13.Saeima ceturtā sēde- rudens sesija *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*
2019.gada 26. septembra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 16:07, sēdes ilgums- 7 h 07 minūtes / 4 h 53 min -darbs sēdē

PIEBILDE: 26. septembrī notiek viena sēde: nr.4 -četras daļas (rudens sesija). *Frakciju viedokļi radio 30. septembrī*

Latvijas Republikas Saeimas
2019.gada 26.septembra
kārtējās sēdes darba kārtība 09:00

	I. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem		
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	1.	1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"** *(402/Lp13)* (Dok. Nr. 1306, 1306A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā)	
	2.	2. Likumprojekts **Grozījumi Starptautiskās palīdzības likumā** *(403/Lp13)* (Dok. Nr. 1307, 1307A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Ārlietu komisija (atbildīgā)	
	3.	3. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"** *(404/Lp13)* (Dok. Nr. 1316, 1316A)Balsojums: par 33, pret 48, atturas 0 **Noraidīts** Deputāti Regīna Ločmele-Luņova, Vjačeslavs Dombrovskis, Edgars Kucins, Ļubova Švecova, Valērijs Agešins ↗ Debates	
	4.	4. Likumprojekts **Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā** *(405/Lp13)* (Dok. Nr. 1322, 1322A, 1322B)Balsojums: par 31, pret 51, atturas 0 **Noraidīts** Deputāti Linda Liepiņa, Jūlija Stepaņenko, Didzis Šmits, Aldis Gobzems, Karina Sprūde ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	5.	5. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"**	

		(406/Lp13) (Dok. Nr. 1327, 1327A)Balsojums: par 37, pret 50, atturas 2 **Noraidīts** Deputāti Armands Krauze, Dana Reizniece-Ozola, Janīna Jalinska, Uldis Augulis, Viktors Valainis Debates	
	6.	6. Likumprojekts **Grozījums Vispārējās izglītības likumā** *(407/Lp13)* (Dok. Nr. 1329, 1329A)Balsojums: par 66, pret 23, atturas 0 **Nod. kom.** Deputāti Raivis Dzintars, Edvīns Šnore, Rihards Kols, Jānis Iesalnieks, Ilze Indriksone **Nodots komisijai:** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (atbildīgā) Debates	
	7.	7. Likumprojekts **Grozījumi Izglītības likumā** *(408/Lp13)* (Dok. Nr. 1330, 1330A)Balsojums: par 63, pret 23, atturas 0 **Nod. kom.** Deputāti Raivis Dzintars, Edvīns Šnore, Rihards Kols, Jānis Iesalnieks, Ilze Indriksone **Nodots komisijai:** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (atbildīgā) Debates	
	8.	8. Likumprojekts **Preču zīmju likums** *(409/Lp13)* (Dok. Nr. 1331, 1331A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (atbildīgā)	
	27.	9. Likumprojekts **Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā** *(410/Lp13)* (Dok. Nr. 1340, 1337A)Balsojums: par 78, pret 0, atturas 8 **Nod. kom.** Deputāti Daniels Pavļuts, Andris Skride, Inese Voika, Mārtiņš Bondars, Dace Bluķe **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) Debates	
	II. Lēmumu projektu izskatīšana		
	23.	Lēmuma projekts **Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu** *(225/Lm13)* Komisija lūdz iekļaut lēmuma projekta izskatīšanu 26.septembra Saeimas sēdes darba kārtībā pēc likumprojektu nodošanas komisijām (Dok. Nr. 1348, 1348A)Balsojums: par 61, pret 1, atturas 18 **Paziņojums** Nacionālās drošības komisija (Referents: Inese Lībiņa-Egnere) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	III. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem		
	9.	1. Lēmuma projekts **Par Latvijas Republikas dalību Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā** *(219/Lm13)* (Dok. Nr. 1308) **Iekļauts nākamās sēdes darba kārtībā** Deputāti Rihards Kols, Jānis Dombrava, Edvīns Šnore, Ilze Indriksone, Ritvars Jansons, Jānis Iesalnieks, Aleksandrs Kiršteins, Janīna Kursīte-Pakule, Edmunds Teirumnieks, Raivis Dzintars DKP izskatīšanas gaita	
	26.	2. Lēmuma projekts Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā" turpmāko virzību *(227/Lm13)* (Dok. Nr. 1355) Iekļauts darba kārtības beigās Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	
	2. Par atvaļinājuma piešķiršanu		
	10.	1. Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Raimondam Bergmanim 2019.gada 19.septembrī (Dok. Nr. 1333., 211.8/6-4-13/19) Piešķirts	
	11.	2. Par piešķirto neapmaksāto atvaļinājumu deputātam Kasparam Ģirģenam 2019.gada	

		26.septembrī (Dok. Nr. 1334., 611.1.8/2-38-13/19) Piešķirts	
	12.	3. Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātei Dacei Bluķei 2019.gada 1.oktobrī (Dok. Nr. 1335., 611.1.8/4-32-13/19)Balsojums: par 81, pret 0, atturas 0 Piešķirts	
	13.	4. Par neapmaksāta atvaļinājuma piešķiršanu deputātam Vladimiram Nikonovam 2019.gada 3.oktobrī (Dok. Nr. 1336., 611.1.8/1-42-13/19)Balsojums: par 80, pret 0, atturas 0 Piešķirts	
		IV. Amatpersonu ievēlēšana, apstiprināšana, iecelšana, atbrīvošana vai atlaišana no amata, uzticības vai neuzticības izteikšana	
	24.	Lēmuma projekts **Par tiesneses Aijas Orniņas atcelšanu no rajona (pilsētas) tiesas tiesneša amata** *(226/Lm13)* (Dok. Nr. 1350)Balsojums: par 82, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Juridiskā komisija (Referents: Valērijs Agešins)	
		Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
		V. Deputātu pieprasījumu izskatīšana	
		1. Par saņemtajiem deputātu pieprasījumiem	
	28.	Pieprasījums ekonomikas ministram Ralfam Nemiro "Par Ekonomikas ministrijas rīcības pamatotību saistībā ar "OIK elektrostaciju" pārbaužu rezultātiem" *(20/P13)* (Dok. Nr. 1377) Nodots Pieprasījumu komisijai Deputāti Ivars Zariņš, Jānis Tutins, Valērijs Agešins, Jānis Ādamsons, Vitālijs Orlovs, Edgars Kucins, Jānis Krišāns, Artūrs Rubiks, Jānis Urbanovičs, Ivans Ribakovs Debates	
		VI. Likumprojektu izskatīšana	
	25.	1. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"** *(394/Lp13)* Komisija lūdz iekļaut likumprojekta izskatīšanu 26.septembra Saeimas sēdes darba kārtībā pirms 14. darba kārtības punkta 'Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā' (361/Lp13) (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 1269, 1351)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Juridiskā komisija (Referents: Gundars Daudze) DKP izskatīšanas gaita	
	31.	2. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību"** *(394/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Dok. Nr. 1269, 1351)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Likums** Juridiskā komisija (Referents: Gundars Daudze)	
	14.	3. Likumprojekts **Grozījumi Valsts informācijas sistēmu likumā** *(361/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 1199B)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Likums** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Daniels Pavļuts)	
	15.	4. Likumprojekts **Grozījums Pornogrāfijas ierobežošanas likumā** *(358/Lp13)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 1191, 1309)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Artuss Kaimiņš)	
		Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
	16.	5. Likumprojekts **Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem** *(274/Lp13)* (2. lasījums) (12 priekšlikumi) (Dok. Nr. 1310)Balsojums: par 58, pret 27, atturas 0 **Pieņemts** Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija (Referents: Artuss Kaimiņš)	

		↗ DKP izskatīšanas gaita	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	17.	6. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"** *(390/Lp13)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 1244, 1311)Balsojums: par 68, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	18.	7. Likumprojekts **Grozījumi Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumā** *(370/Lp13)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 1217, 1312)Balsojums: par 71, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ļubova Švecova)	
	19.	8. Likumprojekts **Grozījumi Kredītiestāžu likumā** *(363/Lp13)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 1203, 1313)Balsojums: par 79, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis)	
	20.	9. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"** *(383/Lp13)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 1232, 1314)Balsojums: par 56, pret 7, atturas 19 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Vjačeslavs Dombrovskis) ↗ Debates	
	21.	10. Likumprojekts **Grozījumi Kredītu reģistra likumā** *(384/Lp13)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 1233, 1315)Balsojums: par 78, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis)	
	22.	11. Likumprojekts **Par nekustamā īpašuma "Ozolsalas" Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, daļas atsavināšanu sabiedrības vajadzībām** – valsts galvenā autoceļa projekta "E67/A7 Ķekavas apvedceļš" īstenošanai *(81/Lp13)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 139, 1342)Balsojums: par 80, pret 0, atturas 0 Pieņemts Juridiskā komisija (Referents: Jānis Butāns)	
	VII. Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana		
	30.	Lēmuma projekts Par 10 417 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "**Valstij atbalstīt smagās slimības melanomas slimniekus, kā tas ir Lietuvā un Igaunijā**" turpmāko virzību (227/Lm13) (Dok. Nr. 1355)Balsojums: par 81, pret 0, atturas 0 Paziņojums Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Andris Skride)	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 26.09.2019 16:07		

* * * *

Frakciju viedokļi 2019.gada 26.septembrī

(30.09.2019.)

Vadītāja. Esiet sveicināti, cienījamie radioklausītāji!
Skan pārraide "Frakciju viedokļi". Un par šodienas Saeimas sēdes darba kārtības jautājumiem jums pastāstīs frakciju deputāti.

Pirmajam šodien vārds Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas deputātam Raimondam Bergmanim. Lūdzu!

R. Bergmanis (ZZS).

Labdien, cienījamie radioklausītāji! Šodien ļoti lielas diskusijas un debates bija par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu. Šis ir dokuments, par kuru, es domāju, mums vajadzētu arī varbūt vēl plašāk runāt, jo šajā dokumentā būtībā ir visa tautsaimniecība. Šī dokumenta izstrādē tika iesaistītas 13 ministrijas, un šis dokuments, šobrīd jau apstiprinātais, ļaus, protams, izstrādāt jaunus politikas plānošanas dokumentus, tiesību aktus un rīcības plānus, kā arī mēs ceram, kā šobrīd tika arī no tribīnes teikts, ka tam sekojošais nacionālās drošības plāns tiešām radīs iespēju finansēt un pieņemt tādus tiesību aktus, kas mūsu valsts drošību tikai stiprinās.

Viens no teikumiem, kas ir šajā koncepcijā: "Latvijas kā valsts pastāvēšanas priekšnoteikums ir visu Latvijas iedzīvotāju atbildīga attieksme pret valsti un tās drošību." Es domāju, šajā teikumā ir izteikts viss tas, kas ietver arī turpmākajos izklāstos šādu nostāju. Jo bez šīs pilsoņu attieksmes pret drošību ikvienā veidā mēs nevarēsim virzīties uz priekšu, un arī šībrīža mūsu valdības viena no prioritātēm ir visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas izbūve. Un es ceru, ka arī šeit, lasot šo koncepciju, tiks ietverti visi tie nepieciešamie elementi, kas arī ir šajā visaptverošajā valsts aizsardzības sistēmā.

Ministrijām, piemēram, bija jau līdz šī gada 1. septembrim jāiesniedz viņu atbildībā esošo jomu pārskati, bet diemžēl, kā es tikko minēju, ka ir atbildīga attieksme pret valsts drošību... diemžēl ministrijām tas nav izdevies, un ir pagarināts termiņš līdz 30. novembrim. Es ļoti ceru, ka, iespējams, mēs sagaidīsim šo izvērtējumu, lai mēs varētu virzīties. Jo nupat šodien arī nacionālā attīstības plāna pirmā redakcija ir nodota plašākai sabiedrības apspriešanai, un es domāju, ka šie divi dokumenti ir ļoti būtiski, stratēģiski mūsu valsts nākotnes attīstībai. Līdz ar to es ceru, ka ikviens, kā jau šeit minēju, pieies ļoti atbildīgi šim uzdevumam, lai arī šajā dokumentā minētā civilā aizsardzība... mēs nedzīvotu līdzīgā situācijā, jo mūsu valstī civilās aizsardzības plāna izstrāde turpinās jau divus gadus, līdz ar to šobrīd mūsu valstij nav civilās aizsardzības plāna. Šajā dokumentā ir apskatītas ļoti plašas un daudzas, un dažādas jomas, kurām mums vajadzētu daudz plašāk un nopietnāk pieskarties.

Kas varbūt ir jauns šajā koncepcijā? Daudz vairāk ir runāts par bezpilota vai tā saukto dronu ietekmi uz mūsu ekonomiku un drošību. Par 5G tīklu ir pieminēts. Bet ļoti liels uzsvars, kas varbūt nebija iepriekšējās koncepcijās, ir uz kiberdrošības vidi.

Esmu priecīgs, ka šobrīd jau ir pieņemta Latvijas kiberdrošības stratēģija nākamajiem trim gadiem, bet tas... ar to, es domāju, nepietiks.

Dokumentā minēts, ka ir "zema uzticība valsts pārvaldei un politiskajām partijām". Un es nezinu, kā mums izdosies šo sabiedrības uzticību vairot, ja, piemēram, nākamā gada valsts budžeta projektā mēs piešķiram naudu partiju finansēšanai, tajā pašā laikā nevaram nodrošināt... valstisku bērnu ēdināšanu.

Šeit, šajā dokumentā, es gribētu vēlēties, lai ir tas, ko es teicu par drošības plānu, kas ir konkrētāks nekā šie stratēģiskie virzieni, kuri ir norādīti koncepcijā, lai būtu vairāk runāts par demogrāfiju. Jo, piemēram, vakar, Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijā uzstājoties demogrāfam Ilmāram Mežam, es pirmo reizi dzirdēju šokējošus ciparus. Viņš ir apkopojis, ka mēs pēdējo pāris desmit gadu laikā valstī esam zaudējuši 27 procentus iedzīvotāju.

Un mēs šodien nevienu vārdu nedzirdējām... pieminam administratīvi teritoriālās reformas ietekmes izvērtējumu uz nacionālo drošību. Ja tur jau balts uz melna šajā koncepcijā ir rakstīts: šobrīd jau ir nevienmērīga attīstība starp galvaspilsētu un reģioniem. Plašu teritoriju depopulācija apgrūtina valsts iespējas tās kontrolēt. Tas ir tiešām rakstīts šajā koncepcijā. Un šobrīd mēs atkal virzāmies uz administratīvi teritoriālo reformu, kas ir viena no šīs valdības prioritātēm un kas vēl vairāk, es domāju, iztukšos mūsu lauku teritoriju.

Ja mēs visi pārcelsimies uz centriem, kas notiks ar laukiem? Tas tiešām var ietekmēt mūsu valsts drošību.

Neredzu nākamā gada budžeta projektos arī naudu ceļiem, kas arī ir saistīts ar šo administratīvi teritoriālo reformu. Kā tad mēs to atrisināsim, ja mums netiek izdalīta nauda ceļu infrastruktūrai? Ja mēs aizvērsim skolas, ja veselības nozarē... nevaram atrast naudu, ko šeit, Saeimā, visi vienkopus nobalsojām, bet tomēr... likumus, izrādās, ne vienmēr varam ievērot.

Tādā veidā, es domāju, mēs ļoti smagi ietekmējam mūsu valsts pastāvēšanas un mūsu valsts būtības un tautas kultūras saknes.

Es ceru, ka viss šis tiks ievērots un labots nākamajos dokumentos, jo šis ir stratēģiskais ietvars, bet, protams, daudz vairāk es vēlētos arī, lai... šajā dokumentā būtu par klimata pārmaiņām, bez kurām mēs visi... saskarsimies ar tiem pašiem drošības riskiem, kas ir daudz plašāki, un, protams, arī tautsaimniecības jautājumu risināšanu... šajā koncepcijā... gribētos redzēt daudz plašāk apskatītu, un viens no tiem būtiskākajiem, kas bija, šis jauninājums, kā jau es minēju, kiberdrošība un mediju telpa... tiešām par kibertelpas drošības riskiem vajadzētu pavērtēt, kāda ir valsts, pašvaldības un privātā sektora izpratne par nepieciešamību... stiprināt šo drošību vai investēt šajā jomā.
Paldies, cienījamie klausītāji.

Vadītāja. Paldies Raimondam Bergmanim no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas.
Nākamais runās Nacionālās apvienības frakcijas deputāts Rihards Kols. Lūdzu!

R. Kols (NA).

Labdien, cienījamie radioklausītāji! Diviem jautājumiem, kas šodien raisīja gana spraigas debates no Nacionālās apvienības skatpunkta, es vēlētos arī pievērsties.
Pirmais bija par Latvijas delegācijas dalību Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā. Jāsaka godīgi, esam vīlušies, ka tik pašsaprotamu, atbalstāmu un Latvijas interesēm un vērtībām atbilstošu lēmuma projektu šai Saeimai ne vien trūkst pārliecības pieņemt, bet pat trūkst dūšas skatīt jau otro Saeimas sēdi pēc kārtas, un nu jau tas ir pārcelts uz nākamo kārtējo Saeimas sēdi.

Lēmuma projektā skatījām jautājumu, kas saistīts ar to, ka Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja jūnijā atjaunoja Krievijas balsstiesības, kas tika apturētas 2014. gadā, reaģējot uz Ukrainai piederošās Krimas pussalas aneksiju, par spīti tam, ka piecu gadu laikā neredzam progresu nedz Parlamentārās asamblejas rezolūciju izpildē, nedz arī Minskas vienošanās izpildē.

Latvijas delegācija kopā ar citām līdzīgi domājošajām valstīm uzreiz pēc šī balsojuma jūnijā demonstrēja, ka lēmums atjaunot Krievijas balsstiesības ir mums nepieņemams.

Pēc dažām dienām sākas jaunais EPPA sasaukums, plenārsēde, un lēmuma projekts, par kuru jau otro nedēļu nevaram saņemties nobalsot, paredz lēmumu Latvijas delegācijai nepiedalīties EPPA plenārsēdēs līdz 2019. gada sesijas beigām vai līdz brīdim, kad Eiropas Padomes Parlamentārās

asamblejas darba kārtībā nonāks noteikumu un procedūru projekts, kas nosaka, kā Eiropas Padome var vērsties pret dalībvalstīm, kas ar savām darbībām nonāk pretrunā ar padomes statūtiem un pamatprincipiem.

Ar šo lēmumu mēs arī aicinātu EPPA apliecināt, ka, stājoties spēkā jaunajiem noteikumiem un procedūrām, līdz šim pieņemtās rezolūcijas ir un būs Krievijai saistošas.

Un aizvadītās nedēļas sēdē, debatējot "pret" šī lēmuma projekta skatīšanas vajadzību, Latvijas EPPA delegācijas vadītāja pauda, ka Latvijai, pirmkārt, ir jāsolidarizējas ar Ukrainu. Un, ja Ukraina lems nebraukt, tad arī Latvijas delegācija nepiedalīsies.

Jau pagājušās nedēļas izskaņā bija zināms, ka Ukraina nebrauks. Pēc stīvēšanās un juridiskas akrobātikas par to, kura ir īstā delegācija un tamlīdzīgi, zināms, ka pat vecā Ukrainas delegācija nebrauks. Mēģinājumi izlocīties no savas apņemšanās ar tehniskām detaļām, mūsuprāt, nav Latvijas cienīgi.

Ukrainas delegācija, arī tās vadītāja, ir oficiāli uzrunājusi Latvijas delegāciju un arī citu delegāciju vadītājus, lūdzot solidarizēties ar Ukrainu un nebraukt uz rudens sesiju. Bet, nu, tomēr, kā mēs redzam publiskajā telpā, Latvijas delegācijas komandējumi ir pieteikti, un pēdējā preses relīzē par EP redzam, ka tomēr delegācija brauks.

Bet, lai arī EP plenārsēde sākas jau pirmdien, mēs virzām lēmuma projektu uz apstiprināšanu nākamnedēļ, lai mēs tomēr varētu parādīt to dzelteno kartīti EP, lai nepanāktu... lai nekāptu uz veciem grābekļiem un neļautu normalizēt nepieņemamo. Un neaizmirsīsim savu vēsturisko pieredzi, kas ir pierādījusi aksiomu: mazajām valstīm starptautisko tiesību principu ievērošana ir dzīvības un nāves jautājums.

Un par otro jautājumu – automātiska pilsonības piešķiršana nepilsoņu bērniem. Ko likums nosaka pašlaik? Ja bērns piedzimis un viens no vecākiem ir Latvijas pilsonis, vecāki, reģistrējot bērnu, var izvēlēties viņam Latvijas pilsonību, vai arī bērns ir nepilsonis. Ja abi vecāki ir nepilsoņi, arī bērns automātiski kļūst par nepilsoni.

Bijušā Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa likumprojekts paredz, ka Latvijā dzimuši bērni par tās pilsoņiem kļūst automātiski, neatkarīgi no tā, vai kāds no vecākiem ir vai nav pilsonis. Turklāt vecākiem, bērnu reģistrējot, nav jānorāda, ka viņi bērnam grib Latvijas pilsonību.

Racionāli pārdomājot nepilsoņu institūta problemātiku, pirmajā brīdī varētu šķist, ka likumprojekta atbalstītājiem ir taisnība. 25 gadus pēc neatkarības atgūšanas ir dīvaini, ka mūsu valstī vēl joprojām dzimst bērni bez noteiktas pilsonības. Kāpēc gan nenākt viņiem pretī un nepiešķirt Latvijas pilsonību jau piedzimstot? Tomēr, iedziļinoties jautājumā nopietnāk, nākas secināt, ka bažas joprojām ir pamatotas. Jāatgādina, ka nepilsoņu bērni Latvijas pilsonību var iegūt jau kopš 2013. gada, ja kāds no vecākiem, reģistrējot bērna piedzimšanu, dzimtsarakstu nodaļā pauž šādu vēlmi kaut vai mutiski. Līdz ar to bērnu skaits, kam nav Latvijas pilsonības, pēdējos gados ir krietni sarucis.

Kopumā nepilsoņu skaits Latvijā nepieaug, jo tikai viens no 10 nepilsoņu ģimenēs dzimušajiem mazuļiem netiek reģistrēts kā Latvijas pilsonis. Tas nozīmē, ka vecāku, kas savam bērnam Latvijas pilsonību nevēlas, kļūst arvien mazāk, turklāt ikvienam Latvijā dzimušam jaunietim, kas sasniedz 15 gadu vecumu, ir tiesības pašam izvēlēties pilsonību, pat ja viņa vecāki savulaik to nav izdarījuši vai reģistrējuši bērnu citas valsts pilsonībā.

Tomēr ir arī vecāki, kas savam jaundzimušajam bērnam, pat neskatoties uz to, ka pilsonības iegūšana ir vienkāršota līdz minimumam, Latvijas pilsonību neizvēlas vai – vēl sliktāk – izvēlas Krievijas pilsonību. Kāda ir šo cilvēku motivācija? Protams, tie var būt jau minētie objektīvie iemesli, piemēram, bezvīzas ceļošanas iespēja uz Krieviju, taču ļoti bieži šai iedzīvotāju kategorijai iemesli atteikties no Latvijas pilsonības ir gluži subjektīvi – lielkrievu šovinisms, impēriska izpratne par vēsturi vai negatīva attieksme pret Latvijas valsti. Ir jāsaprot, ka bērni šādās ģimenēs tiks audzināti līdzīgā ideoloģiskā gaisotnē un ar krievu skolu programmu, kurai šajā ziņā ir milzum daudz problēmu, neko mainīt nespēs. Būtu naivi cerēt, ka mums visiem labi zināmo radikāli noskaņoto, pret Latvijas valsti vērsto personāžu, Latvijas valsts nīdēju bērni izaugs par krietniem Latvijas patriotiem. Uzspiest Latvijai naidīgi noskaņotu ģimeņu atvasēm šīs valsts pilsonību, zinot, ka viņi to izmantos pretēji mūsu zemes interesēm, būtu nepiedodama muļķība.
Paldies.

Vadītāja. Paldies Rihardam Kolam no Nacionālās apvienības frakcijas.
Tagad vārds frakcijas SASKAŅA deputātam Valērijam Agešinam. Lūdzu!

V. Agešins (SASKAŅA).

Paldies.
Labdien, godātie radioklausītāji! Saeima šodien atbalstīja Nacionālās drošības koncepciju. Tagad nekavējoties tiks uzsākts darbs pie nacionālās drošības plāna izstrādes, tajā ietverot konkrētus, valsts institūcijām saistošus pasākumus, kuri īstenojami ar valsts drošību saistītu apdraudējumu mazināšanai.

Nacionālās drošības koncepcijā ir uzsvērts, ka iekšējā drošība ir saistīta ar Latvijas iedzīvotāju drošības sajūtu ikdienā, sociālekonomisko situāciju valstī. Un viens no galvenajiem iekšējās drošības elementiem ir saliedēta sabiedrība. Mums jāņem vērā tas, ka sabiedrības vienotību, attīstību un saskaņu ietekmē iedzīvotāju dažādās vēsturiskās pieredzes un vērtību orientācijas, kā arī atšķirīgā vēsturiskā atmiņa. Vienlaikus Latvijas sabiedrībā pieaug sociālā nevienlīdzība – daļa iedzīvotāju nejūtas droši par savu materiālo stāvokli un iespējām nākotnē.

Tas ir tā dēļ, ka diemžēl pēdējos gados, arī šogad, veidojot valsts budžetu, iezīmējas jauna, nepatīkama un tāda ļoti nesmuka tendence nepildīt solīto, pat to, kas ierakstīts nozares likumos. Un šeit es domāju gan augstākās izglītības finansējumu, gan problēmas ar mediķu atalgojumu, gan citus jautājumus.

Tāpēc nav brīnums, ka iekšējās drošības vidi negatīvi ietekmē sabiedrības zemā uzticība valsts pārvaldei un politiskajām partijām, kas biedru skaita ziņā ir mazskaitlīgas un saskaras ar grūtībām nodrošināt stabilu darbību ilgtermiņā.

Nacionālās drošības koncepcijā vairākkārt uzsvērts, ka viena no prioritātēm iekšējai drošībai un konstitucionālai iekārtai radītu apdraudējumu novēršanai ir saliedētas sabiedrības veidošana. Tas ir ļoti interesanti, tāpat kā koncepcijā... parādās principiāli jaunas tēzes un pieejas. Autori, piemēram, uzskata: "Saliedētu sabiedrību veido arī Latvijā dzīvojošās mazākumtautības, tāpēc valstij ir jāīsteno iekļaujoša mazākumtautību politika, iesaistot tās sabiedriski politiskajos procesos un lēmumu pieņemšanā. Svarīgi ir veicināt mazākumtautību pārstāvju aktīvu iesaistīšanos pašvaldību un valsts pārvaldes darbā." (Citāta beigas.)

Un te rodas vairāki jautājumi koncepcijas autoriem, piemēram, kādi varētu būt praktiskie soļi, lai šo plānu īstenotu, kā tas izskatīsies reālajā dzīvē, vai šinī gadījumā ir runa par pozitīvu

diskrimināciju, par kaut kādām kvotām valsts pārvaldē vai par kaut ko citu? Diemžēl problēmu un neatbildētu jautājumu ir gana daudz, un mēs nezinām, vai Ministru prezidents, iekšlietu ministrs vai citi valdības ministri ir spējīgi uz šiem jautājumiem atbildēt. Katrā gadījumā pēc šīsdienas Saeimas sēdes šādas pārliecības mums nav.
Paldies par uzmanību.

Vadītāja. Paldies Valērijam Agešinam no frakcijas SASKAŅA.
"Frakciju viedokļos" nākamā runās frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA deputāte Inese Lībiņa-Egnere. Lūdzu!

I. Lībiņa-Egnere (JV).

Labvakar, godātie klausītāji! Es sākšu ar stāstu par Eiropas Padomes Parlamentāro asambleju un to, kādā vērtību krīzē tā diemžēl ir nonākusi šajā jubilejas gadā, jo šogad aprit 70 gadi, kad pēc Otrā pasaules kara tika izveidota ietekmīgākā un tiešām tāda ar lielākām ilūzijām un cerībām... lielākā cilvēktiesību organizācija.

Pēc 70 gadiem atskatoties, Eiropas Padome diemžēl ir kļuvusi par organizāciju, kura daudz runā, bet ļoti maz dara. Mēs, protams, esam pateicīgi par Eiropas Cilvēktiesību tiesu, kura aizstāv šo 47 valstu cilvēku cilvēktiesības situācijās, kad viņi nespēj atrast taisnību savā valstī, taču Parlamentārā asambleja tiešām ir nonākusi krīzes situācijā, un jūnija lēmums atjaunot balsstiesības Krievijas Federācijas delegācijai ir pliķis sejā ne vien Ukrainai un Gruzijai, kas ilgstoši ir zem Krievijas militārās okupācijas varas pakļāvušas savas teritorijas, bet arīdzan mums kā valstīm, kuras aktīvi iestājušās par to, ka cilvēktiesības, likuma vara un demokrātija, uz kurām balstās Eiropas Padome, uz kurām... tā ir bijusi dibināta, ir tiešām jānostiprina, nevis vēl vairāk jānoniecina. Un tādēļ Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas delegācija ir izveidojusi īpašu sadarbības tīklu, kurā mēs ar deviņām līdzīgi domājošām valstīm – tās ir Lietuva, Igaunija... no Skandināvijas valstīm tās ir Zviedrija, Dānija, plus Lielbritānija, Polija, Gruzija un Ukraina – kopīgi esam izveidojuši jaunu sadarbības tīklu – *Baltic Plus* grupu, kurā mēs koordinējam savu rīcību, lai daudz skaļāk paustu balsi par to, ka šī piecu gadu okupācijas vara... Ukrainā un desmit gadu okupācijas vara Gruzijā ir patiešām pliķis Eiropas Padomes darbā.

Tādēļ nākamās nedēļas sesija ir tikai viens no mūsu darba posmiem, un tas, ka šobrīd viena no Saeimas frakcijām, kura nav pārstāvēta un nav piedalījusies nedz Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas darbā, nedz arī iepriekšējā tiešām svarīgajā darbā, lai mēs apturētu Krievijas Federācijas balsstiesības, iekšpolitiski vēlas šo vienu jautājumu diskutēt šeit, Saeimas sēdē, liedzot delegācijai tik tiešām reaģēt situācijā, kad tas vienmēr ir vislabāk gan pašai Ukrainai, gan koordinējoties ar to, gan arī ar pārējām valstīm...

Nav tā, ka delegācija neuzklausītu Ukrainas lūgumu, tieši pretēji – mēs braucam tur, lai palīdzētu Ukrainai. Mēs vēl neesam iekšēji pieņēmuši lēmumu, vai mēs tiešām piedalīsimies šajās sēdēs. Vislabāk šādu lēmumu ir pieņemt uz vietas tik tiešām, kad mēs, visi kolēģi, esam kopā, nevis šeit ar paziņojumiem no Saeimas sēdes. Un kā delegācijas vadītāja arī delegācijas vārdā varu izteikt tādu kā neizpratni: nākamajā ceturtdienā, kad delegācija jau četras dienas būs pavadījusi sesijā, kādas debates vēl par to šeit, Saeimas sēdē, ir paredzamas?

Tagad pavisam īsi vēl par otru ļoti svarīgo jautājumu, kuram pieskārās jau iepriekšējie runātāji. Tā ir Nacionālās drošības koncepcija, ko katrā Saeimas sasaukumā pirmajā gadā apstiprina Saeima. Uz tās pamata tālāk tiek izstrādāti tie rīcības dokumenti, tai skaitā nacionālās drošības plāns, kuros jau ir konkrēti soļi, kā Nacionālās drošības koncepciju iedzīvināt.

Šajā koncepcijā ir vairāk apdraudējuma jomu nekā iepriekš. Un šobrīd tās ir septiņas: militārais apdraudējums, ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu radītais apdraudējums, kiberapdraudējums iekšējai drošībai, konstitucionālajai iekārtai radītais apdraudējums, Latvijas informatīvajai telpai radītais apdraudējums, Latvijas ekonomikai radītais apdraudējums un starptautiskā terorisma radītais apdraudējums. Šīs visas jomas ir tiešām izsvērti un līdzsvaroti aplūkotas šajā konceptuālajā dokumentā. Un šodien Saeimas debatēs mēs arī redzējām, ka gan tie ministri, kuri bija klāt un prezentēja katrs savu daļu no veiktā koncepcijas izstrādē, gan arī deputāti tik tiešām vēlas, lai šādi konceptuāli dokumenti būtu saprotami sabiedrībai, lai mēs kā sabiedrība diskutējam, debatējam, pieņemam konceptuālu uzstādījumu, un pēc tam jau ministrijas un galvenokārt valsts drošības dienesti strādā pie tā, kā to dzīvē īstenot.

Un pavisam īsi arīdzan par ļoti nozīmīgu lēmumu. Šodien otrajā lasījumā Saeima atbalstīja iepriekšējā Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa iniciēto likumprojektu par nepilsoņu bērnu statusa turpmāku neturpināšanu. Īsumā varētu teikt tā, ka pēc nākamā gada 1. janvāra nebūs iespējama situācija, ka dzims arvien jauni nepilsoņi. Nākamgad 4. maijā mēs svinēsim trīsdesmitgadi mūsu neatkarībai, un šādā brīdī, protams, ir nesaprotami, kā tas ir iespējams, ka vēl joprojām dzimst jauni nepilsoņi, lai gan sākotnēji šis statuss tika uzskatīts par pagaidu un kā pagaidu ir ierakstīts arī šobrīd likumā. Mūsu frakcija atbalstīja šo likumprojektu otrajā lasījumā un cer, ka tas līdz 4. maijam noteikti tiks pieņemts arī trešajā lasījumā.
Paldies.

Vadītāja. Paldies Inesei Lībiņai-Egnerei no frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA.
Nākamajai vārds frakcijas KPV LV deputātei Ivetai Benhenai-Bēkenai. Lūdzu!

I. Benhena-Bēkena (KPV LV).

Labdien, dārgie Latvijas iedzīvotāji! Iekšlietu ministrs Sandis Ģirģens kopā ar kolēģiem izstrādāja, un šodien Saeimā pieņēmām Nacionālās drošības koncepciju.

Mēs esam valsts. Katra indivīda drošība ir drošība valstī, tāpat kā kopējā valsts drošība ir drošība indivīdam. Laikam ejot, apstākļi mainās, tomēr izaicinājumi paliek tie paši. Ja kādreiz izdzīvošanas spēja bija spēks, tad šodien tas ir prāts. Mēs katrs esam vērtība. Realizējoties mēs uzņemamies atbildību par sevi, saviem tuvajiem un Latviju. Mūsu drošības garants ir komunikācija un vēlme saprast vienam otru.

Vienota informācijas telpa, uzticama valsts iekārta veido piederības sajūtu Latvijai. Latvijai, kas esam mēs visi kopā.
Paldies, ka sadzirdējāt. Jūsu Iveta.

Vadītāja. Paldies Ivetai Benhenai-Bēkenai no frakcijas KPV LV.
Nākamā runās frakcijas "Attīstībai/Par!" deputāte Dace Bluķe. Lūdzu!

D. Bluķe (AP!).

Labdien, godātie klausītāji! Ar pārliecinošu balsu vairākumu šodien otrajā lasījumā Saeima atbalstīja likumprojektu "Par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem". Tas paredz bērniem, kuri dzimuši pēc 2020. gada 1. janvāra, vairs nepiešķirt nepilsoņa statusu.

Likumprojektu otrajā lasījumā atbalstīja 58 deputāti, "pret" bija 27 parlamentārieši, neviens nebalsoja... neatturējās.

Debates bija plašas un ilga teju divas stundas. Mūsu frakcijas "Attīstībai/Par!" deputāti aicināja atbalstīt pilsonības automātisku piešķiršanu arī tiem nepilsoņu bērniem un jauniešiem, kuri ir vecumā līdz 15 gadiem. Diemžēl Saeima neatbalstīja priekšlikumu par pilsonības piešķiršanu aptuveni 2933 bērniem un jauniešiem, kuriem Latvija ir vienīgās mājas.

"Attīstībai/Par!" uzskata, ka līdztekus citām problēmām sabiedrībā viena no lielākajām ir etniskā sašķeltība. Pilsonības piešķiršana bērniem un jauniešiem, kuri jau izjūt saikni ar Latviju, var kalpot kā pamats, uz kura veidoties saliedētai sabiedrībai.

Latvija par nepilsoņa statusa piešķiršanu bērniem regulāri saņem kritiku, piemēram, no Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu tiesību komitejas. ANO norāda, ka gadījumos, kad vecāki nespēj vai nevēlas patstāvīgi aizsargāt bērnu tiesības, valstij ir jāiejaucas un jānodrošina bērnu tiesības uz pilsonību.

Saeima šodien apstiprināja Nacionālās drošības koncepciju. Diskusija par to ir ļoti būtiska, jo situācija pasaulē kopumā ir mainījusies. Kā šodienas sēdē savā runā teica mūsu aizsardzības ministrs Artis Pabriks, pēc Ukrainas kara sākuma 2014. gadā ir saasinājušās attiecības starp Eiropu, NATO dalībvalstīm un Krieviju. Ir pārkāpta virkne starptautisko līgumu un norunu. Ir zudusi savstarpējā uzticēšanās. Var slēgt, kādus līgumus grib, tiem ir tikai papīra vērtība, ja cilvēkiem nav uzticēšanās.

Ministrs arī uzsvēra, ka attiecībā uz drošības jautājumiem mums jāmaina sabiedrības domāšana un kultūra. Ir jādarbojas pretim spēcīgajai masu saziņas līdzekļu īstenotajai dezinformācijai, kas cenšas sašķelt un fragmentēt mūsu sabiedrību un valsti.

Aizsardzības ministrija strādā pie visaptverošas valsts aizsardzības koncepcijas. Mēs pārņemam pieredzi no Somijas, Zviedrijas, Norvēģijas, kur šī lieta jau ir iesakņojusies. Gribam stāvēt uz divām kājām, nevis vienas. Viena no tām ir NATO solidaritāte, otra – Latvijas sabiedrība. Valsts institūcijām jāsadarbojas ar pašvaldībām, uzņēmējiem un sabiedrību. Sabiedrībai, ģimenēm jāzina, ko darīt krīzes situācijā.

Runājot par Nacionālās drošības koncepciju, mūsu frakcijas deputāte Dace Rukšāne kā prioritāti aicina iekļaut arī cilvēktirdzniecības izskaušanu. Cilvēktirdzniecība ir 21. gadsimta verdzība. Tiek nolaupīti cilvēki, viņiem tiek atņemtas pases, un cilvēki tiek pakļauti piespiedu darbam un prostitūcijai. Pašlaik vairākas institūcijas sadarbojas savas kapacitātes ietvaros pie prevencijas... apkarošanas, diemžēl bieži šie centieni nav koordinēti. Atbildīgās personas nereti neatpazīst cilvēktirdzniecības upurus, tāpat ne vienmēr ir iespējas palīdzēt mūsu pilsoņiem aiz Latvijas robežām. Tas ir jautājums arī par valsts iekšējo drošību, lai mūsu iedzīvotāji justos droši Latvijā un zinātu, ka viņus valsts aizsargās arī ārzemēs.

Un pēdējais. Gribu atzīmēt par atkritumu apsaimniekošanu. Saeima atbalstīja "Attīstībai/Par!" iesniegto likumprojektu, kas ir sava veida Saeimas kļūdu labojums. Atjaunosim konkurenci atkritumu apsaimniekošanas tirgū. Šo likumu savulaik pieņēma 9. Saeima. Ja šādi grozījumi būtu bijuši agrāk, "Tīrīgas" 20 gadu monopols nebūtu bijis iespējams. Mēs piedāvājam grozīt publiskās un privātās partnerības procedūras no 20 gadiem, kā tas ir patlaban, uz 10 gadiem, kā arī lai Rīgā nevarētu būt mazāk kā trīs apsaimniekošanas zonas un mazāk kā trīs konkurējošas firmas, savukārt citās pilsētās – mazāk kā divas zonas.

Likumprojektā paredzam atjaunot arī savulaik svītroto priekšlikumu – atļaut videi draudzīgiem komersantiem pašiem tirgū izvēlēties atkritumu kompāniju.
Paldies par uzmanību.

Vadītāja. Paldies Dacei Bluķei no frakcijas "Attīstībai/Par!".
"Frakciju viedokļus" šodien noslēgs Jauno konservatīvo frakcijas deputāts Juris Rancāns. Lūdzu!

J. Rancāns (JK).

Labdien, cienījamie klausītāji! Šodien viena no aktuālajām tēmām bija Nacionālās drošības koncepcija, saistībā ar kuru es vēlētos atzīmēt vairākas lietas.
Pirmkārt, es vēlos atzīmēt, ka mēs daudz runājam par kiberdrošības riskiem un apdraudējumiem, bet tajā pašā laikā, plānojot budžetu, mēs diezgan kūtri piešķiram naudu šo problēmu risināšanai. Tāpat es vēlos atzīmēt, ka Latvijā šajā jomā brīvi var darboties uzņēmumi no jebkurām, tajā skaitā Latvijai nedraudzīgām, valstīm.

Es aicinu katru ministriju, valsts un pašvaldības institūciju iepazīties ar Valsts drošības dienesta rekomendācijām kiberdrošības jautājumos. Un es aicinu informācijas tehnoloģiju pakalpojumu produktu iepirkumos dot priekšroku tādiem produktiem un pakalpojumiem, kas ir sertificēti NATO un Eiropas Savienības dalībvalstīs un atbilst starptautiskajiem informācijas tehnoloģiju drošības jomas standartiem. Es aicinu arī katru iedzīvotāju, kurš pērk pakalpojumus privātajā sektorā, aizdomāties par iespējamiem drošības riskiem.

Otrkārt. Runājot par kaimiņvalstu propagandas dezinformācijas un viltus ziņu problēmām, diemžēl nākas konstatēt, ka situācija ar Latvijas televīzijas kanālu pieejamību valsts austrumu pierobežā kopš 2015. gada, kad tapa iepriekšējā Nacionālās drošības koncepcija, nav īpaši mainījusies. Iedzīvotājiem joprojām ir pieejams plašs Krievijas un Baltkrievijas televīzijas kanālu klāsts, bet nav pieejami Latvijas televīzijas kanāli. Es aicinu aktīvāk risināt šo un arī citas sabiedrisko mediju nozarē samilzušās problēmas.

Un, treškārt, jautājums par ārvalstu izlūkdienestu radītajiem apdraudējumiem. Šobrīd ir izveidojusies situācija, ka mūsu kaimiņvalstu, piemēram, Igaunijas, specdienesti ziņo plašākai sabiedrībai par spiegu notveršanas gadījumiem un uzsāktiem kriminālprocesiem. Tas kārtējo reizi daudziem iedzīvotājiem rada viedokli, ka Igaunijā specdienesti strādā labāk nekā pie mums. Lai veicinātu lielāku sabiedrības uzticēšanos un mazinātu šaubas par mūsu specdienestu spējām, es aicinu mūsu drošības iestādes iespēju robežās daudz vairāk un aktīvāk informēt sabiedrību par konstatētajiem spiegošanas gadījumiem, ierosinātajiem kriminālprocesiem, novērsto kaitējumu, kā arī dažādiem drošības riskiem un provokācijām.

Un visbeidzot. Runājot par iekšējās drošības dimensiju, vēlos atzīmēt, ka savā ikdienas darbā arvien vairāk sastopos ar situācijām, ka noziegumos cietušajiem ir pašiem jācīnās par savām tiesībām, ka iedzīvotājiem un pat advokātiem ir jācīnās pret valsts mantas izzagšanu pašvaldībās. Atsevišķi notikumi un epizodes norāda uz formālu attieksmi un pieeju, ka iestāžu amatpersonas savus pienākumus pilda nevis pēc būtības, lai radītu drošāku vidi, bet koncentrējas uz formālu pieeju un ciparie atskaitēs.

Es aicinu visas amatpersonas atcerēties, ka likumi un valsts ir cilvēkiem, nevis... cilvēki valstij un likumiem.
Paldies par uzmanību.

Vadītāja. Paldies Jurim Rancānam no Jauno konservatīvo frakcijas.

Līdz ar to šodien "Frakciju viedokļi" ir izskanējuši. Paldies, ka klausījāties, un uz sadzirdēšanos nākamnedēļ!

* * * *